

Galateni 1:1

1. Apostol. Vezi Rom 1:1. Pavel de obicei vorbește despre sine ca apostol fără a încerca să justifice pretenția sa la acest titlu. Aici, însă, extinsa apărare a apostoliei sale (Gal 1:1 la 2:14) arată că bisericile cărora li se adresa erau îndoielnice în a-l accepta drept ceea ce el pretindea a fi. Evanghelia lui este de origine divină (cap. 1:10). El a fost cu adevărat convertit (vers. 12-18) și a fost primit în bisericile din Iudeea (vers. 19-24). Poziția lui asupra circumciziunii era aprobată de conducătorii din Ierusalim (cap. 2:1-6). Însărcinarea lui ca apostol pentru neamuri era recunoscută de ei (vers. 7-11). Autoritatea lui ca apostol era egală cu a celor doisprezece.

Nu de la oameni. Potrivnicii lui pare că tăgăduiau pretenția lui la autoritate apostolică pe temeiul faptului că el nu fusese numit și însărcinat de cei doisprezece. El admite lucrul acesta fără înconjur, dar totodată ridică pretenția la o hirotonire chiar mai înaltă.

Prin Isus Hristos. Ca și cei doisprezece, el primise însărcinarea sa direct de la Hristos. Rolul lui Anania era strict secundar (vezi Fapte 9:17-20). În ce privește comentariu la titlurile „Isus” și „Hristos” vezi Mat 1:1.

Din morți. Autoritatea lui Pavel ca apostol provenise de la Hristos cel înviat. Referirea la învierea lui Hristos din morți e specifică pentru scrisoarea către Galateni. Pare că frații mincinoși din Iudeea care acum duceau în rătăcire pe credincioșii galateni combăteau valabilitatea apostoliei lui Pavel pe temeiul că el nu avusese privilegiul asocierii personale cu Hristos cum avuseseră cei doisprezece, și nu primise chemarea la data când ei fuseseră puși deoparte. Din acest fapt evident ei trăgeau concluzia că el era inferior celor doisprezece și lăsau a se înțelege că, întrucât el nu fusese ales oficial și însărcinat de ei oficial, era un impostor și Evanghelia lui nu era vrednică de încredere.

Vezi o hartă a evenimentelor și locurilor asociate cu scrierea epistolei către creștinii din Galateni

Galateni 1:2

2. Frații. Era lucru obișnuit pentru Pavel să includă numele colaboratorilor săi în salutările epistolelor sale. Astfel la 1Cor 1:1 el pomenește pe Sostene și în Filp 1:1 pe Timotei. Având în vedere faptul că se poate ca această epistolă și aceea către Romani să fi fost scrise cam în același timp, din Corint, vezi Rom 16:21-23, s-ar putea să fie cei de care e vorba aici.

Bisericile Galatiei. Vezi p. 931. Salutarea din această scrisoare se găsește în viu contrast cu aproape toate celelalte pe care le-a scris Pavel. Nu e exprimare de afecțiune personală, ca de pildă „iubiți” din Rom 1:7, sau de încredere în loialitatea lor față de adevăr, ca în 1Tes 1:3. Nu este exprimare de apreciere personală pentru credincioșia sau serviciul lor creștin. El nici măcar nu se referă la Galateni prin numele de „sfinți.” Poate aceasta reflectă extinderea apostaziei lor – Pavel nu poate să găsească nimic pentru care să-i poată lăuda.

Galateni 1:3

3. Har ... și pace. Salutarea obișnuită în aproape toate epistolele (vezi Rom 1:7; 1Cor 1:3). Indiferent care are fi simțămintele lui Pavel cu privire la decăderea galatenilor, el nu-i iubește mai puțin. Dorința lui sinceră este ca și ei să poată primi harul care vine de la Dumnezeu, ca un dar prin credință în Isus Hristos. Povara lui Pavel în scrisoarea aceasta e de a le imprima din non adevărul cel mare că dreptatea [neprihănirea] vine de la Dumnezeu ca o favoare (vezi p. 933). Ea nu poate fi dobândită prin fapte, ci vine numai prin credință în sacrificiul ispășitor al lui Hristos. Primit de păcătos, harul acesta aduce pace (vezi Rom 5:1; cf. Filp 4:7).

Galateni 1:4

4. S-a dat pe Sine. Vezi Mat 20:28; Rom 14:25. Tema acestei epistole este mântuirea prin Isus Hristos. Galatenii se abătuseră de la acest adevăr spiritual și acceptaseră învățătura mincinoasă că mântuirea poate fi dobândită prin eforturi personale. Acceptarea acestei doctrine nebiblice îi făcuse să treacă cu vederea moartea ispășitoare a lui Hristos. Dându-Se pe Sine ca jertfă pentru a ne elibera de sub pedeapsa păcatului, Isus nu numai că a suferit și a muri în locul nostru, ci S-a unit cu familia omenească și Și-a identificat interesele cu ale noastre (vezi Filp 2:6-8).

Pentru păcatele noastre. Vezi Isa 53:4-6.

Acest veac rău. [„Această lume rea de față,” KJV; „Acest veac viclean,” G. Galaction]. Adică de la păcatul și stricăciunea ce domnesc în veacul acesta. Prin noi înșine suntem lipsiți de puterea de a scăpa (vezi Rom 7:24 la 8:4). Galatenilor care atât de repede uitaseră marile adevăruri ale îndreptării și sfințirii și se înapoiaseră la faptele legii ca mijloc de mântuire, Pavel le prezintă din nou marele adevăr că Isus, prin jertfa Lui ispășitoare, procurase o cale de scăpare pentru toți aceia care Îl vor accepta. Orice încercare de a dobândi această biruință asupra răului din lume prin propriile eforturi ale omului nu e după voia lui Dumnezeu. În felul acesta, în scurta lui introducere, Pavel face cunoscut obiectivul acestei epistole. Dacă galatenii persistă în legalismul lor nu pot nădăjdui nici în eliberarea de păcat acum, nici primirea în lumea viitoare, lipsită de păcat.

După voia. Vezi Isa 53:10; cf. Ioan 3:16.

Dumnezeului nostru și Tatăl. Literal, „Dumnezeul și Tatăl nostru.” Ambii termeni se referă la aceeași persoană.

Galateni 1:5

5. A Lui să fie slava. Ideea marelui dar de iubire al lui Dumnezeu inspiră pe apostol să izbucnească într-o laudă spontană. În tot cursul veșniciei cei răscumparați Îi vor cânta laude Lui, care printr-o jertfa Sa atât de mare, a făcut cu puțință mântuirea lor veșnică. În ce privește cuvântul „slavă” vezi Rom 3:20.

Amin! Vezi Mat. 5:18.

Galateni 1:6

6. Mă mir. Acesta este singurul caz în toate scrisorile sale către biserică în care Pavel nu exprimă recunoștință și bucurie. În schimb este o exprimare de profundă uimire. Cum puteau galatenii să uite atât de repede adevărurile Evangheliei și toate dovezile chemării lui Dumnezeu, care cândva însemnaseră atât de mult pentru ei, iar acum să încline în favoarea învățătorilor mincinoși, care contraziceau tot ce îi învățase Pavel? Nu cu multă vreme mai înainte ei primiseră bucurie pe Hristos ca locțiitor al lor și se bucuraseră în eliberarea de păcat, prin credință. Acum ei încearcă să facă ispășire pentru păcatele lor prin faptele legii. Ei de fapt tăgăduiesc valabilitatea experienței lor experiențe anterioare.

Așa de repede. Probabil, „așa de repede,” după convertire, sau poate după ce auziseră „o altă Evanghelie.”

Treceți. [„Sunteți îndepărtați,” KJV]. Gr. metatithemi, „a transfera,” „a părăsi.” Verbul de aici la timpul prezent, arătând că apostazia era încă în proces de dezvoltare când Pavel scria. Această depărtare de la credință venise brusc și progresase rapid. Forma verbului de asemenea lasă a se înțelege că erau răspunzători de părăsirea lui Pavel. Alții îi influențaseră, dar de bună voie ei răspunseseră la influența lor. Aceasta, desigur, nu absolvă pe învățătorii mincinoși de propria lor vină.

Celce v-a chemat. Comentatorii diferă cu privire la faptul dacă aceasta se referă la Dumnezeu, la Hristos sau la Pavel. Totuși, Pavel totdeauna desemnează pe Dumnezeu Tatăl ca fiind Acela care adresează chemarea Evangheliei (vezi Rom 8:30; 9:11; 1Cor 1:9; etc). Totuși prin Pavel făcuse Dumnezeu chemarea Sa milostivă galatenilor (cf. 2Cor 5:18-20).

O altă Evanghelie. Adică, o altă (heteros) de un fel diferit (vezi 2Cor 11:4). „Evanghelia” învățătorilor mincinoși nu era o variantă a Evangheliei lui Pavel, ci ceva cu totul diferit. De fapt, nu era nicidecum o Evanghelie (vezi Gal 1:7). Nu e o altă veste bună decât aceea a mântuirii prin Isus Hristos (vezi Fapte 4:12). Pavel predica mântuirea prin credință, fără faptele legii. Orice încercare de a suprapune faptele asupra credinței ca mijloc de mântuire este o pervertire a Evangheliei, deoarece tăgăduiește atât necesitatea, cât și eficacitatea jertfei lui Hristos. În ce privește comentariu la cuvântul „Evanghelie” vezi Marc 1:1. În ce privește comentariu la încercările de a contopi iudaismul cu creștinismul vezi p. 53, 54.

Galateni 1:7

7. Nu...este o altă Evanghelie. Ceea ce predică acești iudaizanți nu e „Evanghelia” deloc, ci o

pervertire, o contrafacere a Evangheliei.

Sunt unii. Pavel nici nu binevoiește să numească pe iudaizanți pe nume, dar lasă a se înțelege că ei sunt numai persoane particulare care nu reprezintă pe nimeni altul decât pe ei înșiși și care urmăresc numai satisfacerea propriilor lor interese.

Tulbură. [„Strică,” KJV]. Gr. tarasso, „a agita,” „a tulbura,” „a buimăci” mintea cu privire la ceva, aici sugerând îndoieli și scrupule cu privire la valabilitatea Evangheliei, așa cum e proclamată de Pavel.

Galateni 1:8

8. Noi. Evident Pavel și poate asociații lui pomeniți în vers. 2. Pavel de obicei folosește pronumele de la persoana întâi plural când se refer numai la sine.

Înger din cer. Pavel n-ar fi putut face o afirmație mai puternică de certitudine cu privire la Evanghelie așa cum o prezentase el. Era de necrezut că un înger din cer să ducă pe oameni în rătăcire.

O altă. [„Decât aceea,” KJV]. Sau „contrarie cu aceea.” „Orice altă Evanghelie,” adică, o Evanghelie de un fel deosebit, ar fi contrară adevăratei Evanghelii. Dumnezeu nu se schimbă, și nici nu Se contrazice pe sine Însuși.

Anatema. [„Blestemat,” KJV]. Gr. anathema, „ceva blestemat,” adică, dat răzbunării, aici, răzbunarea lui Dumnezeu. În LXX anathema e folosit pentru substantivul ebraic cherem, înrudit cu verbul charam, și însemnând o persoană sau un lucru rânduit nimicirii (vezi 1Sa 15:2). Spiritual el denotă starea cuiva care e înstrăinat de Dumnezeu prin păcat. Așa cum e folosit în Noul Testament nu se referă la excomunicarea eclesiastică așa cum era practică în secolele de mai târziu, dar fără îndoială cuprindea vreo formă de separare de biserică. În cazul omului imoral din biserică din Corint, Pavel dăduse sfatul ca el să fie îndepărtat din biserică (1Cor 5:2).

Galateni 1:9

9. Cum am mai spus. Evident cu prilejul unei vizite anterioare Pavel avertizase pe galateni cu privire la învățătorii mincinoși care urmau să încerce să strice Evanghelia (cf. Fapte 20:29.30). acea avertizare anterioară trebuia să-i ocrotească de astfel de impostori.

O spun și acum. Trecerea de la „noi” la „eu” probabil reflectă un efort de a împrumuta autoritatea sa personală ca apostol afirmației pe care e gata să o repete.

Anatema. [„Blestemat,” KJV]. Vezi vers. 8.

Galateni 1:10

10. Să capăt bunăvoința oamenilor. [„Să conving oameni,” KJV; „Să câștig pe oameni,” G. Galaction]. Adică să le plac și să le câștig favoarea. Comparați Mat 28:14. Cu certitudine ceea ce Pavel spusese mai înainte cu privire la galatenii înșiși și cu privire la felul cum se să se poarte cu aceia care se opun Evangheliei (Gal 16-9) nu poate fi interpretat ca o încercare de a câștiga favoarea oamenilor. Numai Dumnezeu ar fi putut avea plăcere de o demascare atât de pozitivă a rătăcirii. Poate că această întrebare era un răspuns la o acuzație adusă împotriva lui de învățătorii mincinoși, în sensul că el câștigase favoarea galatenilor prin lingușire și subterfugiu.

Robul lui Hristos. [„Slujitorul lui Hristos,” KJV]. Ca serv al lui Hristos, Pavel trebuia să facă tot ce poate pentru a mântui pe oameni, nu pentru a le plăcea. Dacă ar fi căutată să „placă oamenilor,” indiferent de obligația lui ca predicator al Evangheliei, nu ar fi fost credincios chemării sale ca serv al lui Hristos. Era cu neputință chiar de a gândi să se facă un astfel de compromis. E adevărat, el se făcuse „totul tuturor” pentru a mântui pe unii (1Cor 9:22), dar făcând așa el niciodată nu a făcut compromis cu adevărul. El este râvnitor mai pe sus de toate să mântuiască oameni, și în scopul acesta el bucuros își va sacrifica chiar și viața.

Galateni 1:11

11. Vă mărturisesc. [„Certific,” KJV]. Pavel face cunoscut în mod solemn subiectul căruia capitolele

1:11 la 2:21 sunt consacrate.

Nu .. de obârșie omenească. [„Nu după om,” KJV]. Subiectul aflat în discuție este autoritatea lui Pavel ca apostol, și deci valabilitatea „Evangheliei” sale – a mântuirii prin credință și nu prin „faptele legii”. El consacră mult spațiu relatării detaliate a anumitor incidente de la data convertirii sale la conciliul de la Ierusalim, la care apostolii au recunoscut oficial chemarea lui la lucrarea de predicare a Evangheliei. Lucrul acesta era necesar din cauza pretenției insistente a învățătorilor iudaizanți că deoarece Pavel nu era unul din cei doisprezece, Evanghelia lui nu era apostolică și în consecință nu era autentică. În vers. 12-24 el dovedește originea divină a Evangheliei sale și în cap. 2:1-10 prezintă dovezi pentru a arăta că apostolii au recunoscut valabilitatea ei.

Galateni 1:12

12. Descoperirea. [„Revelațiunea,” KJV]. Gr. apokalupsis (vezi Apoc 1:1).

Lui Isus Hristos. Adică, probabil o descoperire despre Hristos. Pavel era instruit cu privire la Evanghelia „de Isus Hristos,” nu „de oameni.” Aceasta ar cuprinde viziunea de pe calea spre Damasc, și descoperiri ulterioare, care par să fi fost multe. În 2Cor 12:7 El vorbește despre „strălucirea acestor descoperiri” [„mulțimea descoperirilor”] pe care le primise. În Gal 1:17 el lasă a se înțelege că mare parte din această instrucțiune a avut lor în cursul celor trei ani pe care el i-a petrecut în Arabia. Solitudinea pustiuului procura un loc ideal pentru descoperire și contemplare. Deplinătatea instruirii sale este evidentă prin faptul că la o vizită ulterioară la Ierusalim conducătorii n-au putut adăuga nimic la ea (cap. 2:6). Ei au recunoscut valabilitatea chemării sale la lucrarea Evangheliei și i-au dat mâna dreaptă de însoțire ca apostol (vers 7-9).

Galateni 1:13

13. Purtarea. [„Conversația,” KJV]. Literal, „purtarea,” (cf. Efes 4:22). Experiența lui Pavel dinainte de convertire ca persecutor al bisericii, dintr-un spirit de loialitate fanatică față de iudaism, dovedește că el nu-și formulase concepția cu privire la Evanghelia înainte de convertirea sa. El amintește galatenilor că ei cunosc purtarea lui notorie. Aceasta pare să fi fost o cunoștință comună, deoarece în apărarea lui înaintea regelui Agripa el a declarat că felul său de viață din tinerețe era binecunoscut tuturor iudeilor (Fapte 26:4.5). zelul său anterior pentru iudaism și pentru sistemul lui legal era diametral opus la râvna lui prezentă pentru libertatea Evangheliei (Fapte 2:6, 9-11). Această aluzie la trecutul lui s-ar putea ca de asemenea să fi fost intenționată să atragă atenția la faptul că opoziția lui prezentă față de iudaism nu e rezultatul necunoașterii credinței iudaice, ci dimpotrivă, din experiența lui personală.

Peste măsură de mult. Râvna lui Pavel de a persecuta întrecea pe aceea a altor iudei. Aceasta era pentru el o pasiune, așa cum predicarea Evangheliei a devenit mai târziu. El nu fusese mulțumit cu tulburarea bisericii; el era pus s-o distrugă total (vezi Fapte 8:3; 22:19; 26:10.11). Dacă n-ar fi intervenit Dumnezeu, s-ar fi putut ca Pavel să desființeze biserica aflată în fașă.

Prăpăd. Gr. portheo, „a nimici.”

Galateni 1:14

14. Înaintat. [„Profitat,” KJV]. Gr. prokopto, „a înainta,” „a progresa.” Cuvântul a fost folosit la origine cu privire la un explorator care își tăia calea prin hățiş. Înainte de convertire Pavel fusese considerat ca o stea de primă mărime care se urca pe cerul iudaismului.

Cei de o vârstă cu mine. [„Egală,” KJV]. Literal, „contemporani.” Pavel se deosebise nu numai în teologie dar și în zel pentru ținerea cu strictețe a cerințelor rituale ale legii. Fără îndoială el se referă la tinerii din generația sa care studiaseră la Ierusalim pe lângă Gamaliel sau vreun alt învățător iudaic de seamă. Timpuria lui promovare în Sinedriu (AA 112) mărturisește despre înalta stimă în care îl țineau mai marii lui.

Datinele strămoșești. [„Tradițiile,” KJV]. Adică, legea orală spre deosebire de legea scrisă (vezi Mat 15:2; vol. V, p. 96). Legea orală se dezvoltase cu timpul ca o completare a legii scrise a lui Moise, și ajunsese să fie considerată ca egală cu legea scrisă a lui Dumnezeu, dacă nu mai presus de ea. Dar Isus declarase că aceste datini strămoșești aveau efectul de a face legea lui Dumnezeu nulă și fără valoare (vezi

Marc 7:13). Unii comentatori sugerează că Pavel se poate să fi aparținut partidei extremiste a fariseilor, care se considerau apărători zeloși ai legii. Înaintea regelui Agripa, Pavel a mărturisit că trăise după cea mai strictă partidă a iudaismului (Fapte 26:4.5).

Galateni 1:15

15. Dumnezeu – care m-a pus deoparte. Dovezile textuale sunt îndreptățite (cf. p. 10) între exprimarea aceasta și „Acela care m-a pus deoparte,” adică, pentru lucrarea de predicare a Evangheliei. De la naștere educația și instruirea lui Pavel, credința și practica lui fusesse în acord cu tradițiile iudaismului (vers. 14). Nu fusesse nimic în fondul experienței lui care să-l fi predispus să respingă sistemul legal; de fapt, totul tinsese cu putere în direcția opusă. Din punct de vedere omnesc nu exista o explicație satisfăcătoare a schimbării sale de la credința în mântuirea prin lege la mântuirea prin credință. Schimbarea nu putea fi atribuită decât interpușii directe a lui Dumnezeu.

Prin harul Său. Chiar înainte de nașterea lui fusesse planul lui Dumnezeu de a folosi pe Pavel ca reprezentant al Său pentru neamuri, și potrivit consimțământului personal al lui Pavel, Dumnezeu prevăzuse că el avea să răspundă chemării atunci când aceasta avea să vină. Pavel declară aici că numirea lui ca apostol era determinată de Dumnezeu și nu de om. El nu făcuse nimic pentru a merita această înaltă cinste și de aceea el o atribuie unui act al harului. Propriul său elan pentru viață fusesse cu totul diferit. Experiența pe calea spre Damasc îi apăruse o mare surpriză, dar acum o recunoștea ca pe un act special al Providenței care îl îndemnase să urmeze planul pe care Dumnezeu îl avea pentru viața lui.

Galateni 1:16

16. Să descopere ... pe Fiul Său. Convertirea lui Pavel la creștinism și însărcinarea lui de a predica Evanghelia au fost două aspecte ale celei dintâi întâlniri personale cu Hristos cel înviat (vezi Fapte 26:12-19). Descoperirea, sau arătarea lui Hristos în persoană pe calea către Damasc (1Cor 15:8) care a transferat loialitatea lui de la iudaism la creștinism, și experiența următoare a locuirii lăuntrice a lui Hristos (Gal 2:20) a fost ceea ce a dus la predicarea din partea lui cu succes a lui Hristos la păgâni. Prin Pavel lumea urma să afle multe lucruri cu privire la Hristos Isus și cu privire la planul lui Dumnezeu pentru omenire prin viața și moartea Lui. Pavel a devenit un instrument cu succes pentru predicarea Evangheliei deoarece aducea o mărturie personală despre puterea Evangheliei.

Între neamuri. [„Între păgâni,” KJV]. Însărcinarea lui Pavel către neamuri fusesse transmisă de Anania la trei zile după viziunea de pe calea spre Damasc (vezi Fapte 9:9.15-17). Lui nu i s-a interzis să predice iudeilor, dar răspunderea lui principală era pentru neiuidei. La intrarea într-o cetate el se ducea mai întâi la sinagogă și acolo dădea mărturie cu privire la Isus înaintea conaționalilor săi, și acolo întâlnea și pe oameni temători de Dumnezeu dintre neamuri (vezi Fapte 13:14.43.48; 14:1; 17:1-4).

N-am întrebat pe nici un om. [„N-am conferit,” KJV]. Dovezi în plus pentru originea divină a însărcinării sale erau evidente din faptul că el n-a avut contact cu conducătorii din Ierusalim timp de trei ani (vers. 17) după convertirea sa, și că nu primise învățătură de al ei cu privire al felul cum urma să predice pe Isus.

Galateni 1:17

17. Nici nu m-am suit. Pentru ca să primească confirmarea oficială a bisericii, Pavel ar fi trebuit să se întâlnească cu apostolii mai vechi, conducătorii ei recunoscuți, din Ierusalim. Că el n-a făcut așa era dovadă că el nu considera necesar ca el să facă lucrul acesta. Într-un anumit sens el era „o stârpitură” [„un născut prematur”] (1Cor 15:8), și apostol deși nu din cei doisprezece.

M-am dus în Arabia. Nu se știe nici în ce parte a Arabiei a fost, nici cât timp a stat acolo. În nici un caz nu a durat mai mult de trei ani. Unii gândesc că Pavel se referă la pustia din vecinătatea Damascului, poate cuprinzând cetatea însăși. Alții sugerează că scena sălășluirii lui se poate să fi fost pustia din apropiere de Muntele Sinai. Totuși e îndoielnic că Pavel ar fi vorbit despre regiunea aceea ca fiind „Arabia”.

Sucesiunea evenimentelor dintre convertirea lui Pavel și următoarea lui vizită la Ierusalim (vers. 18) trebuie să fie completată din narațiunea dată de Luca și din afirmațiile incidentale din alte locuri din scrierile lui Pavel. Luca nu menționează vizita din Arabia, ci relatează numai că Pavel a predicat în Damasc după convertirea lui, și de acolo a mers la Ierusalim.

Combinând informațiile din toate sursele, evenimentele perioadei aceleia de doi sau trei ani au fost după cum urmează. După ce a petrecut un oarecare timp predicând în Damasc, Pavel s-a retras în Arabia. Când a revenit la Damasc, predica lui pare să fi atras atenția nefavorabilă, deoarece s-a făcut o încercare – fără îndoială stârnită de iudei – de a-l aresta. Totuși, a izbutit să scape, coborât „într-o coșniță prin zid” (2Cor 11:33). Vezi p. 101; harta p. 226; vezi Fapte 9:24.25.

Galateni 1:18

18. După trei ani. Pavel dă galatenilor un raport detaliat al evenimentelor din experiența lui de după convertire, ca potrivnicii lui să nu aibă ocazie de a spune că el a vizitat în țară pe apostolii din Ierusalim cândva în cursul acestei perioade și că a primit învățătura sa de la ei. Ținta lui aparentă este de a clarifica problema cu privire la cât de mult timp de la convertirea lui până când să fi mers la Ierusalim. „Trei ani” au trecut chiar până să-l fi văzut pe Petru, și în decursul aceluși timp el deja predica.

Să fac cunoștință. [„Să văd,” KJV; „Să-l cercetez,” G. Galaction]. Sau „să vizitez”. Când Pavel s-a dus la Ierusalim, acesta a fost anume pentru a vedea pe Petru, și nu pentru a primi învățatură de la el sau pentru a căpăta permisiunea de a predica. Pare că scopul lui Pavel era de a face cunoștință cu Petru și pentru a dobândi prietenia lui. La Ierusalim Barnaba a întâlnit pe Pavel și l-a prezentat anumitor apostoli, informându-i cu privire la convertirea lui și la îndrăzneala lui de a declara public că Isus este Fiul lui Dumnezeu (vezi Fapte 9:27).

Chifa. [„Petru,” KJV]. Dovezi textuale importante pot fi citate (cf. p. 10) pentru exprimarea „Chifa” (vezi Mat 16:18).

Cincisprezece zile. În decursul acestei scurte rămânări în cetate Pavel a fost ocupat cu predicarea și discutarea cu iudeii de limbă greacă, și numai o scurtă parte din acest timp ar fi putut fi petrecută cu apostolii (Fapte 9:28.29). Curând s-a dezvoltat ură, și s-a pornit o mișcare pentru a-l nimici. Într-o zi pe când era în Templu a fost înștiințat în vedenie că părăsească repede Ierusalimul (Fapte 22:17-21). Fără îndoială Pavel ar fi prelungit vizita sa la Ierusalim dacă nu ar fi fost dârza împotriva, amenințarea cu moartea și înștiințarea divină de a pleca. Scopul lui în menționarea acestei vizite era de a dovedi că apostolii cei mai de seamă făcuseră cunoștință cu el la data aceea timpurie, acceptaseră convertirea lui ca autentică, și, este dedus, au aprobat interpretarea pe care o da el Evangheliei (Gal 1:24). Ca oameni cu răspundere, Petru și Iacob (vers. 18.19) nu ar fi neglijat de a face cunoștință cu învățăturile lui Pavel sau de a-l fi oprit să mai vorbească dacă ar fi dezaprobat ceea ce el învăța. Mențiunea specifică a „cincisprezece zile” dă un ton de realitate relatării și sugerează imposibilitatea ca el să fi primit învățatură extensivă pe când era acolo.

Galateni 1:19

19. Altul dintre apostoli. În afară de cei doisprezece mai erau și alții de care s-a vorbit la un timp sau altul ca fiind apostoli, dar care niciodată nu au fost considerați ca aparținând grupului ales și împuternicit de Isus (vezi Rom 16:7; 1Tes 2:6).

Iacob, fratele Domnului. Unii identifică pe acest Iacob cu fiul lui Alfeu, explicând că „fratele” trebuie înțeles în sensul general de „văr” sau vreo altă rudenie apropiată. Identificarea aceasta provine din credința că Pavel se referă la acest Iacob ca la un apostol. Limbajul, însă, nu cere o astfel de concluzie și identificarea e foarte improbabilă (vezi Mat 13:55; vezi Marc 3:18).

Galateni 1:20

20. Nu mint. Pavel jură în mod solemn privitor la veracitatea a ceea ce el consideră parte cât se poate de însemnată a relatării sale.

Galateni 1:21

21. Siriei și ale Ciliciei. Pavel a fost trimis de la Ierusalim din cauza complotului contra vieții lui (Fapte 9:29.30). Domnul înștiințându-l într-o viziune să fugă repede din cetate (vezi cap. 22:17.18). la data aceea Siria și Cilicia erau unite sub o singură administrație provincială (vezi harta din fața p. 33). Tars, cetatea natală a lui Pavel, era în Cilicia. Raportul Noului Testament trece în tăcere peste următorii vrei cinci ani (vezi cele de la Fapte 9:30). Se presupune că Pavel s-a angajat în lucrare activă de predicarea Evangheliei în Tars și împrejurimile lui. La vreo cinci ani mai târziu Barnaba s-a dus la Tars și a adus pe

Pavel cu el la Antiohia, unde amândoi au propovăduit timp de un an întreg (Fapte 11:25.26).

Galateni 1:22

22. Necunoscut la față. Pavel probabil a devenit cunoscut creștinilor din Ierusalim în timpul celor cincisprezece zile pe care el le-a petrecut acolo, deoarece Luca spune că el se ducea și venea împreună cu ei în Ierusalim (Fapte 9:26-28), dar nu la comunitățile creștine din afară de cetate.

Galateni 1:23

23. Prigonitorul nostru. [„Cel care ne prigonea,” KJV]. Pavel fusese cu totul sincer în persecutarea acestei secte urâte (vezi Fapte 26:9.10). nefiind mulțumit de a desființa creștinismul din Ierusalim și din cetățile Iudeii, el și-a urmărit ținta chiar și în regiuni dincolo de Palestina.

Vestește credința. Ce schimbare se petrecuse cu persecutorul! Vești despre acest miracol al credinței se răspândeau pretutindeni. Pavel aici notează că iudeii din Palestina recunoșteau calitatea autentică a predicării și a învățaturii sale. Pare că nimeni nu descoperea vreo diferență însemnată între Evanghelia lui și aceea proclamată de apostolii înșiși.

Galateni 1:24

24. Din pricina mea. [„În mine,” KJV]. Adică, ei găseau în Pavel, în convertirea lui, și în lucrarea lui, un motiv de a lăuda pe Dumnezeu.

COMENTARIILE ELLEN G. WHITE

1 AA 127, 387

3 AA 384

3, 4 AA 208

4 DA 266; MH 70

6–8AA 384

6–9EW 27

8 GC 243

10 2T 492

11–16AA 386

17 AA 125; Ed 65; SR 274

17, 18 AA 128

21, 23 AA 156

24 GW 65; 6T 413

Galateni 2:1

1. Patrusprezece ani. Firul gândirii lui Pavel continuă fără întrerupere. Nu e clar dacă această perioadă de 14 ani a început cu convertirea lui sau cu vizita sa la Ierusalim trei ani mai târziu. În ce privește comentarii asupra detaliilor vezi p. 100, Nota adițională la Fapte 15. scopul menționării celor 14 ani este de a scoate în evidență după un cât de lung timp de la convertirea lui a avut Pavel o întâlnire mai importantă cu cei doisprezece. El nu împrumutase de la ei Evanghelia pe care o predicase de 14 (sau 17) ani.

Din nou la Ierusalim. Dacă perioadele de 3 ani și 14 ani sunt succesive, au fost 17 ani de la data

convertirii lui Pavel până la data celei de-a doua vizite la Ierusalim, și cei 14 ani de la scurta întâlnire de 15 zile acolo cu Petru (cap. 1:18). După cum deja s-a notat (vers. 18.19), fusese puțin prilej pentru Pavel de a învăța ceva de la apostoli la data acelei prime vizite. În cap. 2:1-10 Pavel lămurește că el nu e în nici un caz îndatorat apostolilor în ce privește solia pe care o predica (vezi vers. 6.7). În ce privește legătura vizitei din Gal 2:1-10 cu aceea din Fapte 11:25-30 vezi p. 318, 319. Acest comentariu favorizează egalizarea vizitei din Gal 2:1-10 cu aceea din Fapte 15.

Cu Barnaba. Când apostolul Pavel a fost trimis de biserica din Antiohia să ia parte la conciliul din Ierusalim a fost acompaniat și de alții, unul din aceștia fiind Barnaba (vezi Fapte 15:2). Considerând relatările din Fapte 15 și Galateni 2 că sunt paralele, unul din ei a fost Tit. Luca nu menționează pe Tit în legătură cu niciuna din călătoriile lui Pavel. Cea dintâi referire la el a lui Pavel este în a doua epistolă către Corinteni, unde el îl consideră un ajutor de cel mai mare folos (vezi 2Cor 2:13).

Galateni 2:2

2. În urma unei descoperiri. [„Prin descoperire,” KJV]. Admițând că aceasta este aceeași cu aceea din Fapte 15, declarația lui Pavel de aici, că Dumnezeu l-a îndrumat să viziteze Ierusalimul pare să fie în conflict cu aceea a lui Luca, care spune că Pavel și Barnaba au fost trimiși la Ierusalim de biserica din Antiohia. Par că atât Pavel cât și biserica din Antiohia au fost îndrumați de Dumnezeu să facă vizita la Ierusalim la care apostolul face aici referire. Într-un chip asemănător Duhul Sfânt și biserica au fost uniți la trimiterea lui Pavel și a lui Barnaba în întâia lor călătorie misionară (Fapte 13:2-3). Comparați și Num 13:1.2 cu Deu 1:22. Adesea Pavel a primit iluminare cerească. La diferite ocazii el a fost îndrumat, înștiințat sau încurajat de Dumnezeu (vezi Fapte 16:9; 20:23; 23:11; 27:22-26).

Le-am arătat. [„Comunicat,” KJV]. Sau „declarat,” „expus.” Instrucțiunile pe care Pavel le primise prin descoperire l-au îndrumat să meargă la Ierusalim și să prezinte înaintea conducătorilor de acolo Evanghelia pe care el o predica în mijlocul neamurilor. Având în vedere îndoiala din mintea unora cu privire la calificările lui ca apostol și natura Evangheliei sale, procedul acesta pare cât se poate de corespunzător. Conducătorii de la Ierusalim aveau dreptul și datoria de a cunoaște și aprecia acest lucru.

Îndeosebi. [„În particular,” KJV]. În chip înțelept, Pavel căuta să evite trezirea fără rost a opoziției la felul de acțiune la care Dumnezeu îl chemase, totuși în același timp, se consfătuia cu conducătorii recunoscuți ai bisericii.

Mai cu vază. [„Cu reputație,” KJV]. Adică, aceia care erau conducători identificați în vers. 9 ca Iacob, Petru și Ioan. Nu există motiv de a pune la îndoială faptul că Pavel recunoștea poziția acestor apostoli seniori, deși mai târziu (vers. 6) el minimalizează valoarea oricărei învățături pe care ar fi primit-o de la ei.

Ca nu cumva. Pavel nu sugerează aici nici o îndoială în mintea sa cu privire al temeinicia Evangheliei sale, ci a succesului vizitei sale la Ierusalim. El se teme ca nu cumva frații din Ierusalim să dezaprobe lucrarea lui de predicare a Evangheliei către neamuri. Aceasta a fi fost o mare biruință pentru potrivnicii săi iudaizanții și un obstacol serios pentru planurile sale de evanghelizare a neamurilor. Dacă iudaizanții ar fi fost în stare să se opună lui Pavel cu scrisori oficiale de la cei doisprezece apostoli condamnându-l pe el și Evanghelia lui, el ar fi fost imediat categorisit ca apostol al rătăcirii.

Galateni 2:3

3. Să se taie împrejur. [„Să fie circumcis,” KJV]. Versetele 3-5 sunt parantetice față de linia principală a argumentației. Incidentul cu Tit e o dovadă palpabilă că apostolii înțeleseseră și aprobaseră Evanghelia lui Pavel. S-ar putea să mai fi fost încă un motiv puternic în mintea lui Pavel pentru introducerea incidentului acestuia. Timotei, el însuși un galatean, jumătate iudeu, jumătate dintre neamuri, fusese circumcis la începutul lucrării sale ca o concesiune pentru judecata iudaică (Fapte 16:1-3). În ce privește o enunțare a principiului implicat vezi 1Cor 9:21-23. Compromisul era de natură practică intenționat să faciliteze predicarea Evangheliei printre iudeii din țările locuite de neamuri. În cazul lui Tit, un om pur-sânge dintre neamuri, lucrurile erau diferite. Dacă Pavel ar fi consimțit să circumcidă pe Tit și-ar fi tăgăduit Evanghelia și ar fi apărut că admite că aceste forme exterioare erau esențiale pentru mântuire. Scopul lui Pavel în menționarea incidentului care cuprindea pe Tit este de a cita un caz când apostolii înșiși nu au cerut ca un om dintre neamuri să fie circumcis. Evident ei nu au cedat la cererile „fraților mincinoși” care duseseră pe galateni în rătăcire și aceștia trebuiau acum să întâmpine un argument cât se poate de dificil

de a răspunde la el. Faptul că apostolii din Ierusalim nu au impus ca Tit să fie circumcis este o dovadă cu privire la inconsistența poziției iudaizanților în această privință.

Incidentul descoperă atât consecvența lui Pavel, cât și bunăvoința conducătorilor de a da la o parte prejudecata și de a recunoaște adevărul atunci când le-a fost prezentat. Duhul acesta a făcut cu puțință ca Dumnezeu să lucreze prin biserica primară pe o cale minunată. El caută același duh de iubire și de toleranță în biserica de azi. Trebuie să fie aceeași bunăvoință de a accepta lumina nouă când e prezentată, dacă biserica urmează să ajungă la noi înălțimi de experiență spirituală, și la noi adâncimi - o nouă înțelegere - a planului lui Dumnezeu pentru biserica Sa.

Galateni 2:4

4. Fraților mincinoși. Acești iudaizanți bigoți erau probabil farisei creștini din Fapte 15:5. Scopul lor era de a influența pe iudeii care credeau, să fie contra lui Pavel din cauza indiferenței lui față de cerințele legii ceremoniale.

Să pândească. [„Să spioneze,” KJV]. Pretinsa lor prietenie avea un motiv sinistru – gelozia pentru „slobozenia” [„libertatea”] convertiților dintre neamuri.

Slobozenia. [„Libertatea,” KJV]. Adică scutirea de cerințele legii rituale și de legalism ca mijloc de mântuire (vezi p. 933).

Robie. Un mod de a se referi la cerințele legii rituale și la legalism (vezi cap. 4:3.9.24.25.31; 5:1.2). Toți aceia care adoptă principiul legalismului – că mântuirea poate fi dobândită prin conformarea la un cod prescris – evident se leagă să se conformeze la fiecare cerere a aceluși cod. Ei devin robi ai legii, obligați să facă „toate lucrurile prescrise în cartea legii” (cap. 3:10). Dacă ar fi fost să se facă pe voia iudaizanților, libertatea Evangheliei ar fi fost înlocuită cu robia care vine pe urma dependenței de fapte..

Galateni 2:5

5. Lor. [„Căroră,” KJV]. Adică, iudaizanților și cererii lor ca Tit să fie circumcis.

Nu n-am supus. [„Le-am dat loc prin supunere,” KJV]. Sau „supus.” Însăși problema care tulbura acum bisericile din Galatia se iscăse la Ierusalim cu privire la Tit. Dar apostolii pare că au refuzat de a susține cererea iudaizanților ca Tit să fie circumcis. În felul acesta, căutând să impună circumciziunea galatenilor, iudaizanții – nu Pavel – erau împotriva poziției apostolilor.

Adevărul. A ceda înaintea iudaizanților – fie la Ierusalim, fie în Galatia – ar fi însemnat a tăgădui marele principiu al îndreptării prin credință. În nici un sens nu era o manifestare din partea lui Pavel; ci mai degrabă era o poziție hotărâtă împotriva unei încercări de a perverti Evanghelia prin punerea îndreptării prin faptele legii în locul adevărului cardinal al Evangheliei – îndreptățirea prin credință.

Galateni 2:6

6. Socotiți ca fiind ceva. [„Păreau să fie ceva,” KJV]. Adică, probabil, apostolii înșiși, conducători recunoscuți ai bisericii. Persoanele acestea sunt de asemenea descrise în vers. 2 ca oameni „mai cu vază” [„cu reputație”]. Versetul 6 continuă firul cugetării întrerupte de vers. 3-5. Pavel nu vorbește aici dezaprobativ despre acești oameni „cu vază” așa cum ar apare la prima vedere, deoarece acceptarea lui Pavel de către ei și aprobarea din partea lor a Evangheliei lui (cap. 1:24; 2:9) constituie o dovadă importantă care confirmă autoritatea lui ca apostol. Vezi vers. 9.

Orice ar fost ei. Scopul acestei paranteze e de a reaminti galatenilor că subiectul în discuție nu este excelența apostolilor ci valabilitatea Evangheliei lui Pavel. Personalitatea, și chiar și slujba de rang înalt, are mai puțină însemnătate decât adevărul. Fără îndoială cei doisprezece avuseseră mari privilegii. Ei fuseseră asociați personal cu Isus timp de trei ani. Ei Îl auziseră predicând. Fuseseră martori la minunile Lui. Pavel nu scade din importanța apostolilor, ci se străduiește să lămurească faptul că poziția și slujba lor nu puteau să aibă nici o legătură de nici un fel cu problema aflată în discuție. Dumnezeu nu a consultat pe om cu privire la ce este adevărat, ci îl însărcinează să facă cunoscut adevărul. La această importantă datorie fusese chemat Pavel, la fel ca și cei doisprezece.

Fața oamenilor. [„Persoană,” KJV]. Literal, „față,” adică la înfățișarea exterioară în contrast cu caracterul lăuntric (vezi 1Sa 26:7). Aceasta fiind metoda lui Dumnezeu de evaluare pentru ce ar trebui ca poziția sau rangul să fie considerate mai presus de caracter? Adevărul e de însemnătate capitală. În timp ce poziția sau rangul celor care îl vestesc este de mică însemnătate. Cu toate acestea, Pavel a susținut totdeauna cu credincioșie pe cei numiți în locuri de răspundere în biserică. El ținea cu cea mai mare stimă la aceia care, ca și el, fuseseră însărcinați de Dumnezeu să predice Evanghelia. El considera propria sa chemare ca o mare onoare și credea că ea era plină de autoritate pe care el era obligată să o exercite când ocazia o cerea (vezi Rom 11:13; 2Cor 13:2). Comparați Fapte 10:34.

Nu mi-au adăugat. Evanghelia lui Pavel provenise din aceeași sursă ca și aceea a apostolilor, și era o Evangheliie completă. A adăuga la ea sau a scoate din ea ar fi stricat desăvârșirea ei. Puterea argumentației lui este că deși Pavel nu convenise în prealabil cu cei doisprezece și nici nu fusese învățat de ei, Evanghelia lui era la fel ca a lor. Examinând cererea iudaizanților ca Tit și convertiții la creștinism dintre neamuri să fie obligați să se supună la circumciziune, apostolii s-au găsit în complet acord cu Pavel. Ei nu au propus lui Pavel nici să-și retușeze, nici să-și modifice poziția.

Galateni 2:7

7. Evanghelia pentru cei netăiați împrejur. [„Evanghelia necircumciziei,” KJV]. Nu sunt două Evanghelii diferite, una pentru cei circumciși și alta pentru cei necircumciși. Așa cum Pavel lămurește în capitolele 3 și 4, atât iudeii cât și neamurile sunt mântuiți prin credință și nu prin faptele legii (vezi cap. 3:28). Faptele Legii în realitate nu fac deloc parte din Evangheliie. Diferența nu era în solie, ci în poziția anterioară a acelorora cărora le era prezentată.

Lui Petru. Sunt două cercuri de ascultători – iudei și neamuri – dar o singură Evangheliie. Pavel fusese trimis ca ambasador la unii și Petru la ceilalți (vezi vers. 7-9).

Galateni 2:8

8. Făcuse. [„Lucrase efectiv în,” KJV]. Literal, „lucrase în,” adică, însuflețise. Cuvântul „efectiv” [KJV] a fost adăugat de traducători. Succesul lucrării lui Petru era dovadă că Dumnezeu lucra prin el. Dar același lucru era adevărat și cu privire la lucrarea lui Pavel. Ar fi fost inconsistent de a aclama pe unul și de a osândi pe celălalt. Sursa autorității și puterii lui Pavel este aceeași ca și a lui Petru. Dacă unul e apostol, tot așa și celălalt.

Făcuse și din mine. [„Era puternic în,” KJV; „M-a mânat și pe mine,” G. Galaction]. Identic în textul grec cu cuvântul „lucrase efectiv în,” [KJV], din prima parte a versetului.

Galateni 2:9

9. Iacov. Nu fratele lui Ioan, care fusese dat morții înainte de întâia călătorie misionară a lui Pavel (Fapte 12:1-2), ci fără îndoială „Iacob fratele Domnului,” era deja făcut cunoscut în Gal 1:19. faptul că el este numit cel dintâi și lasă a se înțelege că el era, la vremea aceea conducător între apostoli, la Ierusalim. În relatarea lui Luca privitor la Conciliul din Ierusalim (Fapte 15) Iacob are locul cel dintâi printre conducătorii bisericii (vezi vers. 13, 19-20). Faptul că Iacob, conducătorul recunoscut al bisericii, nu fusese unul din cei doisprezece, dezumflă acuzația iudaizanților că Pavel nu poate fi considerat un apostol adevărat. Câteva manuscrise și versiuni vechi zic: „Petru și Iacob,” evident pentru a face pe Petru să apară întâiul între apostoli.

Chifa. Vezi Mat 16:18; Mar 3:16.

Ioan. Vezi Mar 3:17.

Sunt priviți. [„Părea să fie,” KJV]. Adică erau în general considerați a fi. Pavel s-ar fi putut ca anume să fi evitat a spune că aceștia erau conducători. Succesul sau insuccesul Evangheliei nu depinde de nici un om sau grup e oameni. Nici o persoană nu este indispensabilă pentru succesul ei.

Stâlpi. Adică, conducători în biserică. Dacă Iacob, care nu era dintre cei doisprezece, e ținut într-o stimă atât de mare încât să fie considerat „stâlp” în biserică la egalitate cu Petru și Ioan, atunci Pavel de ce să nu fie?

Mâna dreaptă. Apostolii conducători au încheiat un acord oficial, amical cu Pavel, recunoscând apostolia lui și aprobând Evanghelia lui. Darea mâinii drepte era o practică obișnuită la alte națiuni ca și la iudei. Actul acesta evident implica mai mult decât o admitere de formă că Dumnezeu chemase și binecuvântase pe Pavel și pe Barnaba, și o recunoaștere rezervată a vederile lor. Apostolii, prin gestul lor, îi recunoșteau ca egali în lucrarea creștină. La fel, Evanghelia lor era acceptată ca fiind curată și vrednică de a fi predicată.

De însoțire. [„părtășie” KJV]. Gr. koinonia, „participare”, „parteneriat”, „asociere”.

La neamuri. [„La păgâni,” KJV]. Apostolii nu erau geloși pe succesul relatat de Pavel și de Barnaba, ci s-au bucurat de el. Ei au consimțit la continuarea lucrării lui Pavel între neamuri. Aceasta este o bună ilustrare a posibilității de a se ajunge la o soluție armonioasă la problemele dificile ale bisericii fără dispută și ceartă inutilă. Multe conflicte care au făcut de ocară biserica în secolele de mai târziu n-ar fi apărut dacă credincioșii ar fi fost tot atât de onești ca și mentalitate solidă a conducătorilor din vremurile apostolice.

Galateni 2:10

10. Să ne aducem aminte de săraci. Fără îndoială aceasta se referă la săracii creștini din Iudea. Două motive sunt evidente din cererea aceasta. Întâiul, evident, este lipsa. Al doilea este o dorință de a preveni înstrăinarea noilor convertiți dintre neamuri de creștinii dintre iudei. Faptul că el fusese primit oficial de conducătorii bisericii ca apostol al neamurilor nu va schimba atitudinea lui față de conaționalii săi, iudeii.

Chiar așa am și căutat să fac. Pavel a onorat plin de zel cererea aceasta făcând apeluri repetate la bisericile dintre neamuri din Macedonia și Grecia pentru contribuții bogate (vezi Rom 15:25-27; 1Cor 16:3; 2Cor 8).

Galateni 2:11

11. Când a venit Chifa. [„Când a venit Petru,” KJV]. Deși puterea lui Petru (vers. 11-14) ni se pare curioasă după experiența lui cu Corneliu (Fapte 10:19 la 11:18) și mai ales după decizia Conciliului de la Ierusalim (Fapte 15:9,22,29), este evidentă că Pavel relatează aici incidentul în ordinea cronologică proprie. Ar trebui să se rețină că decizia Conciliului de la Ierusalim, se ocupa numai de credincioșii dintre neamuri. Ea nu elibera pe creștinii iudei în mod specific de cererile legii rituale. Pierzând procesul cu privire la convertiții dintre neamuri, iudaizanții în mod natural refuzau de a vedea mai mult în decizie decât era faptic spus. Dar Pavel și alții judecau în mod drept că dacă neamurile puteau fi mântuite fără legea rituală, tot așa se putea să fie și cu iudeii. Când era la Ierusalim Pavel nu a avut obiecțiuni serioase față de participarea lui însuși la ceremoniile rituale (cf. Fapte 21:29-27), ca iudeu. În ce privește consumarea de alimente oferite idolilor (2Cor 10:27-29), nu era amestecat nici un principiu moral (cap. 8:8). Preocuparea lui Pavel cu ocazia aceasta era de membrii bisericii (cf. 1Cor 10:29-33), și biserica din Antiohia era alcătuită mai ales din persoane dintre neamuri (Fapte 11:19-21). De aceea Petru ar fi trebuit să stea ferm pe poziția pe care o luase la început, intrând în părtășie cu credincioșii dintre neamuri pe bază de deplină reciprocitate.

Vizita lui Petru în Antiohia a fost făcută pe cât se pare la scurt timp după încheierea Conciliului din Ierusalim. Din Fapte 15:1,2 este evident că discuția de la Antiohia cu privire la chestiunea circumciziunii procurase ocazia imediată pentru convocarea acestui conciliu. Acum când dilema fusese rezolvată într-un fel aparent satisfăcător pentru toți cei în cauză, ar fi fost natural ca cel puțin unii din conducători să viziteze Antiohia. Din raportul participării lui Petru la conciliu (vezi Fapte 15:6-11), îndeosebi experiența lui în casa lui Corneliu, s-ar fi așteptat ca el să facă tot ce ar fi putut la Antiohia pentru a calma diferențele de opinie și de a ajuta să se pună în aplicare decizia conciliului.

I-am stat împotriva. Incidentul acesta dovedește clar egalitatea lui Pavel, ca apostol și îndreptățește argumentul său contra cererii ca neamurile să se conformeze practicilor legale iudaice (vezi vers. 14). Pavel, Barnaba și alți doi fuseseră aleși pentru a transmite decizia conciliului înapoi la Antiohia (vezi Fapte 15:22,23). Din cauză că Petru fusese favorabil deciziei, și fără îndoială contribuise cu toată inima la ea, nu se poate spune că a fost o controversă între el și Pavel. Ei erau în acord cel puțin asupra principiilor generale, și în fel acesta asupra deciziei luate de conciliul cu privire la statutul neamurilor în cuprinsul bisericii creștine. Decizia aceasta clară și lipsită de echivoc fără îndoială a procurat baza muștrării adresate de Pavel lui Petru pe față, și a îndreptățit-o.

Ar trebui să fie cu puțință pentru conducătorii bisericii să discute diferite opinii fără să creeze resentimente. E logic de a admite că tăcerea lui Petru a reflectat admiterea din partea lui că greșise în modul său de gândire. Acesta a fost un lucru nobil. Unitatea de efort e necesară pentru succes în orice întreprindere. Biserica nu poate să-și împlinească însărcinarea până când nu e același fel de onestitate și sinceritate care se da pe față la conducătorii de la centru.

Era de osîndit. [„Era de muștrat,” KJV]. Unii scriitori bisericești timpurii stăruiau că Petru cel pomenit aici nu era apostolul Petru, ci unul din cei șaptezeci. Alții pretindeau că cei doi apostoli aranjaseră scena mai înainte ca o lecție pentru iudaizanti ca ei să fie tot atât de dispuși să se supună cum a fost Petru la argumentele convingătoare. Încercările acestea cum și altele de a înlătura faptele simple erau născute din credința preconcepută în primatul lui Petru și o indispoziție de a admite că el ar fi putut să greșească, ca să nu mai vorbim de faptul de a fi fost muștrat pe față de un coleg apostol. Pare că Petru și-a dat seama de propria greșală și n-a făcut încercarea de a se justifica sau a se scuza. O astfel de reacțiune e în acord cu ceea ce s-ar fi putut aștepta de la Petru după marea lui mărturisire (vezi Ioan 21:15-17). Ea l-a distins ca un bărbat cu o statură spirituală nobilă.

Galateni 2:12

12. De la Iacov. Tot ce se poate deduce fără ezitare cu privire la acești credincioși despre care se spune că veniseră de la Iacob e că ei erau membri ai bisericii din Ierusalim al cărui conducător era Iacob. Întrucât nu se afirmă că el îi trimisese, ar fi o presupunere neîntemeiată de a spune că ei veniseră au autorizație oficială de la Iacob. Pare că ei reprezentau partida circumciderii și erau probabil creștini farisei (vezi Fapte 15:5). Se poate ca ei să fi venit la Antiohia fără aprobarea lui Iacob. Cu certitudine ei nu aveau autorizația lui de a stârni tulburare, deoarece în cele spuse de el la conciliu dăduse dovadă de sincera sa dorință de armonie printre credincioșii de pretutindeni (Fapte 15:13-21).

Împreună cu neamurile. Înainte de vedenia sa și experiența lui ulterioară în casa lui Corneliu (Fapte 10:9-48), Petru nu s-ar fi asociat cu neamurile așa cum a făcut acum la Antiohia. Precauția lui de a lua cu sine șase martori (Fapte 11:12) reflectă temerea lui că frații din Ierusalim ar ezita să accepte mărturia sa dacă s-ar fi înfățișat singur. Dar după demonstrația neobișnuită a aprobării divine evidente în darul Duhului înainte de botezarea lor, Petru era convins de primirea neamurilor în biserica creștină. Această încredere a fost confirmată de atitudinea Conciliului de la Ierusalim câțiva ani mai târziu (Apte 15). Nu mai era loc pentru îndoială legitimă asupra acestor lucruri. De aceea când Petru s-a dus în Antiohia s-a simțit liber să se atașeze fraților săi în comuniune cu credincioșii dintre neamuri

S-a ferit și a stat de-o parte. [„S-a retras și s-a separat,” KJV]. Aparent, Petru pe tăcute s-a desprins din legătura cu neamurile, fără explicație. Probabil că despărțirea aceasta nu cuprindea în sine mai mult decât o simplă întrerupere în relațiile sociale.

De teama. [„Temându-se,” KJV]. În apărarea de sine Petru a căutat să evite noi conflicte cu acești frați iudaizanti din Ierusalim. Era același grup care stârni tulburare în Antiohia înainte de conciliu, stăruind asupra circumciziunii neamurilor care căutau intrarea în biserica creștină (vezi Fapte 15:5). Reprezentanți ai aceste partide distrusesse loialitatea multora din biserica din Corint (vezi 2Cor 11:22). Teamă lui Petru s-ar fi datorat, cel puțin în parte, aceluiasi duh de precauțiune care îl determinase să ia alți șase semeni iudei la locuința lui Corneliu (Fapte 11:12). La urma urmei, Conciliul din Ierusalim nu prevăzuse că iudeii ar fi putut întreține legături libere cu neamurile (vezi Gal 2:11), și Petru se poate să se fi temut că acești frați iudaizanti ar interpreta acțiunile lui într-un fel în care îi va fi dificil să se explice când s-ar fi întors la Ierusalim.

Galateni 2:13

13. Prefacă. Literal „a acționat sub o mască cu [Petru],” adică a acționat de partea unor fățarnici. Petru și acești „alți iudei” știau că nu acționau bine ci făceau ei înșiși un compromis pentru a evita noi necazuri cu iudaizanti. Ei acționau așa pentru a ascunde adevăratele lor sentimente de aceia care veniseră de la Ierusalim. Ei pretindeau că sunt de partea fraților iudaizanti. Dacă acuzația lui Pavel de nesinceritate era adevărată – și nu e motiv de a pune la îndoială că era – Petru a făcut bine că a tăcut. Nimic nu se poate spune în apărarea purtării sale, și nici nu poate fi scuțată.

Până și Barnaba. Trebuie să fi fost o puternică lovitură pentru Pavel când propriul său prieten și

conlucrător apropiat a sucombat în fața presiunii opiniei publice. Aparent, chiar conducători creștini puternici sunt în primejdia de a renunța la propriile lor convingeri dacă presiunea e suficient de puternică asupra lor.

Fățarnicie. [„Disimulării,” KJV]. Literal „ipocrizie,” „nesinceritate.”

Galateni 2:14

14. Nu umblă drept. Umblarea lui Petru, Barnaba și a altor iudei urma să aducă confuzie și dezbinare în biserică. Chestiunea cuprindea mult mai mult decât purtarea conducătorilor. Binele credincioșilor dintre neamuri era în cumpănă, și chiar și soarta Evangheliei însăși. Dacă partidei iudaizante se permitea să-și facă voia, atunci Evanghelia – mântuirea prin credință în moartea ispășitoare a lui Isus – ar fi fost înlocuită cu doctrina mântuirii prin faptele Legii. În felul acesta ”adevărul Evangheliei” n-ar fi fost proclamat.

În fața tuturor. Mustrarea era publică pentru că ofensa era publică. Toți sau aproape toți, erau interesați. Lui Timotei, Pavel i-a scris mai târziu că o mustrare publică pentru păcat public ar înfrâna în mod efectiv pe alții de a urma aceeași cale (vezi 1 Tim 5:20). Acțiunea lui Petru și a altor iudei a creat o fisură în comuniunea bisericii și amenința să strice unirea dintre neamuri și iudei în Hristos. Perspectiva era dezastruoasă. Pavel a adresat observațiile sale lui Petru deoarece cursul acțiunii sale era în primul rând responsabil pentru criza care apăruse cu ocazia acea.

Ca neamurile. [„După felul neamurilor,” KJV]. Fusese nevoie de un miracol pentru a convinge pe Petru că neamurile trebuia să fie admise în frățietatea creștină pe picior de egalitate cu iudeii (vezi Fapte 10:20.28.29.34). De la experiența aceasta evident el se simțise liber să se asocieze cu neamurile, contrar obiceiului iudaic. Aparenta lui tăcere, când a fost muștrat, implică faptul că el recunoaște eroarea gestului său pripit și seriozitatea implicațiilor pentru viitorul bisericii ca o organizație universală, unită. Numai atât mai poate fi spus în favoarea lui Petru.

Cum silești? [„Pentru ce constrângi?” KJV]. Brusca schimbare de atitudine a lui Petru ar cere neamurilor să se conformeze cererilor iudaizanților ca să fie circumciși și să țină ritualurile dacă legăturile amicale dintre ei și creștinii iudei urma să continue. Aceasta ar fi constrâns de fapt neamurile să trăiască așa cum trăiesc iudeii. Pavel atrage aici atenția la inconsistența care rezulta din această atitudine a iudeilor creștini față de neamurile din biserică.

Galateni 2:15

15. Iudei din fire. Adică, descendenți literal ai lui Avraam. Nu e cu totul clar dacă vers. 15-21 fac parte din mustrarea publică adresată de Pavel lui Petru la Antiohia sau dacă Pavel din nou se adresează bisericilor galatene direct. E rezonabil de a considera că Pavel repetă aici în substanță ceea ce spusese lui Petru, reexprimat și adresat specific creștinilor iudei, din Antiohia sau din Galatia fără precizarea căroră dintre ei. Faptul că vers. 14 vorbește despre creștinii iudei din Antiohia poate lăsa a se înțelege că Pavel citează încă ceea ce le spusese.

Nu păcătoșii dintre neamuri. Sau „neamuri păcătoase,” probabil un termen iudeu obișnuit reflectând o anumită măsură de dispreț pentru neamurile nerenăscute ca fiind dintr-o rasă interioară, fără lege. Pavel admite că erau anumite avantaje de a fi iudeu (vezi Rom 3:1.2; 9:4.5), dar când se ajunge la poziția lor înaintea lui Dumnezeu, toți erau păcătoși în lipsă de mântuire (vezi cap. 3:9). Neamurile, într-un anumit sens, în dezavantaj, deoarece ei nu se bucuraseră de toate favorurile care fuseseră acordate iudeilor. Cu toate acestea neamurile sunt fără scuză (vezi Rom 1:20).

Galateni 2:16

16. Socotit neprihănit. [„Îndreptătit,” KJV]. Sau „socotit drept,” (vezi Rom 3:20.28; 4:8.25).

Faptele legii. Literal „fapte din lege” (vezi Rom 2;12). Pavel aici se referă nu atât de mult la simpla ținere rituală a legii ceremoniale cât la concepția iudaică cum că un om s-ar putea mântui prin ținerea meticuloasă (vezi 2Cor 3:3-9) a „legii,” care consta din percepțe morale, ceremoniale și civile (vezi p. 933, 934). În Epistola către Galateni, Pavel e preocupat numai de codul moral și ceremonial. Codul civil pe cât se pare nu intra direct în discuție. Iudeii greșeau în: 1) considerau că mântuirea putea fi dobândită prin eforturi personale ale omului, prin conformare la cerințele „legii” și prin virtutea unei vieți meritorii în care

surplusul de fapte bune ar anula faptele rele, 2) adăugarea la lege, așa cum era dată de Dumnezeu, o grămadă de obligații omenești, îndeobște numite „tradiții” (vezi vol. I, p. 96; vezi Mar 7:3) și 3) extinderea și încercarea de a impune, anumite puncte ale prevederilor rituale și ceremoniale ale „legii” dincolo de cruce, unde acestea își pierduseră valabilitatea. Toate acestea erau fără îndoială în mintea lui Pavel când scria. După cum deja s-a spus, cuvântul „lege” așa cum e folosit de Pavel în cartea Galateni, cuprinde atât legea morală sau Decalogul, cât și legea ceremonială (vezi EGW Material suplimentar la Gal 3:24). Dar Pavel nu e preocupat aici atât de mult, nici de una nici de alta, cât de sistemul legalist iudaic al dreptății prin fapte, care e întemeiat pe ele.

Credința în Isus Hristos. [„Credința lui Isus Hristos,” KJV]. Adică, credința în Isus Hristos (vezi Ioan 1:12; 3:16; Rom 4:3; 5:1). Îndreptățirea vine ca un dar fără plată al lui Dumnezeu prin Isus Hristos (vezi Ioan 3:16). Faptele n-au nici un rol în tranzacția aceasta. Din partea lui Dumnezeu ea vine ca un dar făcut cu puțință prin Isus Hristos. Din partea omului ea cere credință deplină și încredere în Dumnezeu că El poate și e dispus să justifice [îndreptățească] un păcătos. Credința e mijlocul prin care omul primește îndreptățirea.

Am crezut. Lucrul acesta era adevărat și cu privire la Petru ca și cu privire la Pavel. Și Petru știa deja că ținerea legii nu putea să îndreptățească pe nimeni. Pentru motivul acesta ei se îndreptaseră spre Hristos pentru izbăvire de păcat. Însăși mărturisirea aceasta, face Pavel cunoscut, e o recunoaștere că vechile lor ritualuri erau în ele însele și de la ele însele nule și fără valoare.

Nimeni. [„Nici un trup,” KJV]. Adică, nimeni, nici o ființă omenească. Vezi Rom 3:20.

Galateni 2:17

17. [„Noi,” KJV]. Adică, „noi care suntem iudei,” (vers. 15), însemnând iudei creștini. Iudei care „caută să fie socotiți neprihăniți în Hristos”.

Căutăm să fim socotiți neprihăniți. [„căutăm să fim îndreptățiți” KJV]. Cel puțin din punct de vedere al declarației oficiale, iudeii creștini recunoșteau nevoia de a veni la Hristos pentru mântuire, în felul acesta admițând în mod tacit insuficiența „faptelor legii” (vers. 16).

Noi înșine. În textul grec pronumele este accentuat.

Am fi găsiți ca păcătoși. [„Suntem găsiți păcătoși,” KJV]. Adică alți păcătoși, în afară de păcătoșii dintre neamuri din vers. 15. Textul grec spune literal „am fi fost găsiți păcătoși,” însemnând la un anumit timp în trecut, după ce deveniseră creștini. Hristos făgăduise îndreptățire celor care ar fi venit la Dumnezeu prin El (vezi vers. 16). Dar dacă cei care fac așa ceva sunt încă „păcătoși,” atunci prevederea harului făcută de Hristos e insuficientă. El, care a făcut o făgăduința, e neînstare de a o împlini, și în felul acesta e socotit răspunzător pentru starea de păcat care dăinuie.

Slujitor al păcatului. Sau „agent al păcatului,” adică cel prin care noi am devenit păcătoși, și în felul acesta El este cel vinovat pentru faptul că suntem păcătoși. Dacă cerințele iudaizanților ar fi fost urmate, acesta ar fi părut că este cazul, deoarece, deși se numeau creștini, păstrau necesitatea unei stricte împliniri a legii ceremoniale pentru a fi liberi de păcat. Dacă lucrurile ar fi așa, atunci la ce să mai fii creștin? În felul acesta creștinii ar reveni acolo de unde au început, păcătoși vânduți. Dacă Hristos cere aceasta de la ei, Pavel trage concluzia, atunci Hristos a devenit un agent, sau complice, al păcatului.

Nicidecum. [„să ferească Dumnezeu,” KJV]. Literal, „să nu fie!” Departe de o asemenea idee! Totuși aceasta era concluzia logică, deși absurdă, la care ducea poziția iudaizanților. Ideea e absurdă și cu totul în dezarmonie cu o concepție adevărată a ceea ce a făcut Hristos pentru a salva omul din starea tristă în care îl aduseseră păcatele. A încerca să se așeze faptele în locul credinței însemnează a tulbura și a suci adevărul Evangheliei că mântuirea e numai prin credință.

Galateni 2:18

18. Dacă zidesc. Adică dacă după ce eu, creștin iudeu, am recunoscut extrema ineficacitate a legii ca mijloc de mântuire și m-am întors la Hristos pentru îndreptățire, mă reîntorc la sistemul iudaic legal într-o încercare de a găsi îndreptățirea.

Lucrurile pe care le-am dăruit. Adică, datinele rituale al iudaismului ca mijloc de mântuire. Ca un iudeu să accepte pe Hristos era o admitere tacită că în el și prin el iudaismul nu putea să mântuiască pe om. Chiar dacă Pavel scris la persoana întâi, este evident că el gândește la ceea ce ar fi adevărat cu privire la toți convertiții iudei la creștinism.

Un călcător de lege. Ca un iudeu convertit să se reîntoarcă la practicile iudaismului ca mijloc de mântuire, ar fi să admită insuficiența lui Hristos spre a mântui pe om numai prin credință. Mai departe, ar fi o admitere că el greșise în a se întoarce de la iudaism, în primul rând, și făcând așa, se făcuse pe sine un „călcător al legii rituale”. Acesta era chiar cazul lui Petru discutat mai înainte (vers. 11-14), și pe care-l repetau toți iudaizantii.

Galateni 2:19

19. Căci eu. În textul grec, pronumele „eu” este accentuat. În timp ce în vers. 18 Pavel vorbește ca și cum el era unul dintre iudaizanți, el acum se referă la experiența personală (vers. 19-24).

Față de lege. [„Prin lege,” KJV]. Prin experiența personală în căutarea mântuirii prin conformarea la cerințele sistemului legalist, Pavel dovedise spre propria sa satisfacție ineficacitatea acelui sistem. În plus, el acum vedea că legea îndrepta luarea amintea a păcătosului la Hristos.

Am murit față de Lege. Adică, nu mai am nimic de-a face cu ea. Mai înainte Pavel așteptase să fie îndreptățit prin îngrijită conformare la cerințele legii. Aceasta fusese ținta vieții sale. Acum când scopul adevărat al legii devenise clar pentru el, el și-a dat seama că nu putea aștepta nici un ajutor de la acel izvor. În acord cu aceasta el abandonase cu totul sistemul legii ca mijloc de mântuire.

Să trăiesc pentru Dumnezeu. Viața lui era acum orientată spre Dumnezeu, așa cum fusese mai înainte către lege. Scopul său în viață era acum de a-și însuși mijloacele de mântuire pe care Dumnezeu le prevăzuse în chip milostiv (vezi Filip 3:13).

Galateni 2:20

20. Răstignit împreună cu Hristos. Adică, Pavel acceptase ispășirea procurată de moartea lui Hristos pe cruce (vezi Rom 6:3-11; Filip 3:8-10). El se considera mort față de păcat, față de lume, și față de metodele omenești de a dobândi dreptatea, ca și cum ar fi fost de fapt crucificat. Metodele acestea nu-l mai atrăgeau, și în inima lui nu mai era nici o reacție de răspuns față de ele.

Și trăiesc. [„Cu toate acestea trăiesc,” KJV]. Textul grec tradus „cu toate acestea trăiesc; dar nu eu,” poate fi redat și „nu mai trăiesc eu.” Ambele sunt corespunzătoare pentru context, și în oricare fel sensul acestei afirmații ca un tot e neschimbat.

În timp ce era mort față de unele lucruri, Pavel era foarte viu față de altele. El era tot atât de activ după convertire cum fusese și înainte, deoarece viața de cretin nu e o viață de inactivitate. Isus vorbea despre această viață nouă ca despre o viață mai îmbelșugată (vezi Ioan 10:10). Întrucât Isus este izvorul vieții, nu poate fi o corectă apreciere a vieții despărțit de El.

Hristos trăiește în mine. Acesta este secretul unei vieți creștine cu succes – Hristos locuind înăuntru și dând pe față în noi aceeași viață desăvârșită pe care o trăise El aici pe pământ. Iubirea lui Hristos îl constrânge (2Cor 5:14), și dreptatea lui Hristos devine o realitate în viața lui (Rom 8:3.4).

În trup. [„În carne,” KJV]. Adică, în viața de acum. Creștinul este încă în lume, deși nu e din ea (Ioan 17:11.14).

Credința în Fiul lui Dumnezeu. [„Credința Fiului lui Dumnezeu,” KJV]. Adică, credința în Fiul lui Dumnezeu. Dovezi textuale importante pot fi citate (cf. p. 10), pentru exprimarea „credinței în Dumnezeu și în Hristos.”

Galateni 2:21

21. Nu lepăd. [„Nu frustrez,” KJV]. Sau „a zădărnici,” „a face nul,” „a face fără însemnătate.” A se reîntoarce la sistemul legal al neprihănirii prin fapte ar însemna să facă nul tot ceea ce fusese primit prin

harul lui Dumnezeu, prin credința în Isus Hristos. Pavel refuză chiar și pentru un moment să cedeze la cererile celor care ca și Petru și iudaizanții, insistă la o revenire la faptele legii ca o condiție pentru îndreptățire. Aceasta trebuie considerată ca un reproș față de atitudinea luată de Petru (vezi vers. 15). În felul acesta concluzia evidentă a lui Pavel este că toți aceia care, ca Petru, se separă de creștinii dintre neamuri, vor „zădărnici” harul lui Dumnezeu.

Dacă neprihănirea se capătă. [„Dacă neprihănirea vine,” KJV]. Dacă harul nu este necesar Evanghelia nu are valoare sau importanță. Ocupându-se de neprihănirea pe care Avraam a primit-o prin credință, Pavel argumentează că răsplătirile celui care lucrează nu sunt o favoare sau un dar; ele îi aparțin ca rezultat al propriilor sale eforturi (vezi Rom 4:4.5). dar dacă, prin faptele legii, cineva poate dobândi toate foloasele care vin prin Evanghelie, planul de răscumpărare a omului prin Isus Hristos a fost făcut inefficient. Logica acestei concluzii trebuie să fi fost aparentă pentru Petru și pentru toți aceia care urmau exemplul lui.

COMENTARIII ELLEN G. WHITE

11-44AA 198

20 AA 251; CT 36; DA 390, 510; MB 15, 94; MH 62, 457; MM 203; MYP 84; SC 63, 72; TM 389, 400; 2T 145, 321, 443, 566; 4T 349; 8T 317

Galateni 3:1

1. Galateni fără minte. Galatenii dovediseră lipsa lor de înțelegere prin cedarea la influența învățătorilor mincinoși. Nu există motiv temeinic pentru decizia lor de a renunța la mântuirea prin credință.

V-a fermecat. Ei fuseseră duși rău în rătăcire. Pavel le scrie acum în nădejdea că ei vor vedea inconsecvența lor și se vor abate de la greșeala vădită în care căzuseră. Ei ar fi trebuit să fi fost supuși la vreo influență dincolo de rațiune, deoarece rațiunea ar fi condamnat o astfel de purtare. Alegerea lor nu se putea să fi fost rezultatul unei judecări sănătoase întemeiată pe argumente valabile.

[„Să nu ascultați adevărul,” KJV]. Dovezi textuale furnizează (cf. p. 10) omiterea acestei propoziții.

A fost zugrăvit. [„Prezentat în chip vădit,” KJV]. Gr. prographe, „a zugrăvi fățiș.” Cuvântul era de obicei folosit pe vremea lui Pavel pentru înștiințări și declarații publice. Galatenii nu puteau spune că sunt în necunoaștință de adevărurile Evangheliei, deoarece Pavel le făcuse atât de pe înțeles încât era ca și cum ei văzuseră pe Isus cu proprii lor ochi.

Răstignit. [„Crucificat,” KJV]. Nu crucificat între ei, ci prezentat între ei ca răstignit. Pavel se lauda cu crucea lui Hristos și făcea din ea centrul predicii sale (vezi 2Cor 1:23; 2:1.2; 15:3). Galatenii înțeleseseră însemnătatea morții lui Hristos. Ea fusese făcută atât de clar pentru ei ca și cum ei ar fi fost martorii oculari la ea. Ei acceptaseră jertfa aceasta ca fiind necesară pentru îndreptățirea lor. Cum puteau ei acum să se întoarcă la învățăturile mincinoase pe care le primiseră de curând ca și cum tot ce-i învățase Pavel era pură fantezie?

Galateni 3:2

2. Iată numai. Un punct ar fi fost de ajuns pentru a clarifica chestiunea. În argumentația care urmează (vers. 6-29), Pavel explorează și dezvoltă problema expusă în vers. 1-5. Dacă galatenii vor răspunde la acea singură întrebare pe care o pune acum el, în lumina discuției următoare, va fi de ajuns ca să-i convingă de greșeala lor.

Faptele legii. Vezi Rom 3:20; Gal 2:16.

Ați primit voi Duhul. Adică, Duhul sfânt, așa cum a fost făgăduit de Isus înainte de reîntoarcerea Lui la tatăl (Ioan 14:16.17). Duhul urma să mustre de păcat, să îndrume pe oameni la Hristos și să-i călăuzească la adevăr (vezi Ioan 16:7-13). Toate acestea avuseseră loc după acceptarea din partea lor a Evangheliei lui Hristos așa cum era învățată de Pavel. Nu putea să fie incertitudine cu privire la sursa acestor binecuvântări spirituale.

Auzirea credinței. Adică, credința care rezultă din auzirea Evangheliei (Rom 10:17) sau auzirea care este însoțită de credință. Prin credință galatenii primiseră mântuirea așa cum era oferită de Isus și experimentaseră binecuvântările Duhului care urmaseră. Ca și Corneliu (Fapte 10:44), ei crezuseră ceea ce auziseră și primiseră „arvuna Duhului” ca dovadă că Dumnezeu acceptase credința lor (vezi 2Cor 1:22). Ei acceptaseră învățătura lui Pavel cu privire la îndreptățirea prin credință și o experimentaseră în viața lor.

Galateni 3:3

3. Așa de fără minte sunteți? Vezi vers. 1.

Ați început prin Duhul. Vezi vers. 2. Viața creștină este o experiență spirituală, care începe prin convingerea inimii de păcat de către Duhul, și continuă prin călăuzirea vieții pe căile dreptății (Ioan 16:8). Galatenii deja primiseră bogate binecuvântări de la Dumnezeu și multe dovezi ale prezenței Sale în mijlocul lor, dar acesta era numai un început. Era într-adevăr curios ca ei să întoarcă spatele lui Dumnezeu chiar atunci când El începuse să pună în aplicare planul Lui pentru ei. Ce binecuvântări bogate urmau ei să piardă dacă părăseau calea lui Dumnezeu și porneau pe o cărare născocită de om!

Prin firea pământească. [„Prin carne,” KJV]. Adică prin concepțiile materialiste și practicile legaliste ale iudaismului.

Galateni 3:4

4. Ați suferit. Sau „răbdat.” Ca și alți creștini, galatenii suferiseră fără îndoială mult din cauza alipirii lor la creștinism, deși nu e raport despre așa ceva în cartea Faptelor. Tesalonicenii au suferit persecuție (vezi 1Tes 2:14). În Gal 4:29 Pavel se referă indirect la suferința pe care o îndurau atunci creștinii pentru Evanghelie.

În zadar. Dacă viața lor de mai înainte, călăuzită de Duhul fusese o greșeală, atunci toată suferința pe care o pătimiseră ei ca rezultat al ei fusese în zadar. Ei suferiseră persecuția din cauza credinței lor în ispășirea adusă de Isus. Pavel nădăjduia în mod sincer că suferința aceasta nu fusese în zadar, și că, chiar și acum, galatenii își vor recunoaște greșeala și vor reveni la fosta lor credincioșie.

Galateni 3:5

5. Vă dă. [„Vă servește,” KJV]. Potrivit cu unii comentatori, persoana despre care se spune aici că servește galatenilor era Pavel. Slujirea lui între ei dăduse mărturie despre credința mântuitoare și despre puterea Duhului care era la lucru în propria lor viață (vers. 5). Și la fel primirea din partea lor a Evangheliei sale era dovada credinței și a Duhului care lucra în viața lor (vers. 2). Dacă ar fi privit cu sinceritate întrebarea din vers. 5, galatenii nu ar fi avut nici o dificultate în a răspunde la întrebările din vers. 24. Alți comentatori explică faptul că „el” se referă la Dumnezeu, și că El este cel ce dă Duhul și săvârșește minuni în mijlocul lor. Totuși, când ultima jumătate a vers. 5, este comparată cu vers. 2, lasă a se înțelege că o ființă omenească este în gândul scriitorului. Pavel era clar agentul, sau instrumentul, prin care Dumnezeu acordase aceste înzestrări remarcabile. Subiectul lui Pavel este că slujirea lui și răspunsul lor la ea, fusese pe temeiul credinței fără sprijinire pe prevederile sistemului legalist.

Galateni 3:6

6. Avraam a crezut pe Dumnezeu. Un citat din LXX la Gen 16:5, unde referirea este la acceptarea de către Avraam a făgăduințelor legământului prin credință. Adversarii lui Pavel făcuseră să pară că el nu avea stimă pentru scrierile lui Moise, cărora ei le dădeau o importanță exagerată. Acum pe propriul lor teren, Pavel citează din Moise pentru a dovedi poziția sa. De fapt, experiența lui Avraam – cu care ei se laudau – e un exemplu de ceea ce Pavel crede că trebuie să fie experiența tuturor creștinilor. În Rom 4:1-3, Pavel citează același pasaj din Scriptură ca dovadă că Avraam a fost îndreptățit prin credință și nu prin fapte. Dacă lucrul acesta era adevărat cu privire la Avram, el trebuie să fie adevărat și cu privire la descendenții lui (Gal 3:7) și de două ori adevărat cu privire la copiii lui duhovnicești (vers. 14. 26-29). Punctul important este superioritatea credinței față de lege ca mijloc de a dobândi neprihănirea.

Socotită. Sau „luată în calcul”. Credința lui Avraam a fost luată în considerație în contul lui din cer, în felul acesta restabilindu-se balanța datoriei. Prin acest mecanism, Dumnezeu a considerat pe Avraam neprihănit. Faptele nu aveau nimic de-a face cu realizarea acestui credit favorabil trecut în registrele cerului. Dumnezeu simplu i-a oferit neprihănirea și el a acceptat-o prin credință considerând că Dumnezeu

intenționa exact ceea ce spunea. Propriile lui eforturi nu ar fi putut să cumpere această stare fericită. Vezi Rom 4:9-13.

Credința nu satisface cerințele legii, deoarece legea cere ascultare desăvârșită. De aceea, dacă cineva urmează să fie îndreptățit prin credință, acesta trebuie să fie pe temeiul vreunui alt principiu decât faptele legii. Ca cineva să fie creditat ca om drept însemnează a fi iertat și a fi admis în favoarea lui Dumnezeu. Omul nu poate face nimic pentru a merita darul dreptății lui Hristos; el nu o poate pretinde pe temeiul vreunui merit. Harul divin face cu puțință ca un Dumnezeu drept să considere drept pe păcătosul pocăit.

Neprihănire. [„Dreptate,” KJV]. Gr. dikaiosune (vezi Mat 5:6).

Galateni 3:7

7. Fii ai lui Avraam. Adică, descendenții lui spirituali, nu în mod necesar fizic (vezi vers. 26-29). Toți aceia care au aceeași credință nezguduită pe care o avea Avraam sunt socotiți moștenitorii lui spirituali. Ei dobândesc neprihănirea ca și el și sunt eligibili pentru a primi toate binecuvântările făgăduite lui. În Rom 4:10.11 Pavel subliniază faptul că Dumnezeu a pus lui Avraam în socoteală dreptatea înainte ca el să fi fost circumcis – cea dintâi așa numită „faptă” a legii săvârșită pentru fiecare iudeu și pentru orice convertit la iudaism. Dacă Avraam a putut dobândi îndreptățirea fără faptele legii, cu siguranță neamurile pot face la fel. Acesta este sâmburele argumentației lui Pavel contra iudaizanților, care insistau asupra circumciziunii ca o condiție prealabilă pentru îndreptățire. Pavel argumentează că nu e o deosebire între felul cum un iudeu și o persoană dintre neamuri găsesc favoare la Dumnezeu, toți sunt mântuiți, dacă în vreun fel oarecare ajung la mântuire prin credință (Rom 3:22; 10:12). Nici un iudeu și nici o persoană dintre neamuri nu au fost mântuiți cândva prin „fapte.” Singura cale pe care orice om poate fi mântuit e prin credința în Isus Hristos (Fapte 4:12).

Cei ce au credință. Adică, aceia ce se sprijine pe credința în meritele mântuitoare ale lui Hristos, fără „faptele” legii (vezi cap. 2:16).

Galateni 3:8

8. Scriptura. Adică, Vechiul Testament; aici în mod deosebit scrierile lui Moise.

Vedea mai înainte. [„Prevedea,” KJV]. Citatul e din Gen 12:3. Făgăduința făcută lui Avraam era o enunțare a scopului divin de a trimite pe Mântuitorul în lume (vezi Gal 3:16) și de a mântui pe toți aceia care aleg să vină la El în credință (vers. 14).

Va socoti neprihănite. [„Va îndreptăți,” KJV]. Gr. dikaiou (vezi Rom 3:20).

Neamuri. [„Păgâni,” KJV]. Gr. ethne, „națiuni.” În folosirea Noului Testament totdeauna națiune neiudaice, păgâne dintre neamuri. Scriitorii Noului Testament folosesc cuvântul laos, literal „popor,” când se referă la națiunea iudaică. Era o veste bună pentru neamuri că Dumnezeu le oferea îndreptățirea pe temeiul pe care o oferise deja iudeilor, adică, prin credință.

A vestit mai dinainte ... această veste bună. [„A predicat mai dinainte Evanghelia,” KJV]. Gr. proeuaggelizomai. Literal, „a enunța mai dinainte vești bune.” Făgăduința din Gen 12:3 era o vestire cu anticipație a veștilor celor bune ale mântuirii prin Hristos. Vestea cea bună anunțată lui Avraam era că binecuvântarea mântuirii – a îndreptățirii prin credință – urma să ajungă la toate națiunile prin el. Avraam nu avea o dreptate a sa proprie. Dreptatea lui Hristos îi era pusă în socoteală de Dumnezeu, și el a acceptat-o prin credință. Toți cei care devin dreپți sau îndreptățiți fac lucrul acesta prin credință, așa ca și Avraam. Aceasta a fost totdeauna și va fi totdeauna singura cale pe care oamenii pot experimenta îndreptățirea.

Toate neamurile. [„Toate națiunile,” KJV]. În privința unui rezumat al învățăturii Vechiului Testament cu privire la felul în care Dumnezeu intenționa să evanghelizeze „toate națiunile” prin poporul Său ales vezi vol. IV, p. 26-30.

În tine. Sau „prin tine.” Avraam și descendenții lui erau făcuți custozi ai veștii celei bune a mântuirii și erau însărcinați să fie vestitorii ei la toți oamenii. În plus, unul din descendenții lui urma să fie Mântuitorul omenirii. Astfel în aceste două privințe, toate națiunile urmau să primească binecuvântările

mântuirii prin Avraam.

Galateni 3:9

9. Cei ce. Adică, aceia care caută neprihănirea prin credință.

Binecuvântați. Binecuvântarea neprihănirii ajunsese la patriarh din cauză că el crezuse în Dumnezeu, nu pentru că fusese chemat să fie strămoșul lui Mesia. Toți cei care cred așa cum crezuse el vor fi binecuvântați așa cum era el. Credința lui Avraam l-a determinat să asculte de Dumnezeu (Gen 26:5) și toți cei care au credința pe care o avea Avraam la fel vor asculta de glasul lui Dumnezeu și vor ține cu credincioșie poruncile Lui (vezi Gen 26:5, vezi Mat 7:21-27).

Galateni 3:10

10. Toți cei ce se bizuiesc. [„Cei ce sunt din,” KJV]. Pavel aici se referă la aceia care așteaptă să li se pună în socoteală neprihănirea ca rezultat al conformării lor la cerințele rituale ale legii ceremoniale. Grupul acesta stă în contact cu grupul din vers. 9 – „cei ce se bizuiesc pe credință.”

Faptele legii. Literal, „fapte ale legii.” Vezi cap. 2:16.

Blestem. Legea lui Moise a fost însoțită de binecuvântări minunate pentru ascultare (Deu 28:1-14) și blesteme îngrozitoare (cap. 27:15-26; 28:15-68) pentru neascultare. Cea mai ușoară deviere de la cerințele legii era îndestulătoare pentru a atrage blestemul. Legalismul, cu timpul a ajuns să se deterioreze într-un efort laborios de a evita ajungerea sub blestemul legii (vezi Mar 7:3). Dar chiar prin evitarea blestemului legii, omul, în cel mai bun caz, putea să dobândească numai dreptatea legalistă. El încă nu va fi fost ajuns în mod necesar la o stare de dreptate înaintea lui Dumnezeu.

Este scris. Forma verbului în textul grec lasă a se înțelege nu numai că citatul următor fusese cândva scris ca o enunțare exprimând voința divină, dar și că valabilitatea afirmației rămâne neschimbată. Forța lui obligatorie n-a scăzut. Formula: „Este scris” era un fel obișnuit iudaic de a prezenta un citat din scrierile canonice.

Cartea legii. „Legea” era titlul comun aplicat de iudeii timpurilor Noului Testament scrierilor lui Moise (vezi Luc 24:44). Aici referirea este probabil la cartea Deuteronomului îndeosebi care era uneori numită cartea Legii. Citatul este din Deu 27:26, unde apare într-o formă negativă: „cel care nu ține.” Pavel îl face pozitiv: „Toate lucrurile scrise în cartea Legii, ca să le facă.” Comparați cu Rom 2:7. Aceia care își întorc spatele spre planul de mântuire al lui Dumnezeu prin credință nu pot satisface minimum de cereri ale legii. Eforturile lor sunt sortite înfrângerii.

Galateni 3:11

11. „Cel neprihănit prin credință va trăi.” [„Dreptul va trăi prin credință,” KJV]. Un citat din Hab 2:4 (vezi comentariul la Rom 1:17). După ce a dovedit că toți cei care depind de faptele legii pentru mântuire sunt sub blestem (Gal 3:10), Pavel acum citează Scriptura pentru a arăta că credința și nu legea – aduce îndreptățirea. În Hab 2:4 afirmația însemnează că omul drept, smerit, va înainta în credință, bazându-se pe înțelepciunea și providența lui Dumnezeu – în contrast cu omul mândru care „în sufletul lui nu este drept” este „trufaș” și care pune la îndoială procedeele lui Dumnezeu cu oamenii (vezi vers. 1.4). În alte cuvinte, omul neprihănit va exercita credința. Însă când Pavel citează pe Habacuc, face lucrul acesta, pentru a dovedi că omul care exercită credința, va fi socotit neprihănit (vezi Gal 3:6-9). Pavel declară credința drept condiție preliminară pentru a fi primit de Dumnezeu.

Galateni 3:12

12. Nu se întemeiază pe credință. [„Nu e din credință,” KJV]. Legea nu operează pe temeiul credinței; nu cere credință din partea acelor care o practică.

Cine va face. Acesta e un citat din Lev 18:5. Pavel apelează acum la Legea însăși pentru a dovedi potrivnicilor iudaizanți că ceea ce el învață cu privire la Lege este doar o afirmare a ceea ce Legea spune despre ea însăși. Legea cerea conformarea rigidă la toate cerințele ei, dar nu procura nici un mijloc ca oamenii să se poată conforma. Legea nu face și nu poate face în stare pe păcătos să ajungă la norma de dreptate pe care o înalță. De fapt, toți oamenii sunt păcătoși (Rom 3:10.23), inclusiv cei care au căutat să

realizeze cerințele neprihănitului prin sistemul legalist (vers. 9). Tot ce prescrie legea sunt fapte, dar faptele legii sunt fără valoare în a face pe un păcătos să fie neprihănit înaintea lui Dumnezeu. Starea aceasta de neprihănitare poate fi atinsă numai prin credința în făgăduințele legământului (Gal 3:6.14).

Va trăi prin ele. [„Va trăi în ele,” KJV, „Prin ele va fi viu,” G. Galaction]. Adică va duce o viață de neprihănitare, sau va fi acceptat înaintea lui Dumnezeu. Realitatea este însă, că toți aceia care au căutat vreodată desăvârșirea prin lege au dat greș în a ajunge la țintă și prin aceasta și-au atras „blestemul” (vezi vers. 10).

Galateni 3:13

13. Hristos n-a răscumpărat. Legea nu făcea nici o prevedere pentru eliberarea oamenilor care căzuseră sub blestemul ei, și aceasta cuprindea pe toți aceia care căutaseră vreodată îndreptățirea cu ajutorul ei. Eliberarea de sub blestem putea fi realizată numai prin credința în Hristos. În timp ce se găseau sub tutelajul legii în timpurile Vechiului Testament, toți aceia care alegeau să slujească pe Domnul au găsit mântuirea prin credință în Mesia cel făgăduit. Legea nu era mântuitorul, ci numai „îndrumătorul” lor (vezi vers. 24) pentru a-i conduce la Mântuitorul și a-i ajuta să înțeleagă prevederile pe care Cerul le făcuse pentru mântuirea lor. În sine și de la sine Legea era bună, deoarece Dumnezeu Însuși o rânduisese. Dar era cu totul fără putere de a salva pe cineva din păcatele sale.

Blestemul. Vezi vers. 10.

Făcându-se blestem. [„Făcut un blestem,” KJV]. Însuși Domnul era „născut sub lege” [„făcut sub lege,” KJV] (cap. 4:4) pentru a putea „să răscumpere pe cei sub lege” (vers. 5). Moartea Lui pe cruce făcea ispășire pentru „abaterile făptuite sub legământul dintâi” [„abaterile care erau întâiul testament”] (Evr 9:15) ca și acelea de la cruce încoace. În acord cu aceasta, El a luat asupra Sa „blestemul” atras asupra lor de aceia care, deși trăind „sub lege,” priveau înainte în credință către ispășirea pe care El ar procura-o cândva.

Pentru noi. Vezi vers. 10.

Este scris. Citatul e din Deu 21:23. „Este scris” era felul obișnuit iudeu pentru introducerea unui citat din Scriptură (vezi Mat 2:5; Luc 2:3; etc).

Blestemat. Blestemul la care se face aici referire nu e același ca „blestemul” din vers. 20 și din vers. 13. Un criminal spânzurat prin tragere în țepă, adică, fiind străpuns cu un par ascuțit – metoda obișnuită iudaică de crucificare – era considerat ca aflându-se atât sub blestemul lui Dumnezeu, cât și al oamenilor. De fapt, acest fel extrem de executare era o arătare publică a disprețului extrem cu care era privit din cauza crimei lui.

Atârnat pe lemn. Faptul că Isus Hristos a fost crucificat, deși după felul roman, reflectă părerea iudeilor și a conducătorilor lor că el era blestemat atât înaintea lui Dumnezeu cât și înaintea lor. Având aceasta în gând, Pavel citează Deu 21:23 pentru a ilustra faptul că Isus a murit sub „blestemul legii” (vezi vers. 8,9).

Galateni 3:14

14. Binecuvântarea vestită lui Avraam. [„Binecuvântarea lui Avraam,” KJV]. Adică, binecuvântare făgăduită lui Avraam. Aceasta era binecuvântarea de legământ a mântuirii prin Isus Hristos (vezi vers. 8,9).

Să vină peste neamuri. Adică, să ajungă la îndemâna neamurilor (vezi vers. 9).

În Hristos, Isus. [„Prin Hristos Isus,” KJV]. Lipsa de la datorie a lui Israel mai degrabă împiedicase efectiv neamurile de la primirea binecuvântării pe care Dumnezeu intenționase ca ele să o capete prin mărturia poporului ales (vezi Vol. IV, p. 30-33). Aceasta a avut loc deoarece Israel adoptase practici religioase păgâne, și mai târziu din cauză că ridicase ceea ce a devenit un zid de despărțire de nepătruns între el și neamuri. Numai prin Hristos binecuvântarea mântuirii Evangheliei făgăduită lui Avraam a ajuns să fie cu totul la îndemâna tuturor oamenilor.

Noi. Pavel aici se consideră una cu neamurile, așa cum în vers. 13 vorbește ca iudeu.

Făgăduit. [„Făgăduința,” KJV]. Primirea „făgăduinței Duhului” [„Duhul făgăduit”] e probabil echivalentă cu primirea „binecuvântării lui Avraam ... prin Isus Hristos” (vezi vers. 2,5). Galatenii primiseră Duhul făgăduit (Gal 3:2; cf. Ioan 16:7-14). Întrucât făgăduința Duhului e primită prin credință (Gal 3:2.3), neamurile sunt tot atât de eligibile ca și iudeii.

Galateni 3:15

15. În felul oamenilor. Adică, pentru a folosi o ilustrație omenească, luată din legăturile civile obișnuite dintre om și om (cf. Rom 6:19).

Testament. [„Legământ,” KJV] Gr. diateke, în general în Noul Testament și în papirusuri „voință” sau „testament” însemnând un plan sau un aranjament unilateral formulat, pe care cealaltă parte l-ar putea primi sau respinge, dar nu l-ar putea schimba. Cuvântul pentru contract sau înțelegere, în care cele două părți cad de acord ca părți egale era suntheke, un cuvânt care însă nu apare în Noul Testament. Pavel folosește aici diatheke „legământul” lui Dumnezeu cu Avraam (Gen 15; Gal 3:6-9, 16-18). Dumnezeu rânduise prevederile aceluia „legământ” [„testament”]; Avraam le-a acceptat prin credință și le-a ascultat.

Întărit. [„Confirmat,” KJV]. Adică, ratificat, făcut obligatoriu, căzut de acord. Odată ce a fost acceptat oficial de aceia care îl încheie, prevederile lui sunt legal obligatorii și nu pot fi schimbate decât prin consimțământul reciproc. Dacă prevederile unei înțelegeri omenești sunt considerate în felul acesta obligatorii, argumentează Pavel, Și-ar schimba Dumnezeu în mod capricios făgăduința dată lui Avraam de a mântui pe oameni pe temeiul credinței lor în Mesia care urma să vină (vezi Gal 3:6-9.14; vezi Gal 3:16; Evr 6:17.18)?

Desființează. Sau „revocă,” „anulează.”

Galateni 3:16

16. Făgăduințele. Făgăduințele cuprindeau un fiu care să fie moștenitorul său (Gen 15:4), posedarea țării literale a Canaanului (vers. 18), perspectiva de a deveni o națiune mare (cap. 12:2; 15:5), calitatea de strămoș al lui Mesia (Gal 3:16) și privilegiul de a fi instrumentul ales al lui Dumnezeu pentru a proclama mântuirea națiunilor pământului (Gen 12:3; Gal 3:8.14). Făgăduințele au fost repetate lui Avraam la diferite ocazii, într-un spațiu de timp de aproape o jumătate de secol (vezi Gen 12:1-4.7; 13:15.16; 15:4.5,13-18; 17:1-8.16-21; 18:10; 22:17-18).

Semințelor, ca și cum ar fi multe. Adică, tuturor descendenților lui Avraam.

Seminței tale. Ținta legământului lui Dumnezeu cu Avraam era venirea lui Mesia și mântuirea oamenilor. Toate celelalte făgăduințe erau accesorii ale acesteia. Mari binecuvântări așteptau pe poporul ales dacă ar fi conlucrat cu Dumnezeu (vezi Vol. IV, p. 26-30), dar din nefericire ei nu au făcut așa ceva (p. 30-33). Datorită acestui lucru, ei și-au pierdut rolul de instrument al Cerului pentru mântuirea lumii. Cu toate acestea, Dumnezeu a predominat peste greșeala lor iar Mesia a venit pe pământ la împlinirea vremii, ca fiu al lui Avraam (vezi Vol. IV, p. 32).

În prima instanță făgăduința cu privire la urmași avea în vedere pe Isaac (vezi referințele citate mai sus la „făgăduințe”; cap. 4:22.23). Aici însă, prin inspirație, apostolul Pavel atrage atenția la un adevăr mai adânc decât părea la prim vedere (vezi Deu 18:15). Făgăduința împlinită mai întâi în Isaac, urma să aibă o împlinire finală și deplină în Hristos. Declarând aici că Hristos era, într-un sens special, „sămânța” lui Avraam, Pavel nu exclude aici pe descendenții direcți ai lui Avraam prin Isaac (vezi Gal 4:23) și nici pe descendenții săi spirituali în Hristos (vezi cap. 3:29). În acord cu aceasta, făgăduința și-a ajuns împlinirea supremă, dar nu exclusivă, în Hristos.

Galateni 3:17

17. Testament pe care l-a întărit. [„Legământ,” KJV]. Pavel face aici aluzie la asigurările date de Dumnezeu lui Avraam cu privire la certitudinea împlinirii făgăduinței față de o „sămânță” (vezi Gen 15:13.16; 22:15-17; Gal 3:16; Evr 6:13-18).

[„În Hristos,” KJV]. Dovezi textuale favorizează (cf. p. 10) omiterea acestor cuvinte.

Nu poate fi desființat. Vezi vers. 15.

Legea. Adică, întregul sistem legal pe temeiul căruia Israel a fost constituit o teocrație la Muntele Sinai, incluzând legea morală, pe care a fost proclamată de Dumnezeu în persoană, și sistemul ceremonial promulgat ceremonial promulgat prin Moise.

Patru sute treizeci de ani. Vezi Vol. I, p. 189. Perioada aceasta se întinde peste intervalul de la chemarea originară din partea lui Dumnezeu a lui Avraam până la statornicirea lui Israel ca națiune la data exodului (vezi Gen 12:4; vezi Exo 12:40). Acesta a fost timpul petrecut mai întâi în Canaan și apoi în Egipt, între făgăduința de a face pe evrei o națiune și de a-i statornici în țara Canaan, și împlinirea acelei făgăduințe. Pavel este preocupat aici îndeosebi de făgăduințele legământului la începutul perioadei și darea Legii de la sfârșitul ei, legea sub care Israel urma să funcționeze ca teocrație până la crucificare (vezi DA 737-738).

Ca făgăduința. Sistemul legal rânduit de Dumnezeu la Muntele Sinai (vezi p. 933; vezi cap. 2:16) nu poate să înlocuiască, sau în vreun fel să schimbe, prevederea legământului (vezi cap. 3:15). În mod specific „legea” nu prevedea un nou mijloc de mântuire, ea nu stabilea un sistem de îndreptățire prin fapte spre a lua locul sau a face concurență făgăduinței îndreptățirii prin credință în Mesia care avea să vină (vers. 6-8.14). În acord cu aceasta, oamenii erau mântuiți prin credință între Sinai și cruce. În ce privește legătura dintre lege și legământ vezi vers. 19.

Galateni 3:18

18. Moștenirea. Adică, făgăduințele legământului (vezi vers. 16). Într-un mod material aceasta se referă la Țara Canaan; într-un sens etnic la rolul lui Israel ca popor ales al lui Dumnezeu; și într-un sens spiritual, la binecuvântările mântuirii prin Mesia. Deși este adevărat cu privire la primele două că temeiul lor era făgăduința legământului și nu legea, Pavel este aici preocupat mai ales de „moștenirea” mântuirii prin credința în Hristos. În alte cuvinte, Dumnezeu a dat și ei au primit „moștenirea” în temeiul credinței lor în făgăduința legământului lui Dumnezeu, și nu în temeiul făgăduinței lor de a împlini cererile sistemului ceremonial (vezi Exo 19:5.8).

Lege. Vezi Rom 2:12; Gal 2:14.

Nu mai vine din făgăduință. Adică, pe temeiul făgăduințelor cuprinse în legământul făcut cu Avraam (vezi vers. 16.17).

Prin făgăduință. Raportul e clar. Moștenirea a venit prin făgăduință, nu prin lege. Avraam nu a avut decât făgăduința lui Dumnezeu. Descendenților lui literalmente li s-a acordat statutul de a fi poporul ales al lui Dumnezeu și li s-a dat posesiunea Canaanului în temeiul acelei făgăduințe. E adevărat că ei urmau să-și păstreze statul de popor ales și posesiunea Canaanului numai dacă se conformau legii, dar ei nu-și dobândeau prin merite personale dreptul la moștenirea. Dreptul îl căpătau numai în virtutea credinței în făgăduință; vrednicia lor de a păstra dreptul acela urma să fie măsurată prin conformarea lor față de voia lui Dumnezeu așa cum era exprimată în „lege” (vezi vol. III, p. 24). Așa și cu moștenirea veșnică a sfinților în Canaanul ceresc.

Galateni 3:19

19. Atunci pentru ce? Pasajul acesta și întregul fir al raționamentului lui Pavel de aici înainte până la vers. 25 a fost uneori greșit interpretat ca însemnând că toate codurile de legi revelate de Dumnezeu în Vechiul Testament s-au sfârșite la Golgota. Potrivit cu o asemenea interpretare în era pre-creștină oamenii erau mântuiți prin ținerea legii și în era creștină prin har prin credință. O astfel de vedere este contrară învățaturii întregii Scripturi. Dumnezeu a avut numai un singur mijloc de mântuire a omului, începând de la Adam; adică, prin credința în jertfa Domnului. Vestea cea bună a acelei mântuirii a fost proclamată omului în toate timpurile (vezi Evr 4:2). Pavel a răspuns în altă parte concluziei greșite pe care cineva ar fi putut s-o tragă din scrierile lui, că harul și Evanghelia ar fi desființat Legea: „Deci, prin credință, desființăm noi Legea? Nicidecum!” (Rom 3:31).

Este evident că Pavel în Gal 3:19-25 nu învață doctrina erei precreștine a mântuirii prin lege contra

unei erei creștine a mântuirii prin har. Ceea ce el învață cu adevărat devine evident când sunt reținute clar două puncte. Mai întâi, pentru toți iudeii și pentru cei instruiți cu privire la punctul de vedere iudaic, așa cum erau galatenii de către învățătorii iudaizanți, începuturile și sâmburele întregii religii revelate a lui Dumnezeu pentru poporul Său ales erau seria de evenimente de la Sinai. La Sinai l-a chemat Dumnezeu cât se poate de literal ca fiind al Său și l-a făcut un popor al Săi deosebit, poporul Său sfânt. Semnul distinctiv al acelei experiențe inițiale la Sinai era enunțarea către Israel a marelui cod moral care trebuia să fie totdeauna norma vieții lor plus (a) statute civile care erau o interpretare și aplicare a codului moral la statul iudeu și (b) anumite statute care trebuiau să guverneze ritualul simbolic al sacrificiilor și darurilor care arătau înainte către marele sacrificiu al lui Hristos. Domnul spusese israeliților la Sinai că dacă ei aveau să fie ascultători de toate legile Lui, vor mânca din bunurile țării și vor fi pururi poporul Său. Ei socotiseră în mod greșit că erau în stare ca prin ei înșiși să prezinte o astfel de ascultare, și că deci nădejdea lor de a fi acceptați de Dumnezeu și de primire a unei moșteniri se afla în propriile lor eforturi de a ține aceste legi.

Al doilea punct care trebuie reținut, dacă urmează să înțelegem bine vers. 19-25; e acesta: Pavel tocmai declarase galatenilor că cu mult înainte de Sinai, Avraam primise moștenirea numai crezând făgăduința lui Dumnezeu, și el adăugase emfatic, pentru a ilustra din nou premiza principală a epistolei sale, că mântuirea e numai prin credință, că nimic din ce se petrecuse la „patru sute treizeci de ani” după Avraam nu putea să schimbe condițiile prin care fusese asigurat cu privire la moștenire. Raționamentul lui Pavel e rezumat în cuvintele: „Căci dacă moștenirea ar veni din Lege, nu mai vine din făgăduință” (vers. 18).

Dar, pentru toți cei cramponați de punctul de vedere iudaic, raționamentul lui ar părea că face fără rost și fără înțeles grandioasa dramă de la Sinai – marile coduri ale legii, și declarația lui Dumnezeu că dacă vor asculta de aceste legi vor mânca din roadele bune ale țării. Cu alte cuvinte, cititorii lui Pavel ar întreba imediat: „Atunci la ce mai servește legea?” [„Atunci pentru ce mai este lege?”]

Adăugați. Gr. prostithemi, literal, „a pune alături,” „a adăuga,” „a anexa.” Pentru ce a fost legea „adăugată” dacă legământul avraamic era corespunzător pentru mântuire? Răspunsul este: „Din pricina călcărilor de lege.” Diferența dintre timpurile dinainte de Sinai și cele de după el nu era o diferență în ce privește existența marilor legi de la Dumnezeu, ci în ce privește revelația explicită a lor – la Sinai a fost prezentarea corectă a legii morale în două table de piatră și a celorlalte legi în „cartea Legii.” Dar în secolele dinainte de Sinai patriarhii lui Dumnezeu posedau, într-o măsură remarcabilă, legea morală scrisă în inimile lor, și erau astfel conștienți de înaltele standarde morale ale lui Dumnezeu (vezi Gen 17:9; 18:19; 26:5). Ei de asemenea posedau, în embrion legile ceremoniale. În decursul îndelungatei și întunecatei lor robii din Egipt, unde au locuit în mijlocul celui mai negru păgânism, și celei mai depravate imoralități, ei aproape pierduseră înțelegerea sau conștiința standardelor morale ale lui Dumnezeu, și chiar și acelor mai rudimentare idei despre sistemul jertfelor. Și când oamenii ajung la o astfel de stare, ei sunt insensibili față de păcat, deoarece prin „lege” avem cunoștința de păcat. Așa cum declară Pavel în altă parte: „Păcatul nu l-am cunoscut decât prin Lege” (Rom 7:7).

Când Dumnezeu a scos pe Israel din întunericul și întinărirea Egiptului, primul Lui contact cu ei a fost în termenii prezentării legilor morale, care sunt standardul cârmuirii Sale, și ale rânduirilor ceremoniale intenționate a procura lui Israel un model de serviciu ritual care ar fi făcut cât se poate de clar pentru ei semnificația jertfei Domnului nostru Cel făgăduit. Legea „a fost adăugată din pricina călcărilor de lege” (Gal 3:19), „pentru ca păcatul să se arate afară din cale de păcătos, prin ... poruncă” (Rom 7:13). Numai prin aducerea legii morale a lui Dumnezeu în centrul atenției israeliții obișnuiți deja cu modul de gândire păgân al egiptenilor, puteau să fie făcuți conștienți că erau păcătoși, și astfel că aveau nevoie de mântuire. Și pentru că legile ceremoniale erau prezentate în detalii clare israeliții au fost făcuți în stare să vadă calea pe care o găsisese Dumnezeu pentru a-i mântui de păcatele lor. Comparați cu Efes. 2:15.

Până când avea să vină sămânța. Sau „cu privire la care a fost făcută făgăduința.”

Data prin îngerii. [„Orânduită prin îngerii,” KJV, G. Galaction]. Raportul exodului tace cu privire la prezența îngerilor la Sinai. În acord cu Deu 33:2, au fost „zeci de mii de sfinți [literal, „cei sfinți”]” prezenți la darea Legii. În LXX ultima propoziție a acestui verset zice: „La dreapta lui [erau] îngerii [Săi] cu el” (cf. Psa 68:17). Ștefan (Fapte 7:53) și Pavel (Evr 2:2) ambii vorbesc despre îngerii ca participând la darea codului mozaic (cf. PP 364).

Mijlocitor. [„Mediator,” KJV]. Sau, „arbitru,” „mijlocitor,” cineva care intervine între două părți pentru a împăca vederi sau interese divergente, sau care le aduce laolaltă într-o înțelegere comună. În vers. 20 Pavel clarifica scopul său în menționarea felului mediator, sau indirect, în care a fost dată legea ceremonială. Fiind dată printr-un mijlocitor, Moise (vezi Exo 20:19; 21:1), legile ceremoniale și civile veneau de la Dumnezeu indirect. Legământul și făgăduințele lui, însă au fost date lui Avraam direct, fără asistența unui mijlocitor omenesc.

Galateni 3:20

20. Nu este mijlocitorul unei singure părți. Literal, „nu este al unuia,” adică, un mijlocitor nu reprezintă numai interesele unei singure persoane. Mijlocirea presupune două sau mai multe părți, mijlocitorul reprezentând interesele tuturor. Poporul Israel a avut de-a face cu Moise la ratificarea vechiului legământ și la punerea în aplicare a seriei de rânduieli care îl însoțeau.

Dumnezeu este unul singur. Legătura acestei afirmații cu contextul ei nu este clar, ceea ce a dus la mai mult de 250 de explicații diferite pe care comentatorii și alții le-au dat. Contextul presupune o reafirmare a lui Deu 6:4: „Domnul, Dumnezeu este singurul Domn,” și sugerează că Pavel se referă retroactiv la făgăduința legământului menționat în Gal 3:18. Întregul capitol se ocupă cu deosebirea dintre mântuirea prin credință în făgăduința legământului și mântuirea „prin faptele legii.” „Pe când” din vers. 20 implică un contrast între legea din vers. 19 și 20, și făgăduința legământului din vers. 18. Făgăduința legământului nu fusese „adăugată” la nimic, ea a fost dată de Dumnezeu Însuși. În acord cu aceasta, vers.20 ar putea fi parafrazat după cum urmează: „Dar un mijlocitor implică o înțelegere între două părți, însă făgăduința legământului nu era unilaterală – ea depindea numai de Dumnezeu și deci nu cerea nici un „mijlocitor.” În timp ce vechiul legământ (vezi Exo 16:60), era în forma unui contract între Dumnezeu și poporul ales, mediat de Moise (vezi Exo 19:3-8; 20:19-21; 21:1; 24:3-8; vezi Gal 3:15.19). Noul legământ sau cel veșnic, cu bunăvoință acordat de Dumnezeu lui Avraam era simplu și în forma unei făgăduințe. Vechiul legământ era un acord din partea poporului să asculte, în timp ce în noul legământ este necesar numai de a accepta făgăduința prin credință, și ascultarea urmează în chip natural (Gen 26:5).

Galateni 3:21

21. Împotriva făgăduințelor. Legea pare a fi incompatibilă cu legământul. Ea pare chiar să fi înlocuit făgăduința mântuirii prin credință printr-un program al mântuirii prin fapte.

Lui Dumnezeu. [„De la Dumnezeu,”KJV]. Dovezi textuale importante pot fi citate (cf. p. 10) pentru omiterea acestei expresii.

Nicidecum. [„ferească Domnul” KJV]. Să piară gândul acesta! Așa ceva n-ar putea să fie. Dumnezeu a fost autorul atât al „legii” cât și al „făgăduințelor” și El nu ar fi respins făgăduința Sa fără condiții de mântuire prin credință în Hristos (vezi Evr 6:17-20)! A face așa ceva ar fi însemnat o tăgăduire a integrității Sale ca Dumnezeu. S-ar dovedi pe Sine inconsecvent și nevrednic de încredere.

Să poată da viața. Legea n-a fost deloc intenționată să ofere neprihănirea și să procure viața veșnică (vezi vers. 19). Numai prin Hristos pot oamenii să aibă neprihănirea, viață mai îmbelșugată în lumea prezentă, și viață veșnică în lumea viitoare (Luc 18:30).

Într-adevăr neprihănirea. [„Cu adevărat neprihănirea,” KJV]. Dacă ar fi fost cu puțință să se ajungă la neprihănire prin „faptele Legii” (vezi cap. 3:16), făgăduința legământului ar fi fost făcută prin aceasta inefficientă. Pentru inima firească un program al neprihănirea prin fapte are o atracție infinit mai mare decât planul lui Dumnezeu de neprihănire prin credință. e totdeauna mult mai ușor pentru eul omenesc de a face ceva pentru a dobândi neprihănirea decât a recunoaște că nu e nimic pe care omul l-ar putea face pentru a o dobândi pe temeiul meritului personal. Se rănește mândria firească dacă se acceptă îndurarea sau binefacerea, fie materială sau spirituală.

Galateni 3:22

22. Scriptura. Ideea de aici este evident luată din Psa. 14:1-3.

Totul sub păcat. Adică, pe iudeii, care se încredeau în faptele legii pentru a-i mântui, ca și neamurile (Gal 2:15.17; vezi Rom 3:9.22).

Făgăduința ... prin credință. [„Făgăduința credinței,” KJV; „Făgăduința din credință,” G. Galaction]. Adică, făgăduința legământului mântuirii prin credință (vezi vers. 6-9.12).

În Isus. [„Lui Isus,” KJV]. Adică, în Isus (vezi cap. 1:12).

Celor ce cred. În alte cuvinte, nu celor care practică cerințele legii rituale ca mijloc de salvare.

Galateni 3:23

23. Înainte de venirea credinței. Adică, înainte ca taina felului cum Dumnezeu putea să mântuiască pe oameni numai prin credință a fost clar revelată în întruparea, viața desăvârșită, moartea înlocuitoare și învierea glorioasă a Domnului nostru (1Tim 3:16; vezi Ioan 1:17; Gal 3:14.19; cf cu Luc 16:16). Notați accentul asupra timpului în Gal 3:23.25.

Sub paza. Literal, „păziți,” așa ca să se prevină fuga.

Sub paza Legii. Adică, sub sistemul legii (vezi cap. 2:16). „Sub Lege” aici însemnează a fi sub jurisdicția ei, nu condamnarea ei (vezi Rom 6:14).

Credința. Vezi mai sus la „înainte de venirea credinței.”

Care avea să fie descoperită. Credința vremurilor vechiului Testament a fost răsplătită la întâia venire a lui Hristos (vezi Rom 16:25; Evr 1:1.2). Înainte de întrupare, făgăduința venirii Mântuitorului cerea credință că Dumnezeu va împlini făgăduința. La venirea lui Isus, credința a întâlnit realitatea.

Galateni 3:24

24. Legea. Adică întregul sistem al legii constând din precepte morale și ceremoniale, precum și legile civile. (vezi cap. 2,16)

Îndrumător. [„Învățător,” KJV; G. Galaction]. Gr. paidagogos, un „tutore,” un „păzitor” al copiilor; literal, „un conducător al copiilor,” dar nu un „învățător” (didaskalos). În familiile grecești paidagogos-ul era un supraveghetor, și un însoțitor, al băieților. El îi însoțea la școală, îi ferea de nenorocire, îi oprea de a face rele, și avea dreptul de a-i pedepsi. În arta grecească el e reprezentat în general cu un baston în mână. Dacă era calificat să facă lucrul acesta i-ar fi putut ajuta și la pregătirea lecțiilor.

Rolul unui paidagogos e o ilustrare corespunzătoare (vezi vers. 19). „Legea” servea ca păzitor, supraveghetor, sau custode al poporului ales în timpurile Vechiului Testament și ca și paidagogos-ul, era însărcinat cu educația lor morală.

Spre Hristos. [„Până la Hristos, KJV. Adică, până va fi venit Hristos, așa cum cere contextul (vers. 19.23). potrivit cu vers. 19, „Legea... a fost adăugată [la legământ] ... până va veni sămânța [Hristos, vers. 16] (vezi comentariul la vers. 19). Sau pentru a repeta cele spuse, Israel a fost „ținut sub lege” (vers. 23) până va fi fost „descoperită” odată cu venirea lui Hristos prevederea lui Dumnezeu pentru mântuirea prin credință.

Pavel se referă aici în mod cu totul deosebit la sistemul ceremonial, care atrăgea atenția la Hristos (vezi cele de la cap. 2:16; 3:19). E de asemenea adevărat că legea morală era intenționată de Dumnezeu să conducă pe oameni la Hristos, deoarece descoperă oamenilor păcatele și în felul acesta nevoia lor de a fi curățiți de ele.

Galateni 3:25

25. După ce a venit credința. Pavel vorbește aici despre previziunea mântuirii prin credința în Hristos.

Nu mai suntem. Notați accentul pus în vers. 23. 25 asupra elementului timp – „înainte,” „după,” „apoi,” „nu mai.”

Sub îndrumătorul acesta. [„Sub un învățător,” KJV]. Adică, sub lege (vers. 23; cf. vers. 24). Unii au

interpretat expresia aceasta ca însemnând a fi „sub condamnarea legii.” E adevărat, natural că cuvintele însele ar putea fi interpretate astfel; totuși, o astfel de explicație nu se potrivește cu contextul și în mod clar nu e înțelesul pe care Pavel îl intenționa. Nu e funcțiunea unui „învățător” de a condamna, ci de a exercita jurisdicția, de a păzi, de a proteja (vezi vers. 24). Argumentația lui Pavel nu e în nici un caz preocupată de condamnarea care rezultă din nelegiuire, ci cu posibilitatea de a ajunge la neprihănirea prin conformarea față de lege (vezi vers 1-3.7.11.14.211; etc). Vezi Rom 6:14.

Ar trebui să reținem că Pavel folosește o figură de vorbire, și că deci cuvintele sale nu trebuie să fie interpretate prea detaliat. Un singur punct esențial caută el să scoată în evidență; și anume, însemnătatea unică a evenimentului important care avusese loc la „patru sute treizeci de ani după” Avraam (vers. 17) – enunțarea formală de către Dumnezeu lui Israel, a Legii Sale morale și a unor rânduieli civile și a unui cod care guverna ceremoniile religioase. Oamenii sfinți de dinainte de Sinai aveau, într-o oarecare măsură, legea morală scrisă în inimile lor, și cunoșteau cel puțin elementele de bază ale unui sistem ceremonial. Când Dumnezeu a chemat pe Israel să iasă din robia egipteană a dat realitate obiectivă tuturor acestor legi, pentru ca ei să poată vedea păcătoșenia din cale afară de mare a păcatului, așa cum e descoperită de Decalog, și mijloacele prin care Dumnezeu intenționa ca să-i mântuiască de păcat, așa cum era dat la iveală de serviciul ceremonial (vezi vers. 19). Însăși legile, atât de distinctive ale economiei iudaice, erau o expunere continuă a stării pierdute a omului și a planului divin de iertare. Însăși legile acelea care împrejmuiau pe oameni, ca să zicem așa, făceau ca ei să fie „închiși” [„păstrați”] (vers. 23), ținuti ca arestați, pentru o zi a eliberării spirituale. Pavel descrie pe copiii lui Dumnezeu care trăiseră înainte de întâia venire ca fiind, în mod figurat „sub epitropi și îngrijitori, până la vremea rânduită de Tatăl” (cap. 4:2). „Dar când a venit împlinirea vremii, Dumnezeu a trimis pe Fiul Său, născut din femeie, născut sub lege, ca să răscumpere pe cei de sub Lege, ca să căpătăm înfierea” (vers. 4.5).

Și ce s-a întâmplat, într-adevăr, pentru copilul lui Dumnezeu când a venit Hristos, în ce privește „legea” care fusese „îndrumătorul nostru”? Legile ceremoniale au încetat printr-o rânduială divină, deoarece jertfa lui Hristos a luat locul sacrificiilor de animale, și în felul acesta s-au sfârșit legile care guvernau astfel de sacrificii. În ce privește rânduielile civile, ele și-au pierdut însemnătatea pentru motivul simplu că Israel a încetat de as mai fi popor ales, și i-a luat locul Israelul spiritual. În ce privește legea morală, Decalogul, ea nu mai stă pe două table de piatră, ca ceva separat de om. În schimb, aceia care sunt „îndreptățiți prin credință” (vers. 24) în Hristos devin făpturi noi în Hristos Isus (2Cor 5:17), cu Legea lui Dumnezeu scrisă în gândurile și în inimile lor (Evr 9:10). Și în felul acesta „neprihănirea [sau „cerințele”] legii” est „împlinită” în ei (Rom 8:4). Bine face Pavel folosind această metaforă, când declară că noi „nu mai suntem sub îndrumătorul acesta.” E dificil de a înțelege cum a tras cineva concluzia că Pavel vestește aici desființarea Decalogului, marea Lege morală a lui Dumnezeu. Atâta vreme cât durează inimile cele noi și gândurile cele noi ale copiilor lui Dumnezeu, legea divină, este gravată în ele.

Galateni 3:26

26. Toți sunteți. Adică, atât iudei cât și neamurile (vezi vers. 24).

Fii ai lui Dumnezeu. [„Copii ai lui Dumnezeu,” KJV]. Literal, „fii ai lui Dumnezeu,” fiind „născuți din nou” ca membri ai familiei lui Dumnezeu din cer și de pe pământ (vezi Mat 5:9; Ioan 1:12.13; 3:3.5; Rom 8:15.16; 9:8.26; Efes 3:15; 1Ioan 3:1.2).

Prin credința. Vezi Rom 1:5.17; Gal 3:11. Iudeii și neamurile la fel urmează să fie mântuiți prin credință, nu prin „faptele legii” (vezi cap. 2:16).

Galateni 3:27

27. Botezați pentru Hristos. [„Botezați în Hristos,” KJV; „în Hristos v-ați botezat,” G. Galaction]. Vezi Mat 3:6; Rom 6:3.4.

V-ați îmbrăcat cu Hristos. Vezi Rom 13:14; cf. Mat 22:11. Cuvântul tradus aici „îmbrăcat cu” e de obicei folosit cu referire la îmbrăcare. „A se îmbrăca” cu Hristos însemnează a adopta principiile Lui, a imita exemplul Lui, a accepta călăuzirea Lui, a deveni ca El (vezi 2Cor 5:17). Scriitorii greci vorbesc despre îmbrăcarea cu Platon, Socrate, etc., însemnând prin aceasta a-i accepta ca mentori și a urma învățăturile lor. Vezi Gal 5:22.23. A se „îmbrăca cu Hristos,” însemna a se dezbrăca de sine și de firea veche.

Galateni 3:28

28. Nici iudeu, nici grec. Adică, iudeu sau dintre neamuri (vezi Rom 1:16). Creștinismul subordonează rolul neamului și naționalității principiului frăției tuturor oamenilor (Fapte 17:26). Aici, însă, Pavel vorbește despre poziția iudeului și neiudeului înaintea lui Dumnezeu (vezi Fapte 10:34; cf. cu Mat 20:15). În împărăția lui Hristos toți sunt acoperiți cu aceeași haină a dreptății lui Isus Hristos. Dar pentru creștinii iudaizanți pe vremea lui Pavel o idee de felul acesta era erezie urât mirositoare. Ei susțineau că singura cale de intrare în biserica creștină era prin iudaism, că o persoană dintre neamuri trebuia mai întâi să fie circumcis – să devină, ca să zicem așa, iudeu – înainte de a fi acceptat în comuniunea creștină.

Nici rob, nici slobod. Înaintea lui Dumnezeu nu e deosebire între sufletul unui rob, și al unui om liber. Robul este eligibil la mântuire pe același temei ca și cel care nu e rob. Și unul și altul poate fi mântuit prin credință. numai creștinismul înlătură deosebirile de rasă, naționalitate și poziție socială. Aici, însă, Pavel nu se ocupă cu subiectul sclaviei ca atare.

Nici parte bărbătească, nici parte femeiască. În lumea veche, femeile erau considerate îndeobște cu puțin deasupra bunurilor mobile și în felul acesta, infinit inferioare bărbaților. Filosofii păgâni uneori discutau dacă o femeie are suflet sau nu. În unele societăți păgâne tatăl sau soțul avea autoritate asupra femeilor din gospodăria lui până într-acolo că putea să ordone executarea lor. Ridicarea femeii la egalitate cu bărbatul este rezultatul direct al învățării și practicii creștine. Aici, însă, Pavel se gândește la poziția femeilor înaintea lui Dumnezeu ca suflete păcătoase având nevoie de mântuire.

Una în Hristos. Când preceptele divine ale iubirii de Dumnezeu și de oameni sunt făcute active, inimile oamenilor sunt unite în strânsă comuniune, unii cu alții, sub stăpânirea Tatălui lor ceresc (vezi Mat 22:36-40).

Galateni 3:29

29. „Sămânța” lui Avraam. Ca fiu al lui Avraam, Hristos a devenit într-un anumit sens, moștenitor al făgăduințelor legământului (vezi vers. 16). Prin botez dobândim înrudirea cu Hristos, și prin El dobândim dreptul de a participa la făgăduințele date lui Avraam (vers. 7-9). Cu privire la importanța dată de iudei descendenței literale din Avraam (vezi Mat 3:9; Rom 9:1).

Moștenitori. Ca fii spirituali ai lui Avraam, creștinii au devenit „împreună moștenitori cu Hristos” (Rom 8:17). Ca Fiul al lui Dumnezeu, Hristos este moștenitor al onoarei și slavei cerului, și cei care cred în El devin moștenitori ai unei poziții de onoare în univers de care nu ar fi fost cu putință să se bucure ființele create dacă Cuvântul nu S-ar fi făcut trup (Ioan 1:1.14). La întrupare, divinitatea și umanitatea au fost unite prin legături care nu vor fi niciodată rupte (DA 21,25.26). ca moștenitori cu Avraam ai făgăduințelor legământului, toți cei care anulează înaltul lui exemplu de credință vor intra în „cetatea care are temelii tari,” spre care ei privesc totdeauna în credință (Evr 11:10). Vezi Gal 3:9.14.

Făgăduință. Adică, „făgăduința” lui Dumnezeu dată lui Avraam de a îndreptăți atât pe iudei cât și neamurile, numai pe temeiul credinței fără „faptele legii” (vezi vers.8, 14, 16).

COMENTARIILE ELLEN G. WHITE

1 FE 332; 5T 142

1–4FE 196

1–5AA384

2 AA 208

7 DA 556; PP 153

8 DA 193; PP 154, 370

13 DA 741; PP 63; SR 225

16 AA 222; PP 169, 370

26 AA 208

27 3T 365; 4T 41; 6T 97

28 COL 386; DA 403; PP 370; 7T 225

29 PP 170

Galateni 4:1

1. Moștenitorul. Acest capitol amplifică și ilustrează adevărul enunțat în cap. 3:17-25 prin cele două analogii – moștenitorul (cap. 4:1-9) și cei doi fii (vers. 21-31) – separate de o paranteză conținând îndemnuri o schiță biografică (vers. 10-20). Aici moștenitorul (cf. cap. 3:29) reprezintă toată sămânța spirituală a lui Avraam (vezi cap. 3:7-9.26-29).

Nevârstnic. [„Copil,” KJV]. Un moștenitor poate fi copil, dar aceasta nu-l face mai puțin moștenitor. La timpul convenit el va primi administrarea averii tatălui său. Ca fiu, el are dreptul la ea, dar nu are autoritate asupra ei. Dacă Pavel aici prezintă pe tatăl moștenitorului ca încă fiind în viață sau ca fiind deja decedat nu e clar, și nici nu are vreo însemnătate. Așa cum evidențiază contextul (vers. 2-7), sau perioada adolescenței, reprezintă starea lui Israel ca popor în timp ce trăia „sub lege” (cap. 3:17-19.23-25).

Rob. [„Serv,” KJV]. Literal, „sclav.” Până când moștenitorul nu devine major el nu are mai multă autoritate asupra moștenirii pe care a primit-o decât dacă ar fi unul dintre robii tatălui său. El este pus sub supraveghere unui tutore (cf. cap. 3:24), de care este obligat să asculte. Fiind lipsit de maturitate, de înțelegere, și judecată, el nu se bucură de libertatea pe care ar fi să o aibă când ajunge la vârsta de bărbat. Așa era cu iudeii sub sistemul legal. Ieșind din Egipt, israeliții s-au dovedit incredibil de insensibili și de neînțelepți, și au înaintat prea puțin în decursul istoriei lor ca națiune (vezi Exo 32:9.10) 3:3; Eze 20:1-38; Mal 1:6; 3:7; Mat 21:33; 23:29-38; Vol. IV, p. 30-33). „Legea (vezi Gal 2:16) pe care le-a dat-o Dumnezeu când au ieșit din Egipt a fost adaptată la capacitatea lor de înțelegere. Prevederile elementare ale sistemului ceremonial erau intenționate să-i facă în stare să înțeleagă principiile fundamentale ale planului de mântuire și de a-i conduce să-și însușească binecuvântările prevăzute de el (vezi cap. 3:19.24). Era intenția lui Dumnezeu ca sub o asemenea tutelă ei să ajungă la maturitate spirituală (vezi Vol. IV, p. 28-30; vezi cap. 3:6-8.14).

Stăpân pe toate. Pavel pare că lasă a se înțelege că moștenitorul se apropie de maturitate și este doritor, poate nerăbdător, să obțină stăpânirea moștenirii sale. Dar e încă minor și nu are mai multă jurisdicție asupra ei decât dacă ar fi sclavul tatălui său.

Galateni 4:2

2. Epitropi. [„Tutori,” KJV]. Literal, „tutore [al copiilor minori].”

Îngrijitori. [„Guvernatori,” KJV]. Sau „administratori ai gospodăriei,” „ispravnici,” „curatori.” Pavel aici subliniază extrema dependență a unui moștenitor în timpul copilăriei sale. El e ținut sub continuă supraveghere spre a-l împiedica să-și irosească moștenirea (cf. Luc 15:11-32). În timpurile Vechiului Testament Dumnezeu a așezat pe Israel sub tutela sistemului legal, care era intenționat să arate înainte către venirea lui Mesia și să-i îndemne să aibă credință în El (vezi Gal 3:19).

Vremea rânduită. Adică, pentru primirea moștenirii, așa cum era stipulată de tatăl. Se subînțelege că aceasta avea loc doar atunci când moștenitorul ajungea la majorat. Pavel se referă aici la timpul când Israel urma să fie intrat în deplina folosință a privilegiilor legământului lui (vezi vol. IV, p. 26-30; vezi cap. 3:19-24; 4:4).

Galateni 4:3

3. Noi. Pavel vorbește aici ca iudeu (vezi cap. 2:15). Când se adresează din nou galatenilor folosește pronumele „noi” (cap. 4:8-21). În cele din urmă vorbește despre sine ca fiind una cu galatenii (cap. 4:27-31;

cf. cu cap. 2:15.17).

Când eram nevârstnici. [„Când eram copii,” KJV]. Adică, înainte de cruce.

Sub robia. [„Robie la,” KJV]. În tot decursul timpurilor Vechiului Testament, iudeii au fost supuși „legii” (vezi cap. 2:16) așa cum un rob este supus stăpânului său. Dumnezeu le cerea să se conformeze preceptelor ei așa cum se așteaptă ca un minor să asculte de tutorii săi. Cât de curios era că galatenii „neînțelepți” aspirau să se reîntoarcă la acea stare de robie (cap. 3:1; 4:9; 5:1). Ei nu puteau găsi eliberarea de condamnare, care era tot ceea ce le putea oferi legea (cap. 3:13). Toți aceia care astăzi se încred în propriile lor eforturi pentru mântuire sunt în aceeași stare de robie ca și iudeii timpurilor Vechiului Testament și ca galatenii pe când erau supuși iudaizanților (vezi p. 933). Orice datorie autoprescrisă, sau cerută de autoritate eclasiastică, are ca rezultat robia spirituală dacă ia locul credinței în Dumnezeu și supunerii față de voia Lui.

Învățăturilor începătoare. [„Elementelor,” KJV; „Stihiile,” G. Galaction]. Gr. stoicheia, la început însemnând „lucruri așezate în șiruri”; mai târziu „alfabetul,” deoarece literele lui erau scrise într-un rând – ABC-urile. Într-un sens literal stoicheia a ajuns să însemneze elementele fundamentale din care lumea și universul sunt alcătuite (ca în 2Pet 3:10.12); într-un sens cronologic ființele spirituale ale universului (cf. Cols 2:15); și într-un sens metaforic, începuturile cunoștinței (Gal 4:3.9; Cols 2:8.20). Cuvintele „tot așa” face semnu egal dintre afirmația din Gal 4:3 cu aceea din vers. 2 și în felul acesta „elementele lumii” din vers. 3 cu „epitropii îngrijitori” din vers. 2 (vezi comentariul textelor vizate). Pavel aici se referă al sistemul ceremonial ca la un abecedar al religiei și preceptele ei ca învățătură elementară cu privire la planul de mântuire. „Legea” (vezi cap. 2:16) era deci alfabetul adevărului revelat, adaptat la înțelegerea copiilor spirituali (vezi cap. 3:24; 4:1). Din punctul de vedere al lui Pavel sistemul ceremonial și cerințele lui apăreau acum copilărești, „slabe și sărăcicioase” (vers. 9). Instituțiile ceremoniale fuseseră date de Dumnezeu unui popor foarte analfabet, care abia ieșise din sclavie. Serviciile sanctuarului au fost simplificate în așa fel ca înțelesul lor să poată fi prins. Dumnezeu nu intenționase ca iudeii să fie satisfăcuți cu această abordare elementară a mării teme a răscumpărării. Serviciile și sacrificiile nu erau decât umbre sau simboluri. Ele s-au fost intenționate de a lua locul adevăratei mărturisiri și părăsiri a păcatului (vezi Cols 2:17; Evr 10:1.4).

Lumii. Gr. kosmos, aici probabil însemnând „lumea” sau omenire, ca și în Ioan 3:16.17.19; Rom 5:12; 11:12, etc. Expresia „elementele lumii” [„învățături începătoare ale lumii”], ar putea fi astfel redată: „principii religioase elementare pentru neamul omenesc.”

Galateni 4:4

4. Împlinirea vremii. Timpul exact pentru venirea lui Mesia fusese prezis de profeți (vezi Dan 9:24.25). În sfaturile cerului timpul pentru acest eveniment fusese predeterminat (vezi Fapte 17:26). Nu numai că Mesia a venit la timpul indicat în profeția lui Daniel. El a venit la timpul cel mai favorabil din toată istoria. Lumea era în pace, sub o singură cârmuire. Călătoria pe uscat și pe mare era relativ sigură și rapidă. Era o limbă universală, greaca. Scripturile fuseseră la dispoziție în limba greacă – LXX – de vreo două sute de ani. Oamenii erau nemulțumiți cu doctrinele lor religioase și tânjeau după adevărul despre viața și destinul omului. Iudeii erau împrăștiți pretutindeni, și în ciuda înstrăinării lor de Dumnezeu, dădeau mărturie despre El. Din toate părțile lumii ei veneau să participe la sărbătorile de la Ierusalim, și puteau duce cu ei, când se întorceau, vești despre venirea lui Mesia (vezi Vol. V, p. 59-63; DA 31-38). Providența n-ar fi putut rândui un loc și un timp mai favorabil pentru lucrarea soliei evanghelice ca Palestina în această perioadă a istoriei.

Cuvântul „împlinirea” [„plinătatea”] lasă a se înțelege și că toate evenimentele prezise ca precedând întâia venire fuseseră, sau erau pe punctul de a fi împlinite. Dumnezeu este desăvârșit în înțelepciune și cunoaștere și avem motiv de a crede că toate evenimentele din marele Său plan se vor desfășura în ordine exactă și la timpul rânduit (cf. DA 32). Această precizie este evidentă pretutindeni în creațiune, de la mișcarea corpurilor cerești până la structura celui mai mic atom. Nu există temei valabil pentru a pune la îndoială că aceeași precizie este adevărată și cu privire la marele plan al lui Dumnezeu de a salva omenirea.

A trimes pe Fiul Său. Pavel lasă aici a se înțelege pre-existența lui Isus. Isus adesea S-a referit la existența Sa anterioară cu Dumnezeu (Ioan 16:28, etc). În rugăciunea Sa către Tatăl a vorbit despre slava pe care o avusese înainte ca lumea să fie creată (Ioan 17:5; vezi cap. 1:1-3.14).

Născut din femeie. Aceasta arată clar natura omenească a lui Hristos, și cu declarația de mai înainte, scoate în evidență natura Lui divino-umană. El era atât Fiul omului cât și Fiul lui Dumnezeu, un mare adevăr proclamat și de profeții din vechime (vezi Isa 7:14; 9:6.7).

Sub Lege. Vezi cap. 2:16. ca iudeu Isus se conforma cerințelor „Legii,” în măsura în care ele erau aplicabile la El, o ființă fără de păcat (vezi Mat 17:24-27; Luc 2:21-38; cf. Mat 23:1-3).

Galateni 4:5

5. Să răscumpere. Literal „să cumpere.” Contextul imediat sugerează că Pavel se gândește îndeosebi la răscumpărarea din „robie” a acelor care erau sub „epitropi și îngrijitori” (vezi vers. 2,3). Pe lângă lucrarea mai importantă de răscumpărare a oamenilor de sub păcat, împlinirea de către Hristos a tipurilor sistemului ceremonial de asemenea a eliberat pe iudei de obligații față de sistemul acela și de „blestemul” care venea asupra acelor care căutaseră mântuirea prin conformare la cerințele lui (vezi cap. 3;10.13).

Sub lege. Literal, „sub lege” (vezi Rom 3:12; Gal 2:16). Că Pavel nu are în gând de a fi sub condamnarea legii morale este evident din cap. 4:21. Nimeni nu ar fi „dorit” să fie sub condamnarea Decalogului. Referirea poate fi numai la jurisdicția sistemului iudaic (vezi Rom 6:14).

[„Noi,” KJV]. Pavel vorbește aici din nou ca iudeu (vezi vers. 3). Credincioșii dintre neamuri nu fuseseră niciodată „sub lege” în sensul menționat aici.

Înfierea. Sau „adoptarea ca fii.” Iudeii încetaseră de a fi copii minori când ei, prin credință, primiseră pe Isus ca Mesia Cel făgăduit (vezi Ioan 1.12.13). Credința în El îi eliberase de dependența de tipurile sistemului ceremonial și le dăduse depline drepturi ca beneficiari ai moștenirii făgăduite (Gal 4:1-3; cf. cap. 3:8.9.14.16.24). Înainte de venirea credinței (vezi vers 23-25) iudeii erau potențiali dar nu și actuali moștenitori.

Galateni 4:6

6. Sunteți fii. Pavel aici se adresează direct galatenilor. Deși dintre neamuri, ei cedaseră la Evanghelia falsă a iudaizanților (cap. 1:6-8) și se încurcaseră în „jugul robiei” (cap. 5:1), sistemul legal iudaic (cap. 4:9.12) din care Dumnezeu eliberase chiar și pe iudeii creștini (vezi cap. 3:24.25). poate, de asemenea, că unii din credincioșii galateni erau iudei, și fuseseră ademniți să vină înapoi la legalism prin iudaizanți. Dar fie că erau iudei sau dintre neamuri, galatenii deveniră fii ai lui Dumnezeu prin credință (cap. 3:2.6-9.14). Pentru ei, revenirea la simbolurile legii ceremoniale care arătau înainte chiar către experiența de care se bucurau, în comuniune cu Mântuitorul înviat, urma să tăgăduiască realitatea și valabilitatea acelei experiențe (vezi Ioan 3:1.2).

Duhul. Vezi Ioan 14:16-18; 16:6-11.

Ne-a trimis în inimă. [„În inimile voastre,” KJV]. Galatenii experimentaseră „arvuna” Duhului (vezi 2Cor1:22), care confirmase primirea lor ca fii ai lui Dumnezeu.

Ava, adică Tată. Vezi Rom 4:15.

Galateni 4:7

7. Nu mai ești rob. Vezi vers. 1. Duhul este cel care dă această asigurare. Fiind un membru al familiei lui Dumnezeu, credinciosul poate acum, ca fiu și ca moștenitor să se apropie de Dumnezeu. El poate face așa ceva în deplina asigurare a interesului plin de grijă al Tatălui. Sub influența iudaizanților galatenii ignorau însemnătate și valoarea libertății pe care Dumnezeu atât de generos o procurase în Isus Hristos. Comparați parabola fiului risipitor (Luc 15:11-31).

Și moștenitor. Vezi cap. 3:29; 4:1).

Galateni 4:8

8. Când nu cunoșteai pe Dumnezeu. Pavel pare că se adresează acum îndeosebi membrilor proveniți dintre neamuri ai bisericilor galatene, și le reamintește de experiența lor dinainte de a deveni creștini.

Dumnezeu nu li Se descoperise, și nu le dăduse Legea Sa. Aceasta nu însemnează că ei fuseseră cu totul fără nici o cunoștință de Dumnezeu (vezi Rom 1:18-21), dar Dumnezeu dăduse o descoperire specială de Sine iudeilor, care prin aceasta se bucuraseră de un deosebit avantaj (vezi Rom 3:1.2). Dumnezeu trecuse cu vederea necunoștința anterioară a neamurilor (Fapte 17:30).

Nu sunt dumnezei. Ei erau idoli, sau dumnezei mincinoși, și în felul acesta nu erau dumnezei (vezi 1Cor 8:4; cf. cap. 10:20). Înainte de a fi aflat de Hristos, neamurile fuseseră în robie față de dumnezeii lor. Lucrul acesta nu era tot așa pentru creștinii iudei, deoarece ei nu se închinau la idoli atunci când aflaseră de Hristos.

Galateni 4:9

9. Dar acum. Credincioșii galateni dintre neamuri nu mai erau în necunoștință (cf. Fapte 17:30), și erau de fapt fără scuză.

Cunoscut pe Dumnezeu. Textul grec lasă a se înțelege mai mult decât o percepere mentală. Ei ajunseseră la o cunoaștere personală experimentală de Dumnezeu. Ei se bucuraseră de o cunoaștere lucrătoare a mântuirii.

Mai bine zis. [„mai degrabă,” KJV]. Pavel se grăbește să evite orice posibilitate ca galatenii să se laude cu cunoașterea adevăratului Dumnezeu. Ei nu aveau motiv să-și aducă cinste lor înșile. La urma urmei, mântuirea consta din faptul că Dumnezeu îl caută pe om și nu invers (Ioan 3:16; vezi Luc 15:2,4).

Cunoscuți de Dumnezeu. Ei deveniseră centrul atenției favorabile a Lui. E adevărat că Isus a venit ca să caute și să mântuiască pe toți cei pierduți (Luc 19:10), dar pe de altă parte, Dumnezeu este găsit numai de aceia care Îl caută cu sârguință (Ier 29:13).

Cum vă mai întoarceți? Nădăjduind cu înfocare să străpungă gândirea încețoșată a galatenilor, așa fermecați cum erau, Pavel li se adresează direct, într-un sens întrerupând cursul logic al argumentației sale. Timpul prezent lasă a se înțelege că procesul de întoarcere are loc. Ei nu se întorseseră încă deplin. Gr. epistrophe, „a se întoarce,” e de obicei tradus „a converti” sau „a fi convertit” (vezi Mar 4:12; Luc 22:32; Ioan 12:40; Fapte 3:19).

Învățăături începătoare, slabe și sărăcicioase. [„Elemente slabe și sărace,” KJV]. Vezi vers. 3. Ei fuseseră eliberați din robia față de concepțiile și practicile începătoare, ale păgânismului. Acum alergau înapoi la o formă de robie cu puțin mai bună decât fusese aceea din care fuseseră eliberați de Evanghelie. Fiecare din sistemele acestea era o încercare zadarnică de a dobândi dreptatea prin fapte. Abandonaseră galatenii ritualurile și ceremoniile păgânismului numai pentru ca să poată adopta pe acelea ale iudaismului? De fapt iudaismul degenerase într-un sistem de ceremonii extreme, în anumite privințe greu de deosebit de acelea ale religiilor păgâne (vezi vol. IV, p. 30.33). „Legea” (vezi cap 2:16) era „slabă” deoarece nu avea putere să mântuiască nici pe cei mai înflăcărați închinători, și „sărăcicioasă,” datorită faptului că era lipsită de scânteia vitală a vieții. În plus, iudeii adăugaseră atât de multe tradiții la „lege” încât scopul ei originar fusese întunecat, și devenise o povară pentru cei care căutau să împlinească cererile ei ca mijloc de câștigare a mântuirii (vezi Mar 7:3). Galatenii renunțau la toate foloasele Evangheliei și nu primeau nimic în schimb.

Vreți. [„Doriți,” KJV]. Convertirea lor la iudaism era voluntară. Ei păreau să fie doritori de a schimba neprețuita lor libertate cu sărăcia robiei!

Să vă supuneți. [„Să fiți în robie,” KJV]. Vezi vers. 3.

Galateni 4:10

10. Păziți. [„Țineți,” KJV]. Textul grec lasă a se înțelege grija scrupuloasă.

Zile, luni. Pavel se referă aici la cele șapte sabate ceremoniale și lunile noi ale sistemului ceremonial (vezi Lev 23; Num 10:10; 28:11-15). Nu există teme în Scriptură pentru susținerea, așa cum fac unii, că „zilele” de care vorbește aici Pavel se referă la Sabatul zilei a șaptea. Nicăieri în Biblie ziua a șaptea nu e pomenită în limbajul folosit aici. În plus, Sabatul zilei a șapte a fost instituit la creațiune (vezi Gen 2:1-3; cf. Exo 20:8-11), înainte de intrarea păcatului și cu vreo 2500 de ani înainte de inaugurarea sistemului

ceremonial la muntele Sinai. Dacă ținerea Sabatului zilei a șaptea supune pe cineva la robie, trebuie ca Însuși creatorul să fi intrat în robie când a ținut primul Sabat al lumii! Si concluzia aceasta este de neimaginat.

Vremi. Literal, „sezoane rânduite,” aici sărbătorile fixe anuale ale calendarului religios iudaic (vezi Num 28:2).

Ani. Anul sabatic și anul jubiliar (vezi Exo 23:10.11; Lev 25:8.12).

Galateni 4:11

11. Mă tem. [„Mi-e teamă de voi,” KJV]. Mai degrabă (mi-e temă pentru voi,” sau „mi-e temă cu privire la voi.” Părea de necrezut că galatenii să fie atât de ușor abătuți de la libertate spre a merge înapoi în robie. Se putea ca ei să fi înțeleș cu adevărat ceea ce făceau și aveau de gând să meargă oricum înainte? Din orice punct de vedere felul lor de umblare nu avea sens.

Ostenit degeaba. Dacă eforturile pline de jertfire de sine ale lui Pavel pentru ei (vers. 13.14) avea să aibă drept urmare numai schimbarea unui fel de robie cu altul, eforturile acelea erau cu adevărat irosite!

Galateni 4:12

12. Vă rog fiți ca mine. Pavel tece acum de la argumentație la rugămintele. Pavel fusese cândva iudeu, devotat cu râvnă sistemului legal cum numai un fariseu bigot putea să fie (Fapte 26:5). Dar el părăsise sistemul legal cândva atât de scump pentru el, și practic, se făcuse ca unul dintre neamuri pentru ca să poată câștiga neamurile la Hristos (1Cor 9:20-23) 10:32.33). Pentru ce să adopte acum galatenii dintre neamuri iudaismul? Dacă el îl părăsise pentru ei, nu puteau și ei să-l părăsească pentru el?

Sunt ca voi. Acolo unde nu era vorba de principiu, Pavel se conformase cu obiceiurile neamurilor. Felul său de viață printre ei fusese ca un exemplu.

Nu mi-ați făcut nici o nedreptate. [„Nu m-ați păgubit,” KJV; „Nu mi-ați făcut nici un neajuns,” G. Galaction]. Sau „nu m-ați nedreptățit.” Forma verbului în textul grec leagă declarația aceasta de vers. 13-15 și nu direct de vers. 12. Afirmația este o figură de vorbire afirmând tratamentul excelent pe care galatenii îl acordaseră lui Pavel cu prilejul celei dintâi vizite a lui la ei. Ei nu trebuie să răstălmăcească tonul scrisorii sale (vezi cap. 1:6-9; 3:1-4; 4:20.11, etc) ca reflectând o plângere personală contra lor. El nu avea nici un fel de motiv de plângere cu privire la felul cum îl tratase, deoarece spiritul pe care ei îl manifestaseră era cât se poate de lăudabil (vers. 13-15). Fără îndoială Pavel căuta și să reaprindă vechiul lor duh de devoțiune și promptitudine de a urma învățătura lui. La începutul ei luaseră seama la orice sugestie a lui; de ce nu și acum?

Galateni 4:13

13. În neputință. [„Prin infirmitate,” KJV; „cuprins de mare slăbiciune,” G. Galaction]. Sau „din cauza infirmității.” Se pare că Pavel nu plănuiase să evanghelizeze Galatia la data aceea, ci fusese constrâns să rămână acolo pentru un timp din cauza slăbirii sănătății. S-a sugerat că el contractase malaria sau vreo altă boală în ținuturile joase ale coastei mării și căutase altitudinea mai mare din interiorul peninsulei în nădejdea de a găsi alinare. Poate că această „slăbiciune” era „ghimpele în carne” de care vorbește în scrisoarea lui către corinteni, și cu privire la care se rugase el atât de mult (vezi 2Cor 12:7-9).

De întâia dată. Aceasta ar putea sau nu să indice mai mult decât o vizită anterioară al galateni. În general se socotește că aici se face referire la întâia din cele două vizite anterioare. În acord cu așa numita teorie sud galateană (vezi p. 932; Nota adițională la Fapte 16) aceasta ar fi vizita din Fapte 13:14 la 14:21. Totuși, nimic din raportul acelei călătorii nu sugerează că Pavel era suferind în ce privește sănătatea. La data aceea, în acord cu teoria nord galateană, aceasta ar fi călătoria din Fapte 16:1-6. Scurtimea raportului ultimei călătorii lasă mai multă posibilitate pentru boală la data aceea. Dacă e acceptabilă teoria nord galateană, afirmația din Gal 4:13 poate fi considerată ca o aluzie la vizitele pe care Pavel le-a făcut în Galatia în a doua și a treia lui călătorie misionară; cu referire specifică la a doua călătorie. Vezi Fapte 16:6.

N-ați arătat nici dispreț, nici dezgust. [„N-ați disprețuit, nici n-ați respins,” KJV; „Nu m-ați disprețuit, nici nu m-ați aruncat cu scârbă,” G. Galaction]. Suferința lui Pavel ar fi putut da galatenilor o scuză pentru

a-l trata cu dispreț. În vremuri de demult o suferință era de obicei considerată o pedeapsă directă de al Dumnezeu pentru vreun mare păcat (cf. Fapte 28:4). Ar fi fost natural pentru galateni să tragă concluzia că Pavel ofensase pe zei, și să privească solia lui ca de mică valoare. Dar ei n-au făcut așa ceva. Răspunsul lor în împrejurări care ar fi putut să-i determine să se întoarcă împotriva lui fusese cordial favorabile. Ce motiv – personal sau de altă natură – ar fi putut ei să aibă de a se întoarce împotriva lui Pavel acum? Purtarea lui anterioară mărturisea împotriva atitudinii lor prezente.

Galateni 4:14

14. O ispită pentru voi. [„Ispita mea,” KJV]. Dovezi textuale favorizează (cf. p. 10) exprimarea „ispita voastră.” Aceasta ar însemna că infirmitățile erau o ispită pentru galateni să-l respingă. Contextul tinde să favorizeze această exprimare, așa cum fac și obișnuita atitudine al lui Pavel față de suferință (vezi 2Cor 4:8-11; 12:9.10). exprimarea „ispita mea” ar reflecta o tendință din partea lui Pavel să înceteze de a lucra din cauza „slăbiciunii” sale corporale, indiferent care ar fi fost ea.

Ca pe Însuși Hristos Isus. Ei n-ar fi putut să acorde lui Pavel un tratament mai favorabil. Milostiva lor ospitalitate nu lăsase nimic nefăcut.

Galateni 4:15

15. Fericirea. Ce s-a întâmplat cu bucuria voastră? Atitudinea lor schimbată nu le adusese mai multă satisfacție. Nădejdea în puterea lui Hristos ei o schimbaseră cu propriile lor fapte. Nu e bucurie sau satisfacție care să poată egala pe aceea care vine din experiența unei vieți complet predate lui Isus Hristos (cf. cu Mat 11:28-30).

V-ați fi scos. N-ar fi putut fi dovadă mai convingătoare despre devotamentul lor față de Pavel. Nu era nimic prea mare sau prea greu pentru ei de a face pentru el. Din aceasta, unii au tras concluzia că ochii lui Pavel erau cauza marelui lui necaz (vezi vers. 14). Aceasta era, într-adevăr, natura suferinței permanente a lui Pavel, deși afirmația aceasta singură n-ar fi o dovadă îndestulătoare (vezi E.G.W. Material suplimentar la 2Cor 12:7-9).

Galateni 4:16

16. Răspunsul vostru. Pavel le spunea adevărul nu mai puțin ca la ocazia de mai înainte (cf. p. 1, 8, 9). El nu se schimbase. Evanghelia lui nu se schimbase. Pentru ce trebuia să se fi schimbat atitudinea lor față de el? Acum el caută să-i libereze de robia față de iudaism, așa cum mai înainte îi liberase din robia păgânismului (vezi cap. 4:9). Pavel era de fapt cel mai bun prieten al lor, dispus să-și riște chiar pierderea prieteniei lor în încercarea de a-i salva de la „învățăturile începătoare, slabe și sărăcăcioase” ale iudaismului (vers. 9). „Rănilile făcute de un prieten dovedesc credincioșia lui dar sărutările unui vrjmaș sunt mincinoase” (Prov 27:6).

Apelul lui Pavel adresat galatenilor pare să fi avut un efect binefăcător (cf. AA 388). Faptul că galatenii au păstrat scrisoarea lui dă mărturie despre faptul că ei au răspuns la apelul lui și l-au prețuit ca pe mijlocul lor de mântuire. Faptul acesta sugerează aprecierea din parte a lor a interesului lui față de ei și acceptarea din partea lor a adevărului pe care el din nou li l-a adus aminte.

Galateni 4:17

17. Nu cu gând bun. [„Nu bine,” KJV]. Motivele lor erau suspecte (vezi mai jos „plini de râvnă față de ei.”).

Plini de râvnă pentru voi. [„Zelos se preface pentru voi,” KJV]. Sau „vă urmăresc cu aviditate.” Iudaizanții simulau un mare interes față de binele galatenilor și în aparență făceau mare caz cu privire la ei, pentru a-i câștiga la vederile lor cu privire la iudaism și circumceziune. Ei doreau ca galatenii să fie ucenicii lor. Părea că o considerabilă presiune fusese exercitată de acești conducători. Nu putem evita de a osândi motivele lor, dar putem lăuda zelul lor (vezi Luc 16:8).

Lipsa de entuziasm din partea creștinilor e adesea răspunzătoare pentru lipsa de interes dată pe față de necreștini față de învățăturile bisericii. Dacă am fi cu adevărat plini de râvnă, zelul nostru ar fi spontan. Încercări spasmodice, forțate, sau artificiale de a prezenta religia noastră, dintr-un simț de datorie fac o slabă impresie. Entuziasmul superficial se trădează cu timpul. Cea mai bună mărturie în favoarea dogmelor

religioase este demonstrarea lor într-o viață cu totul consacrată principiilor pe care le reflectă. Viața este cea cu adevărat de valoare.

Să vă dezlipească. [„Să vă excludă,” KJV]. Probabil de la atențiile solicitante ale lui Pavel și de la Evanghelia lui. Afirmția s-ar putea să se mai refere la dorințele iudaizanților de a exclude pe galateni dintre membrii până nu se vor fi circumcis. Posibil, iarăși că acești oameni vicleni să fi intenționat să-i despartă de contactul cu alte biserici care erau credincioase față de Pavel în nădejdea de a face din Galatia centrul activității lor printre neamuri.

Plini de râvnă față de ei. Adevăratul motiv al iudaizanților în concentrarea unei atât de mari atenții asupra galatenilor era ca ei înșiși să poată deveni centru al atenției între galateni. Lucrul acesta ei îl așteptau în schimb pentru pretinsul lor interes față de binele bisericii.

Galateni 4:18

18. Plin de râvnă. Râvna însăși e de lăudată dacă reflectă motive valoroase. Cândva Pavel lăudase pe corinteni pentru râvna lor deoarece ea încurajase pe alții la fapte bune (2Cor 9:2). Propriul lui zel anterior pentru iudaism îl determinase să persecute Biserica Creștină (Filp 3:6). Galatenii pe cât se pare confundaseră râvna lor pentru noua cale cu o dovadă a autenticității râvnei lor, fără a-și dea seama că râvna nu poate fi un înlocuitor al gândirii sfințite și drepte. Râvna iudaismului și a iudaizanților nu era potrivită cunoștinței (Rom 10:2), Pavel era tare mult mâhnit cu privire la zelul iudeilor față de creștinism când scria Epistola către Romani. Orbirea lor nu era pricinuită de o lipsă a ocaziei de a cunoaște, ci de lipsa de bunăvoință de a-și însuși ceea ce fuseseră învățați (vezi Ose 4:6; vol. IV, p. 30-33). Acum aceeași stare de nemintoșie predomina în bisericile din Galatia.

Când sunt de față. Pavel nu era gelos ca nu cumva galatenii să devină mai zeloși în absența lui decât atunci când fusese cu ei.

Galateni 4:19

19. Copilașii mei. Această formă de adresare afectuoasă, obișnuită la Ioan nu apare în altă parte în scrierile lui Pavel. Ea nu numai că exprimă duioșia de sentiment a lui Pavel față de ei dar de asemenea lasă a se înțelege imaturitatea lor spirituală. Întrucât Pavel privește pe toți aceia care au primit Evanghelia de al ei ca pe copiii săi spirituali, expresia acesta nu poate fi considerată ca o muștrare din partea sa, așa cum gândesc unii comentatori. S-ar putea doar ca să fie o reamintire a îndatoririi lor față de el. Ca părinte spiritual, era numai drept și convenit ca el să manifeste grijă pentru binele lor. El exprimă aceeași preocupare pentru creștini și vorbește despre sine ca fiind părintele lor (vezi 1Cor 4:15).

Iarăși simt durerile nașterii. Corintenilor Pavel le scrisese: „V-am născut prin Evangheliie” (vezi 1Cor 4:15). Aducând pe galateni la Hristos el suferise, ca să zicem așa, durerile nașterii. Acum când ei renunță la credința lor, el trebuie să treacă din nou prin amare experiențe.

Până ce va lua Hristos chip. Pavel va stăruie în eforturile lui până când Hristos domnește din nou în inimile lor prin credință (vezi cap. 2:20). Figura de vorbire cu nașterea pare să fie încă în gândul apostolului. Isus vorbise lui Nicodim despre experiența nașterii din nou (Ioan 3:3), și Pavel vorbește despre Hristos ca luând chip în aceia care îl acceptă (vezi Cols 1:27). Când Hristos locuiește în inimă, El manifestă în afară prin viețuire proprie Sa viață desăvârșită prin viața creștinului (vezi Rom 8:3.4; Gal 2:20). Gândul creștinului este asemenea gândului lui Hristos (Filp 2:5), și iubirea lui Hristos îl stăpânește (2Cor 5:14). Procesul acesta continuă până când creștinul ajunge la „înălțimea staturii plinătății lui Hristos (Efes 4:13).

Galateni 4:20

20. De față la voi. [„Prezent cu voi,” KJV]. Pavel ar fi dorit mai degrabă să-și prezinte solia personal. Ceea ce el scrie poate fi greșit interpretat și greșit aplicat. Dacă el ar fi fost de față, ar fi putut răspunde la toate întrebările care cu siguranță urmau să se nască atunci când scrisoarea era citită. Inamicii lui ar fi interpretat-o în cea mai rea lumină. Până și Petru găsise unele lucruri greu de înțeles în scrisorile lui Pavel (2Pet 3:16). Și astăzi mulți întunecă înțelesul cuvintelor lui Pavel din scrisoarea lui către Galateni ne studiindu-le în contextul lor și pe fondul situației reale care exista în bisericile Galatiei.

Glasul. Sau „tonul vocii mele.” Pavel ar fi preferat să-și schimbe atitudinea față de ei, dar faptele sunt

fapte. Cât de plăcut ar fi pentru el dacă atitudinea lor schimbată ar face cu putință ca el să exprime din nou încredere în ei, în loc să rostească aceste cuvinte de plângere, neîncredere și de muștrare. Aceasta e ceea ce ar face el „dacă ar fi de față, când ei și-ar fi schimbat atitudinea, și s-ar fi reîntors la vechea lor credincioșie față de Evanghelie. Pavel aici anticipează schimbarea lor spirituală la primirea scrisorii lui.

Nu știu. [„Sunt în îndoială,” KJV]. Sau „pus în nedumerire cu privire la voi.” Perplexitatea lui sufletească (vezi vers. 19) explică lucrurile aspre pe care el le spune cu privire la ei. Poate că înainte ca ei să fi citit scrisoarea, și deja se vor fi pocăit. Dar lucrurile fiind așa cum sunt, el trebuie să spună ceea ce considera că era dator să spună. Ei dăduseră dovada de nesinceritate și nestatornicie, dar el nu dorește să facă lucrurile mai rele printr-o severitate nepotrivită. Aceasta e cauza pentru care era în încurcătură de a ști cum să se poarte cu ei. El nu se poate dumiri cu privire la cât de mult trebuie să spună.

Galateni 4:21

21. Voiți. Vezi vers. 9. În vers. 21-31 Pavel ajunge la apelul final contra neînțelepciunii legalismului iudaic ca mijloc de mântuire.

Sub lege. Literal, „sub lege,” adică sub sistemul legii (vezi Rom 2:12; Gal 2:16), căutând mântuirea prin fapte. Evident Pavel nu se poate referi la condamnarea „legii” deoarece nimeni nu ar „dori” [„vrea”] să fie sub condamnare.

Ascultați. [„Auziți,” KJV]. Adică, luați aminte, fiți atenți la (vezi Mat 7:24).

Legea. Pavel acum folosește cuvântul „lege” într-un sens diferit. Ilustrația din vers. 22 este din Pentateuh, la care iudeii de obicei se refereau numindu-l „legea lui Moise” (vezi Luc 24:44). Pentru a convinge pe „galatenii fără minte” (Gal 3:1) de greșeala lor de a se întoarce la faptele legii rituale pentru mântuire, Pavel s-a îndreptat spre „legea” lui Moise, care conține legea rituală, pentru a aduce dovezi. Întrebarea lui Pavel era intenționată să trezească pe galateni să cerceteze Cuvântul descoperit al lui Dumnezeu. Dacă ei ar face lucrul acesta cu inima sinceră, ar descoperi ei înșiși chiar lucrările pe el care căutase să le lămurească, și anume, că „legea” îndreaptă luarea aminte spre Isus ca fiind Acela de care trebuie să depindă în ce privește mântuirea. Pavel cita fără încetare din Pentateuh în sprijinul învățăturilor sale cu privire la solia și misiunea lui Isus.

Galateni 4:22

22. Doi fii. Ismael și Isaac (Gen 16:15; 21:3). Pavel acum se îndreaptă față de „legea” (vezi Gal 4:21) însăși pentru a da o ilustrație cu privire la o diferență între robia „legii” și libertatea în Hristos. Întrucât părți din Pentateuh erau citite în fiecare Sabat în sinagogi (vezi vol. V, p. 57), cărțile lui Moise erau bine cunoscute tuturor iudeilor și neamurilor care participaseră al serviciile de la sinagogă. Istoria relatată era un fapt simplu al istoriei iudaice, dar Pavel o folosește într-un sens alegoric (vers. 24), pentru a arăta deosebirea dintre a fi în robie în sistemul ceremonial și a se bucura de libertatea care vine prin credința în Isus Hristos. Avraam de fapt a avut mai muți decât numai doi fii (vezi Gen 25:1.2), dar Ismael și Isaac era fii lui cei mai mari și cei mai importanți. Învățătorii mincinoși fără îndoială accentuaseră binecuvântarea de a fi fii ai lui Avraam (vezi Gal 3:7). Pavel reamintește galatenilor că Avraam avusese doi fii și că unul a ajuns moștenitorul făgăduințelor legământului în timp ce celălalt nu. (Gen 17:19-21). Faptul simplu de a fi „fii” ai lui Avraam nu era o garanție pentru primirea făgăduințelor legământului.

Roabă. Agar, o roabă egipteană (vezi Gen 16:1-4). Fiul ei Ismael a fost fiul lui Avraam – întâiul lui născut, de fapt – dar deoarece ea era roabă fiul ei era, ca să zicem așa, un fiu al robiei.

Slobodă. [„Femeie liberă,” KJV]. Adică, Sara, al cărei fiu Isaac urma să moștenească libertatea ei.

Galateni 4:23

23. În chip firesc. [„După trup,” KJV]. Ismael era fiul plănuirii omeneste, al efortului omenesc de a aduce la rodire făgăduințele legământului. De fapt, Ismael era o mărturie vie a lipsei de credință a lui Avraam.

Prin făgăduință. Isaac era fiul făgăduinței, fiul credinței (Gen 12:3; 13:14-16; 15:4; 17:1-6, 19-21). Relatarea nașterii lui este una dintre remarcabilele intervenții divine (vezi gen 18:10; 21:1.2; Evr 11:11.12).

Fiecare împrejurare a nașterii lui Isaac scoate în evidență credința. Credința lui Avraam este un exemplu de credință creștină (vezi Rom 4:16-25). El a crezut făgăduințele lui Dumnezeu atunci când împlinirea lor părea imposibilă. Isaac era proeminent fiul făgăduinței lui Dumnezeu și al credinței lui Avraam. Pavel pune aici accentul pe faptul că fiul născut dintr-o roabă e născut într-o stare de inferioritate și robie, și fiul unei femei libere, într-o viață de libertate.

Galateni 4:24

24. Alt înțeles. [„O alegorie,” KJV; „Altă înțelegere decât arată vorba,” G. Galaction]. O alegorie este o narațiune în care persoanele, lucrurile și acțiunile au un înțeles metaforic, lăsat a se înțelege dar nu exprimat precis. Prin alegoria aceasta Pavel ilustrează starea de sclavie spirituală la care au decăzut galatenii, și pe care, de fapt, ei pare să o fi dorit. Evenimentele istorice nu erau alegorice, când au avut loc și nici când Moise le-a raportat. Pavel face din ele o alegorie, pentru scopul anume de a ilustra învățăturile credinței și a libertății contra faptelor și robiei lor. El nu spune că lucrurile acestea erau o alegorie, ci că sunt o alegorie – adică, el face o alegorie din ele când relatează întâmplarea. Pe vremea lui Pavel metoda aceasta de cuvântare era obișnuită. Comparați folosirea de parabole atât de obișnuită în felul de a da învățătură al lui Isus (vezi vol. V, p. 203, 204). Una dintre căile cele mai cu efect de a transmite adevărul este de a-l ilustra printr-o povestire corespunzătoare și interesantă.

Două legăminte. Unul era legământul credinței, reprezentat de Sara; celălalt legământul faptelor” reprezentat de Agar (vezi Exo 16:60; Gal 2:15.17.19; Evr 8:8-10).

Muntele Sinai. Vezi Exo 19:5-8; 24:7.8.

Naște pentru robie. Literal, „naște [copii] în robie.” Atâta vreme cât cineva depinde de faptele legii ca ele să-l mântuiască, nu e scăpare din robie. În ciuda a tot ceea ce ar putea el face pentru a dobândi mântuirea nu poate avea succes. El s-a obligat să săvârșească o sarcină imposibilă. Legalismul, litera legii, a oricărei legi – omoară (vezi 2Cor 3:6).

Galateni 4:25

25. Agar. Sau, Hagar.

Este muntele Sinai. Și anume, în alegoria lui Pavel (vezi vers. 24). Agar reprezintă aici legământul de la Sinai al faptelor (vezi cap. 3:19). Prin Agar și fiul ei Ismael, Avraam intenționase cândva să realizeze prin fapte planul lui Dumnezeu. Acesta era felul său de a-l realiza, dar nu al lui Dumnezeu. Nu e planul lui Dumnezeu ca mântuirea omului să fie realizată prin faptele legii, pentru simplul motiv că e cu neputință de a face așa ceva.

Răspunde. Sau „e comparabil cu,” și anume în alegoria lui Pavel.

Ierusalimului de acum care este. Adică, Israelului literal, ca națiune. Israel încă făcea greșeala pe care o făcuse Avraam cu Agar și Ismael, de a încerca să aducă la realizare prin fapte planul lui Dumnezeu, potrivit cu un plan făcut de om. Astfel privind faptele în locul credinței în făgăduințele lui Dumnezeu, așa cum făcuse Avraam, galatenii se întorceau exact la felul de închinare care adusesese pe Israel ca națiune în robie, ruină și lepădare.

În robie. Vezi 2Cor 3:14-15M Gal 4:3.

Copiii ei. Adică iudeii și prozeliții individual.

Galateni 4:26

26. Ierusalimul cel de sus. Dacă Ierusalimul literal reprezintă pe Israel ca națiune, atunci „Ierusalimul cel de sus” reprezintă biserica creștină (vezi Evr 12:22.23), noua națiunea aleasă (1Pet 2:9). Noul Ierusalim e capitala împărăției slavei (vezi Apoc 21:2; Evr 11:10), dar Pavel aici folosește Ierusalimul într-un sens figurat; contrastul este între iudaism și creștinism. Cel dintâi este „în robie”; cel din urmă este „liber” [„slobod”].

Slobod. [„Liber,” KJV]. Adică, „liber” de „îndrumătorul” [„învățătorul”] din cap. 3:24. 25, de robia

din cap. 4:3 și de situația de sclavie din vers. 22-25.

Mama. În vorbire figurată iudeii adesea vorbeau de Ierusalimul literal – însemnând națiunea Israel – ca fiind „mama” generației în viață a persoanelor individuale care alcătuiau națiunea. Într-un sens similar, biserica creștină istorică este „mama” creștinilor în viață.

Noastră. [„Noastră a tuturor,” KJV]. Probabil o referire la „toți” din cap. 3:26, însemnând neamurile și iudeii. Zidul de la mijloc de despărțire dintre iudei și neamuri fusese îndepărtat de Hristos (vezi Efes 2:12-22). Această veste bună de unire prin credință în Hristos a adus multă bucurie neamurilor, deoarece ele erau acum acceptate pe picior de egalitate cu iudeii (vezi Fapte 13:44-48).

Galateni 4:27

27. Este scris. Citatul este din Isa 54:1 (vezi vol. IV, p. 26-30).

Bucură-te stearpo. Pe vremea lui Isaia, Israelul literal fusese „sterp” în sensul că nu adusese roadele neprihănirii (vezi Isa 5:1-7) și nu făcuse nimic pentru evanghelizarea lumii. Perspectiva unui succes glorios acum aparține Bisericii Creștine. Făgăduința aceasta a împlinirii glorioase a voinței lui Dumnezeu pentru ei ca națiune de purtători de lumină pentru omenire, originar făcută Israelului literal, Pavel o aplică acum la biserică (vezi vol. IV, p. 29. 35. 36). După cum o femeie orientală care nu avusese copii se bucură că are copii, tot așa neamurile se pot bucura că privilegiile Evangheliei cândva oferite lui Israel sunt acum ale lor (vezi Fapte 11:18). Iudeii pierduseră prilejul de a fi crainici ai lui Mesia pentru și în toată lumea. De fapt cea mai încăpățânată și mai stăruitoare împotrivire față de lucrarea apostolilor pentru neamuri venea de la iudei.

Părăsită. [„Năpăstuită,” G. Galaction]. Adică, „femeie liberă” a vers. 22, 23, „părăsită” pentru că fusese cândva „stearpă.”

Mai mulți. [„Mai mulți copii,” KJV]. Aici, numărul mare al convertiților dintre neamuri care răspundeau față de solia Evangheliei lui Pavel și a altor apostoli. Când Pavel s-a înapoiat la biserică din Ierusalim pentru a raporta conducătorilor de acolo, el a povestit invariabil de succesul său printre neamuri (vezi Fapte 15:12; 21:17-19). Iudeii erau plini de râvnă să facă prozeliți (vezi Mat 23:15) și aveau, într-adevăr, succes (vezi vol. V, p. 62). În aproape fiecare sinagogă unde predica Pavel erau persoane dintre neamuri, fie prozeliți veniți la credința iudaică fie, ca și Corneliu când Petru l-a întâlnit de întâia dată (vezi Fapte 13:12), străini temători de Dumnezeu, atrași de idealurile înalte ale iudaismului. Cei din urmă veniți în mare număr, ezitau de a accepta circumciziunea, și din acuza aceasta erau excluși de la deplinele beneficii ale sistemului iudaic. Când aceste persoane dintre neamuri au auzit Evanghelia proclamată, au acceptat bucuros vestea cea bună care le acorda o șansă egală cu iudeii de a primi toate beneficiile mântuirii procurată de Isus Hristos. Mulți dintre cei dintâi convertiți ai lui Pavel dintre neamuri din cetate în cetate probabil proveneau din grupul acesta. Pavel proclama universalitatea Evangheliei (vezi Rom 1:15-17; Gal 3:26).

Ai celei cu bărbat. În alegoria lui Pavel, Agar.

Galateni 4:28

28. Copii ai făgăduinței. Vezi vers. 23. Pavel aici se referă la creștini, al căror privilegiu e de a intra în toate făgăduințele de bază făcute lui Avraam și descendenților lui (vezi vol. IV, p. 35). Iudeii au dat greș în a intra în odihna divină din cauza necredinței (Evr 3:19 la 4:2), și rămăsese pentru cei aleși din toate națiunile să intre în „odihna” rânduită de Dumnezeu pentru toți cei care se apropiau „cu deplină încredere de scaunul harului” (vezi Evr 4:9.16). Galatenii crezuseră și se bucuraseră în marele adevăr al neprihănirii prin credință până când învățătorii mincinoși de la Ierusalim îi convinseseră să încerce să-și asigure mântuirea prin fapte. Dar deși erau în curs de a se întoarce la „o altă Evanghelie” (Gal 1:6.7), Pavel nu pierduse speranța revenirii lor la calea credinței.

Galateni 4:29

29. Cei ce se născuse în chip firesc. [„Născuți după trup,” KJV]. Acesta era Ismael (vezi vers. 22). În alegoria lui Pavel (vezi vers. 24) aceasta se referă la creștinii iudei și iudaizanți din vremea lui Pavel, care căutau mântuirea prin împlinirea personală a cerințelor literei legii (vezi 2Cor 3:6).

Prigonea. Pentru împrejurările istorice la care se face aluzie vezi Gen 21:8-11; cf. cap. 16:4.5. Prezența lui Ismael a făcut soarta lui Isaac dificilă și amenința să-l lipsească de dreptul de întâi născut. În chip asemănător iudeii și creștinii iudaizanți persecutau acum pe creștinii dintre neamuri și încercau să-i lipsească de făgăduința făcută de Dumnezeu prin legământ, a îndreptării prin credință.

Ce se născuse prin Duhul. Referirea istorică la Isaac ca fiu a făgăduinței (cf. vers. 23). Aici Pavel se referă la creștinii care intră în făgăduința de legământ a mântuirii prin credință în Hristos prin renaștere (vezi Ioan 3:3.5; Gal 3:2.3).

Acum. Toți cunoșteau bine persecuția pe care o suferise Pavel fie direct de la iudei fie pe urma instigației acestora (vezi Fapte 16:19; 19:24-28; vezi 2Cor 11:24.26). Pavel rareori a fost amenințat sau asuprit de neamuri din propria lor inițiativă. Întemnițarea lui finală și execuția lui au fost rezultatul veștilor false pornind de la iudei. Persecuțiile cele mai dârze pe care adevărații creștini le-au avut de suferit sunt acelea în care așa numiții creștini au căutat să-i extermină din cauza diferențelor de credință și practică religioasă.

Galateni 4:30

30. Roabă. Adică, istoric, Agar, (vezi Gen 21:10; Gal 4:24). În alegoria lui Pavel, „roaba” reprezintă vechiul legământ, sistemul ceremonial, principiul neprihănirii prin fapte (vezi vers. 24.25).

Fiul ei. Istoric, Ismael (vezi vers. 22), și în alegoria lui Pavel toți iudeii și creștinii iudaizanți, care susțineau că mântuirea stă în recunoașterea Israelului literal ca fiind încă poporul ales al lui Dumnezeu și în conformarea față de prevederile vechiului legământ și sistemului ceremonial. În ce privește aplicarea sfatului lui Pavel la vremea noastră vezi p. 934.

Nu va moșteni împreună. Soluția problemei care stătea în fața bisericii din Galatia și din altă parte, nu era de a contopi iudaismul cu creștinismului, ci să „izgonească” principiul iudaizării, împreună cu toți cei care îl promovau. Mântuirea prin fapte este cu totul incompatibilă cu mântuirea prin credință (vezi Rom 11:6; Efes 2:8.9). O contopire a celor două e imposibilă odată ce credința este diluată prin fapte încetează de a fi credință curată. Comparați învățăturile lui Hristos asupra acestui subiect (vezi Mar 2:21.22).

Galateni 4:31

31. De aceea. În ciuda erorii lor, Pavel, anticipând faptul că galatenii vor accepta sfatul lui, se gândește cu privire la ei ca fiind „frații” săi în credință.

Fraților. Cu toate ca aveau greșeli, Pavel, anticipând că Galatenii vor accepta sfatul său, se gândește la ei ca la „frații” lui în credință.

Noi. Adică, noi creștinii, cuprinzând atât pe idei cât și neamurile (vezi vers. 28).

Celei slobode. Istoric, Sara (vezi vers. 22); în alegoria lui Pavel, biserica creștină (vezi vers. 26). Numai copiii celei „slobode” erau eligibili pentru privilegiile dreptului de întâi născut (vers. 30). Creștinii au acces prin credință la toate făgăduințele făcute lui Avraam și Israelului din vechime (vezi vol. IV, p. 35, 36).

COMENTARIII ELLEN G. WHITE

4 CT 259; DA 32, 34, 37; FE 399

4, 5 DA 31; PK 700

12 AA 208

Galateni 5:1

1. Ne-a izbăvit. Vezi cap. 3:22-29; 4:4.5.31.

Slobozi. [„Libertatea,” KJV]. Adică, libertatea mântuirii prin credință direct în Hristos, fără cerințele

sistemului ceremonial (vezi cap. 3:25; 4:5.31).

Rămâneți dar tari. [„Stați tari,” KJV]. Firul gândului început în cap. 4:22 continuă fără întrerupere. Pavel apelează la galateni să rămână credincioși Evangheliei așa cum el le-a proclamat-o la început (cap. 1:6-9), și să nu fie influențați nici în cea mai mică măsură de falsa Evanghelie a iudaizanților. Îndemnul acesta este de cea mai mare însemnătate astăzi, în fața nenumăratelor teorii nebiblice cu privire la mântuirea și neprihănirea prin credință (cf. Efes 4:14).

Dacă cineva urmează să „stea tare” trebuie să aibă un teren tare pe care să stea. Pentru creștin terenul acesta este adevărul așa cum este arătat în Sfânta Scriptură. Creștinul sârguincios va stăruii în cercetarea din partea sa a scripturilor (2Tim 3:16.17; 5T 708), și se va cerceta pe sine pentru a vedea dacă stă tare în credință (2Cor 13:5). Indiferent de cât de mult ar cunoaște cineva cu privire la Scriptură și interpretarea ei, el trebuie să continue mereu cercetarea ei pentru a afla și mai mult adevăr. E intenția lui Dumnezeu ca creștinul să continue să crească „în harul și în cunoștința Domnului și Mântuitorul nostru Isus Hristos” (2Pet 3:18), întrucât „cărarea celor neprihăniți este ca lumina strălucitoare, a cărei strălucire merge mereu crescând până la miezul zilei” (Prov 4:18).

Și nu vă plecați. [„Nu fiți prinși,” KJV]. Sau „nu vă lăsați prinși în cursă.” Galatenii ieșiseră din robia idolilor când primiseră Evanghelia lui Pavel. Acceptarea principiilor iudaismului ar fi fost reîntoarcerea la o stare asemănătoare de robie (vezi cap. 4:3.9) aceasta ar fi însemnat renunțarea cu totul la Hristos. A tăgădui sau a părăsi adevărul înseamnă a deveni vulnerabil la eroare și păcat. Neîmplinirea a ceea ce știm că este drept este păcat (vezi Iac 4:17).

Galateni 5:2

2. Eu, Pavel. Apostolul se prezintă în persoană și vorbește cu deplină autoritate apostolică. A tăcea în această criză ar însemna să se facă un trădător înaintea lui Hristos, care-i încredințase grija bisericilor (cf. 2Tim 4:1.2). El își primește autoritatea de la Hristos (vezi Gal 1:11.12), și așteptă să fie recunoscut ca reprezentant al lui Dumnezeu, vorbind în locul lui Dumnezeu (vezi 2Cor 5:19-20). Când cerea ocazia, Pavel își afirmă autoritatea fără frică și fără exagerare (cf. 1Cor 5:3-5; 2Cor 13:1-4).

Dacă vă veți tăia împrejur. E ca și cum Pavel ar fi zis: „Voi știți că eu am fost cândva iudeu strict, un credincios hotărât în ritualurile și ceremoniile iudaismului” (Fapte 26:5). Problema e clară, situația e critică. Pavel consideră că fermitatea e necesară pentru a reține pe unii care sunt pe punctul de a renunța la adevărata credință. El nu vrea să spună că cineva care a acceptat circumcizia a ratat prin aceasta de a deveni creștin. Dacă vreunii galateni primiseră deja circumcizia ca fiind „necircumcizie” (1Cor 7:18-20). Dar dacă unii privesc la circumciziune cu nădejdea de a ajunge la o experiență superioară neprihănirii prin credință, să ia seama la avertizare! Vezi Rom 4:9-13.

Nu vă va folosi la nimic. Făgăduințele lui Dumnezeu aparțin numai acelor care le acceptă prin credință, nu acelor care s-ar fi pornit să le dobândească prin propriile lor merite. Faptele de dreptate ale omului au nici o valoare la banca cerului (vezi Isa 64:6). Neprihănirea prin fapte e cu totul incompatibilă cu neprihănirea prin credință. Ceea ce a fost câștigat prin merite nu poate fi primit ca fiind un dar (Rom 4:4.5; 11:6). Cât de stăruitor e Pavel ca faptul acesta să fie recunoscut: „Faptele legii” (vezi Rom 2:12; Gal 2:16) sunt cu totul nefolositoare ca mijloc de mântuire (vezi Gal 3:19). Pentru aplicarea principiului enunțat aici la creștinii de astăzi vezi p. 934.

Galateni 5:3

3. Mărturisesc iarăși. Comparați cap. 3:10.

Dator. El nu are nici o pretenție la Hristos (vezi vers. 2); în schimb „legea” are pretenții la el. Pavel face declarația aceasta pe temeiul faptului că „legea” pune pe cineva „sub blestem” dacă neglijează chiar și numai una din cererile ei (vezi cap. 3:10). Pe cât se pare iudaizanții care dărau acum bisericile din Galatia, până aici cel puțin, accentuaseră numai circumcizia și anumite alte cerințe legaliste selecționate (vezi cap. 4:10; 5:23). Dar Legea nu are prevederi pentru selectivitate – ea e sau totul sau nimic. Cel care acceptă circumcizia prin aceasta exprima credința în întregul sistem și se declara de acord să se supună la toate cererile ei. Dar în același timp el exprima neîncrederea în eficacitatea ispășirii făcute pentru ei de Isus Hristos. Galatenii urma să afle că e cu neputință de a păstra supunerea la iudaism și la creștinism în același

timp (vezi Mat 6:24).

Pavel nu intenționează să spună că e ceva păcătos ca cineva să fie circumcis. El consimțise ca Timotei să fie circumcis, deși e drept, în împrejurări diferite. Timotei era pe jumătate iudeu, și Pavel a lăsat ca el să fie circumcis ca o concesiune față de prejudecățile iudeilor printre care el urma să lucreze (vezi Fapte 16:1-3). În măsura în care îi privea pe Pavel și Timotei actul era o simplă formă. Ceea ce Pavel tăgăduiește și combate continuu era insistența iudaizanților asupra necesității circumciziei ca mijloc de mântuire și ca obligație în bisericile creștine.

Toată legea. Vezi cap. 2:16.

Galateni 5:4

4. Socotiți neprihăniți prin lege. [„Îndreptățiți prin Lege,” KJV]. Adică, își închipuiseră că pot dobândi dreptatea prin lucrarea legii (vezi p. 933, vezi Rom 3:20; Gal 3:19.24). Ce poate cel mai mult să facă „legea” este de a arăta omului nevoia lui de îndreptățire și să-i arate calea lui Hristos. În Evanghelia sa Pavel prezentase planul lui Dumnezeu pentru mântuirea omului. Este același plan pe temeiul căruia Avraam primise îndreptățirea (vezi Ga. 3:6). Numai după ce fusese declarat drept primise el ritualul circumciziei. Circumcizia – una din „faptele legii” – nu a adus neprihănirea. Ea era un semn că Avraam primise neprihănirea prin credință (vezi Rom 4:7-11). „Faptele” pe care Pavel le recomandă mai târziu sunt „roadele Duhului” (cap. 5:22), și în felul acesta dovada puterii lui Hristos spre mântuire (Rom 1:16), dar în nici un caz mijloc de a-și dobândi prin merite mântuirea.

V-ați despărțit. [„A devenit fără folos,” KJV; „V-ați prăbușit,” G. Galaction]. Sau „ați rupt legăturile cu,” „ați făcut nelucrătoare.” Angajarea în legământ cere credință absolută din partea credinciosului (vezi vers. 9). Acela care amestecă neprihănirea prin fapte cu credința, calcă prin aceasta partea sa din înțelegere, și Hristos în felul acesta este eliberat de orice obligație față de el. „Faptele” sunt o tăgăduire a credinței. Galatenii se numeau pe sine creștini; de fapt, ei fuseseră convinși că numai aceia care primeau „legea” puteau fi adevărați creștini. Dar prin felul lor de purtare ei tăgăduiau chiar lucrul acela pe care Hristos venise să-l facă pentru ei, și se lipsiseră de meritele Lui. Dacă puteau, cu adevărat, să câștige mântuirea prin merite personale, ce nevoie mai aveau ei de Hristos? Lucrarea Lui în favoarea lor ar fi devenit nenecesară, deoarece găsiseră o cale de îndreptățire înaintea lui Dumnezeu în propria lor favoare. Dacă puteau găsi îndreptățirea în afară de Hristos, atunci nu aveau nevoie de El. Dar Isus declarase că nimeni nu putea veni al Tatăl decât numai prin El (Ioan 14:6; cf. Fapte 4:12). Accentul lui Isus asupra adevărului că El este „calea” e atât de proeminent în învățăturile Lui încât în anii de mai târziu urmașii Lui se numeau oamenii „căii” (vezi Fapte 9:2; 22:4).

Căzut din har. Literal, „a căzut afară din har,” „a căzut jos în har.” În ce privește înțelesul lui „har” vezi Rom 3:24. Galatenii primiseră Duhul lui Dumnezeu (cap. 3:2.3), ei experimentaseră îndreptățirea prin credință (cap. 1:6) se bucuraseră faptic de libertatea Evangheliei (cap. 5:1), „alergaseră bine” pentru un timp (vers. 7). Dacă acum căutarea mântuirii prin „faptele legii” (vezi cap. 2:16) urmau să piardă dreptul la harul lui Hristos de care se bucuraseră până acum (vezi cap. 5:1-4; la cap. 3:19). Aceste două metode de a dobândi îndreptățirea sunt mutual exclusive. A adopta pe una însemna a respinge pe cealaltă.

Poziția pe care o iau unii, că Pavel aici afirmă retragerea arbitrară de către Dumnezeu a harului din cauza unor anumite păcate e fără de temei biblic. Pierderea favorii divine rezultă de pe urma actului voluntar al celui care pierde dreptul la el. Dumnezeu nu exclude pe nimeni de la binecuvântările mântuirii cu excepția acelor care se exclud singuri (vezi Exo 18:23.31; 33:11; 2Pet 3:9; vezi Ioan 3:17-20; Efes 1:4-6). Contextul afirmației arată clar că răspunderea revine acelor care în mod deliberat leapădă mântuirea prin credință pentru a căuta mântuirea prin fapte. Nu e o chestiune de părăsirea oamenilor de către Dumnezeu, ci de abatere a oamenilor de la El și refuzarea ofertelor Lui pline de îndurare. Dumnezeu oferă iertarea tuturor acelor care se vor abate de la căile lor îndărătnice (vezi Ioan 3:16; 1Ioan 1:9). Cineva care a căzut din harul lui Dumnezeu este totdeauna – și numai – cineva care în mod încăpățânat a ales un fel de purtare de care știe că e contrară voii lui Dumnezeu. Aceasta este starea deplorabilă a multor ziși creștini de astăzi. Această stare este rezultatul dorinței de a urma înclinațiile naturale ale inimii naturale – de a se bucura de plăcerile păcatului – în loc de a lua seama la îndemnul Duhului lui Dumnezeu. Atâta timp cât atari persoane nu săvârșesc păcatul de neiertat prin respingerea persistentă a îndemnilor Duhului (vezi Mat 12:31.32.43-45), mai e nădejde ca ei să fie repuși în har.

Pavel combate aici în mod specific și emfatic o altă învățătură populară dar cu totul nebiblică de obicei exprimată în cuvintele: „odată în har, totdeauna în har.” Aceasta, la rândul ei e întemeiată pe altă învățătură nebiblică potrivit căreia Dumnezeu a predestinat anumite persoane să fie mântuite și pe altele să fie pierdute indiferent de propria lor alegere. În ce privește o tratare a adevăratei naturi a predestinației biblice vezi Ioan 3:17-20; Efes 1:4-6. Potrivit cu concepția populară a predestinației, aceia pe care i-a ales Dumnezeu spre mântuire nu e posibil să cadă din harul divin deoarece dreptul lor le-a fost garantat de Dumnezeu. Printr-un raționament prin analogie aceia pe care Dumnezeu i-a predestinat să fie osândiți nu pot ajunge la harul divin, și în consecință nu pot cădea din el. Corolară la aceasta este concluzia că aceia care par să fi căzut din har numai par să fi făcut așa ceva, deoarece ei niciodată nu au ajuns la el. E suficient de a spune că numai scoțând cuvintele din Gal 5:4 cu totul afară din contextul lor e cu puțință de a le face să pară că susțin o astfel de concluzie (vezi vers. 1-4). În realitate, teoria aceasta – teoria așa numită a decretelor divine – trece cu vederea toate afirmațiile lămurite din Scriptură care atrag atenția la voința omului ca la factorul decisiv în mântuirea oricărui om și a tuturor oamenilor. Vezi pasaje de felul acesta ca Isa 55:1; Eze 18:21-30; 33:12.13; Luc 5:32; Ioan 6:37; cf. Ioan 7:37; 12:32; Rom 10:13; 11:20-23; 1Cor 9:27; Apoc 22:17. Doctrina că Dumnezeu predestinează pe unii oameni la mântuire și pe alții la nimicire, indiferent de alegerea lor, e clar incompatibilă cu aceste afirmații ale Sfintei Scripturi. În felul acesta învățătura corolară că un om nu poate cădea din har – că atunci când odată e „în har” e „pentru totdeauna în har” se dovedește a fi o invenție omenească.

Galateni 5:5

5. Căci noi. Cuvântul „noi” este emfatic – „noi” care căutăm dreptatea prin credință în contrast cu aceia la care se face aluzie în vers. 1-4, care o caută prin faptele Legii (vezi cap. 2:16).

Prin Duhul. Duhul Sfânt a fost însărcinat să ducă mai departe lucrarea pe care a început-o Hristos (Ioan 14:16) și tocmai prin lucrarea Duhului urma să intre oamenii în mântuirea prin credință în Hristos (cap. 16:7-9). Prezența Duhului în viața credincioșilor e o continuă reamintire, o garanție că Dumnezeu va împlini toate făgăduințele Sale (vezi 2Cor 1:22). În particular lucrul acesta este adevărat cu privire la revenirea lui Isus și moștenirea sfinților (Efes 1:13.14; cf. Cols 1:27; Titus 2:13). Darul neprihănirii este transmis oamenilor prin mijlocirea Duhului Sfânt (vezi Ioan 16:8). În aceasta se găsește deosebirea dintre dreptatea ineficace pe care oamenii o caută prin fapte și dreptatea efecă care vine din credință. În cea dintâi Duhul n-are nici un rol, deoarece efortul este curat omenesc și astfel independent de harul divin.

Așteptăm. Gr. apekdechomai, „a aștepta răbdător după.” În toate celelalte șase cazuri când apare cuvântul acesta (Rom 8:19;.23.25; 1Cor 1:7; Filip 3:20; Evr 9:28) e folosit cu privire la așteptarea venirii lui Isus și a învierii.

Prin credință. Nu prin „fapte.”

Nădejdea neprihănirii. [„Nădejdea dreptății,” KJV]. Adică, nădejdea făcută cu puțință prin neprihănire. Pavel nu lasă a se înțelege că aceia care au primit Duhul trebuie să aștepte neprihănirea. Ei „așteaptă nădejdea” dată de ea, nădejdea aducerii la îndeplinire a planului mântuirii la revenirea lui Isus și la învierea celor morți (Rom 8:23; Titus 2:13). Pavel în mod consistent vorbește despre îndreptățire ca despre o lucrare terminată în viața creștinului (Rom5:1; etc; vezi Mat 5:48).

Galateni 5:6

6. În Isus Hristos. Pavel în felul acesta descrie starea aceluia care a fost îndreptățit prin credință în Hristos, cineva care a devenit creștin „nu numai cu numele, ci și de fapt.

Tăierea împrejur. Vezi Gen 17:10.11; Rom 4:11. În nici un fel Pavel nu condamnă pe aceia care au fost circumciși; el doar avertizează că atunci când o persoană este „În Isus Hristos” nu e nici o deosebire dacă e circumcis. Factorul decisiv e credința. Circumciziunea în sine este un lucru lipsit de semnificație pentru creștinii, în aceeași măsură în care e vorba de orice faptă exterioară, dar în ce privește valoarea religioasă a ritualului ca neprihănire obținută prin fapte, creștinul autentic se află permanent într-un dezacord total.

Credința, care lucrează. Credința are „fapte,” dar acestea nu sunt „faptele legii” (vezi cap. 2:16). În

felul acesta sunt excluse toate „faptele” săvârșite pentru scopul de a dobândi neprihănirea (vezi p. 934). „Faptele” care însoțesc adevărata neprihănirea sunt inspirate de Duhul ca o apreciere pentru darul harului divin, de iubire pentru Dumnezeu și pentru semenii (vezi Gal 5:14; vezi Mat 22:34-40). Despre fapte de felul acesta vorbește Iacov când declară că „credința fără fapte este moartă” (Iac 2:26; cf. cap. 4:17). În punctul acesta învățătura lui Pavel și a lui Iacov se întâlnesc. Acestea două nu sunt în conflict, așa cum pripit au tras unii concluzia. E o credință contrafăcută aceea care nu aduce „roadele Duhului în viață” (Gal 5:22.23). E o credință contrafăcută aceea care determină pe cineva să se considere eliberat de ascultarea de voia lui Dumnezeu așa cum e exprimată în Decalog, care este o exprimare concisă a felului cum iubirea față de Dumnezeu și față de om își găsește exprimare (vezi Mat 5:17; 7:21-27). Fără ascultare o mărturisire a iubirii este curată fățarnicie. Ascultarea e datoria cunoscută, este un rezultat veritabil al neprihănirii care vine prin credință și este suprema dovadă a autenticității ei (vezi Iac 2:18). Pavel declară emfatic că scopul lui Dumnezeu când a dat pe Fiul său să mântuiască pe păcătoși (vezi Ioan 3:16) urma să facă cu puțință ca principiile legii Sale sfinte să fie realizate în viața oamenilor (vezi Rom 8:3.4). În Gal 5:13 până la 6:15 Pavel se ocupă de tot felul de „fapte” pe care el le recomandă creștinilor galateni.

Prin dragoste. Iubirea de Dumnezeu și de oameni este duhul care inspiră „faptele” care însoțesc credința.

Galateni 5:7

7. Alergați bine. Pavel de repetate ori compară viața creștină cu o alergare (1Cor 9:21.26; Filip 2:16; 2Tim 4:7; Evr 12:1). Galatenii „alergau bine” până la venirea iudaizanților (vezi Gal 1:6.7; 3:1). Ei porniseră în alergarea lor cu înflăcărare și zel.

V-a tăiat calea. Gr. anakopto, „a respinge,” „a opri brusc,” ca o corabie în drumul ei. Ca termen militar el e folosit, de pildă, cu privire la desfundarea unui drum sau distrugerea unui pod sau așezare de obstacole în calea inamicului, pentru a opri înaintarea lui. Evident că cineva tulburase pe galateni (cap. 1:7) și-i fermecase (cap. 3:1). Aceștia erau cu siguranță, iudaizanții (vezi p. 932).

Galateni 5:8

8. Înduplecarea aceasta. Aceasta este convingerea de a accepta învățăturile iudaizanților.

Cel ce v-a chemat. Adică, Pavel, sau poate Dumnezeu vorbind prin Pavel (vezi Gal 1:6; cf. 2Cor 5:19-20). Dumnezeu nu i-ar fi convins în felul acesta și nici Pavel n-ar fi putut să facă aceasta. Trebuie să fi fost ceva deosebit de fascinant în ce privește învățătura iudaizanților, deoarece atât de mulți dintre primii creștini au fost amăgiți de ea și despre care Pavel scrie așa de mult (vezi p. 33, 932). De și la distanță în timp, pare aproape curios cum atât de mulți creștini au fost amăgiți de această erezie, foarte asemănător cu faptul că în Vechiul Testament iudeii au fost atât de atrași de idolatrie.

Galateni 5:9

9. Aluat. Sau „fermenți.” Vezi Mat 13:33; 2Cor 5:6; cf. 2Tim 2:17. Dintr-un început aparent mic, influența iudaizanților crescuse la proporții uluitoare. Acolo unde Pavel citează proverbul acesta în scrisoarea către Corinteni (1Cor 5:1) el se referă la exemplul molipsitor al câtorva membrii a căror purtare Pavel se simțea constrâns să o mustre. Dacă mișcarea din Galatia urma să continue, cu timpul întreaga biserică creștină s-ar fi reîntors la practica riturilor și ceremoniilor iudaismului.

Galateni 5:10

10. Cu privire la voi... am încrederea. [„Încredere în voi,” KJV]. Cursul apostaziei în Galatia, deși alarmant, încă nu era deplin (vezi cap. 1:17; 3:10; 4:10; 5:3). Pavel are încrederea că majoritatea, cel puțin, își va recunoaște greșeala și nu va fi dusă în rătăcire (cf. 2Cor 2:3; 7:16; 8:22). Expresia aceasta de încredere reflectă o bună judecată din partea lui Pavel, ca om al lui Dumnezeu și conducător bisericesc, deoarece încrederea inspiră încredere și stimulează la acțiune. Conducerea totdeauna să dea un ton de nădejde și de curaj, chiar în vremuri de grele încercări.

Nu gândiți altfel. Și anume, că ei vor avea gândul de a accepta sfatul lui Pavel și de a lua aminte la avertizarea lui (vezi vers. 1-6). Pavel cu tact evită de a încerca să constrângă pe cititorii săi de a crede ca el. El prezintă lucrurile într-un chip onest și logic și-i invită să ia propriile lor decizii în lumina dovezilor prezentate. El nădăjduiește să fie unire în biserica galateană, și întrucât singura cale rezonabilă de urmat este

aceea pe care o susține el, crede că ei vor vedea așa cum vede el, și îi laudă mai dinainte pentru buna lor judecată.

Cel ce vă tulbură. Vezi cap. 1:7. Galatenii se clatină, aparent într-o stare de incertitudine și perplexitate. Nu numai o singură persoană purta răspunderea pentru tulburările din Galatia (cap. 1:7; 4:17). Prin pronumele singular „cel” Pavel nu se referă al vreun anumit conducător local, ci la fiecare învățator de erezie în parte, sau „cel” poate reflecta faptul că numai puțini purtau răspunderea tulburării bisericii.

Osânda. [„Judecata, KJV]. Gr. krima, „sentința” dată. Aceia care tulburau bisericile galatene urmau să răspundă înaintea lui Dumnezeu pentru felul lor de purtare vrednic de muștrare și să primească pedeapsa pe care cu siguranță El urma să le-o dea (vezi Fapte 17:31; Rom 14:10; 2Cor 5:10). Pavel crede în triumful adevărului și dreptății, și că nimic nu poate să împiedice mersul înainte al Evangheliei (vezi 2Cor 13:8; Filip 1:12).

Galateni 5:11

11. Propovăduiesc tăierea împrejur. Iudaizantii pare că acuzaseră pe Pavel că face așa ceva după felul cum făcuse cu Timotei, și ei învățau că și alții trebuie să fie circumciși (Fapte 16:1-3). Ei fără îndoială intenționau să-l facă pe Pavel să apară că e inconsecvent. Vezi Ga 5:2-4.

Mai sunt prigonit. [„Mai sufăr persecuție,” KJV]. Pavel răspunde punând o întrebare care o dovedește acuzația nefondată. Dacă ar fi adevărat, întrebă el, de ce îl mai persecută iudaizantii? (vezi 2Cor 11:26; Gal 2:4). Cea mai mare parte a persecuției pe care a suferit-o Pavel era de pe urma iudeilor (vezi cap. 4:29). Oriunde se ducea apărea persecuția aproape invariabil, pentru că nu era loc de legalism în Evanghelia lui. Aceasta era o acuzație neîntemeiată, deoarece Pavel continuu apela la Moise pentru susținerea Evangheliei sale. Circumciziunea fiind semnul distinctiv al iudaismului, ar fi fost într-adevăr curios ca iudeii să-l persecute pe Pavel dacă ei cu adevărat credeau că el susține tăierea împrejur.

Pricina de poticnire. [„Ofensa, KJV]. Gr. skandalon, piedica și trăgaciul care declanșează o capcană pentru animale vezi 1Cor 1:23). Metaforic, un skandalon poate fi orice element care face pe un om să se împiedice și să se poticnească. Pentru iudei crucea era un skandalon, o „piatră de poticnire” (2Cor 1:23). Acest lucru se întâmpla deoarece ei gândeau că Mesia urma să vină ca un mare conducător politic și militar pentru a-i elibera de tirania romanilor (vezi Luc 4:29). Când Isus S-a supus cruzimii asupritorilor Săi, iudeii au dedus că El nu putea fi Cel Făgăduit. Umiliția Lui era pentru ei o slăbiciune. Dacă ei ar fi acceptat profeția din Isa 58 nu ar fi făcut greșeala aceasta. Nu era loc în mintea sau în inima lor pentru un Mesia care să sufere.

S-a dus. [„A încetat, KJV]. „Circumcizia” este incompatibilă cu „crucea” (vezi vers. 1, 2). Dacă Pavel cu adevărat predica „tăierea împrejur,” aceasta nu se putea face decât dacă nu mai predica „crucea.” Una nu poate exista alături de cealaltă.

Galateni 5:12

12. Și dacă. [„Aș vrea,” KJV; „De s-ar,” G. Galaction]. Pavel nu dorea răul potrivnicilor săi. El doar vrea să spună că iudaizantii ar putea tot așa de bine și logic să facă așa cum sugerează el, căci dacă ar face așa ei ar apare ceea ce de fapt erau – niște fanatici.

Schilodească-se. Gr. apokopto, „a tăia,” ca pe o funie (Fapte 27:32), „a se dezmembra,” „a se mutila,” ca în Mar 9:43; Ioan 18:10, „a se castra,” „a se face singur eunuc,” ca în LXX la Deu 23:1 și obișnuit în papirusuri. Cuvântul nu e niciodată folosit figurat, ca de pildă a tăia o persoană de la comuniunea cu biserica, sau de la viață.

Cetatea Pesin din Galatia Centrală (vezi harta de al pag. 930) era sediul cultului Cibelei, zeița naturii în vechea Antalie. Era obiceiul ca bărbații care-și devotau viața cultului și serviciului Cibelei să se facă eunuci. Pavel sugerează că iudaizantii, care susțin circumciziunea ar putea tot așa de bine să se castreze. Dacă o măsură de virtute se poate obține prin circumcidere, cineva ar putea să capete și mai multă prin castrare! Din cauza prezentării lor greșite despre Pavel (vers. 11) iudaizantii se dovedeau a nu fi mai buni decât păgânii. Vezi p. 33; vezi Fapte 16:6.

Aceasta este culminarea argumentației lui Pavel contra iudaizanților, și ultima lui referire la ei în cartea Galateni. Iudaizarea este la egalitate cu păgânismul și circumciderea nu e de mai mare valoare ca mijloc de mântuire decât ca practica păgână a castrării. Pentru creștini, circumciziunea ca un ritual religios, era o mutilare zadarnică a trupului.

Galateni 5:13

13. Chemați la slobozenie. Adică „libertatea” mântuirii prin credința în Hristos în opoziție cu mântuirea prin faptele legii (vezi vers. 1). Cu privire la legătura dintre „libertatea” Evangheliei și legea lui Dumnezeu vezi vers. 6. Comparați învățăturile Domnului nostru asupra subiectului libertății creștine (Ioan 8:31-36).

Libertatea nu trebuie să fie confundată cu desfrâul. Adevărata iubire de Dumnezeu îndeamnă pe om să caute să înțeleagă și să facă voia lui Dumnezeu. Iubirea și harul lui Dumnezeu nu scutește pe cineva de loialitate și ascultare de El (vezi Mat 7:21-27; Gal 5:6). Libertatea de care vorbește Pavel este libertatea din „robia” față de sistemul ceremonial (vezi cap. 5:1). Cu privire la legătura dintre libertatea creștină și legea divină vezi Rom 3:31 (cf. cele de al Gal 3:19.24). Un om nu poate să aibă parte de o bucurie mai mare decât bucuria care vine din conlucrare din toată inima cu scopul lui Dumnezeu care i-a dat viață și a dat sens existenței sale.

O pricină ca să trăiești pentru firea pământească. [„O ocazie pentru firea pământească,” KJV; „Cu prilejuri trupești,” G. Galaction]. Libertatea Evangheliei nu dă unui om îngăduința de a practica „faptele firii pământești” (vezi vers. 19-21). Libertatea este o posesiune sigură numai acolo unde există stăpânire de sine pentru a o contrabalansa. Dumnezeu eliberează pe oameni de păcat și apoi lucrează în ei „după plăcerea Lui, și voința și înfăptuirea” (Filp 2:13; cf. cele de la Rom 8:3.4).

Slujiți-vă unii altora. Și anume, fără a trage folos unul de al altul. Ultimele două propoziții stau în antiteză una cu cealaltă. Acela care „dă prilej firii pământești” se servește pe sine, nu pe semenii săi. Iubirea pentru alții este făcută evidentă prin promptitudinea de a le servi (vezi Mat 22:39-40). Pavel de obicei se referă la sine ca la un „rob” [„serv”] (vezi Rom 1:1; Titus 1:1). Dar robia lui era servire voluntară a iubirii. Iubirea de Dumnezeu își găsește cea mai înaltă și cea mai bună expresie în iuirea și servirea semenilor (vezi 1 Ioan 4:20-21). În Gal 5:13 la 6:15 Pavel subliniază adevărul că singura dovadă valabilă a primirii cuiva înaintea lui Dumnezeu și a situației de fiu al Lui e o viață transformată (cap. 6:15 în care „roada Duhului” (cap. 5:22.23) ajunge la maturitate și „face bine la toți oamenii” (cap. 6:10; cf. cap. 5:13). Aceasta este iubirea care împlinește Legea (Rom 13:10).

Galateni 5:14

14. Legea. Textul grec are articolul hotărât (vezi Rom 2:12). Aici Pavel se referă la Tora, adică la toată voia descoperită a lui Dumnezeu față de om, dar îndeosebi la Legea morală, așa cum cere contextul

O singură poruncă. [„Un cuvânt,” KJV]. Aceasta este tema din cap. 5:13 la 6:15. Iubirea față de semenii este tema ultimelor șase porunci ale Decalogului (vezi Mat 22:39.40). Aceste șase cârmuiesc legăturile dintre oameni, după cum cele dintâi patru guvernează relația dintre Dumnezeu și om. Tăcerea lui Pavel de aici cu privire la primele patru porunci nu lasă a se înțelege că ele și-au pierdut valoarea pentru creștini. Departe de așa ceva! Tema epistolei până aici a fost relația corespunzătoare dintre un creștin și Dumnezeu său. Dar ca nu cumva galatenii să greșescă gândind că religia consta numai din bune relații cu Dumnezeu, Pavel lămurește acum că ea constă și din bune legături cu semenii. Citatul este din Lev 19:18.

Galateni 5:15

15. Vă mușcați și vă mâncați unii pe alții. O metaforă plină de viață care zugrăvește un tablou de canibalism. Galatenii se purtau ca niște fiare sălbatice, nesățioase. Prin cuvinte și fapte ei se răneau unii pe alții. Fără îndoială aici erau cuprinse vorbirile de rău, calomniile și procedee necinstite.

Nimiciți unii pe alții. Istoria bisericească se constituie dintr-un lung șir de lupte între diferite grupuri creștine, realitate jalnică în care se regăsește avertizarea profetică a lui Pavel. Unirea credinței, și unirea credincioșilor în cuprinsul unirii credinței a fost subiectul rugăciunii Domnului relatată în Ioan 17. Cu o stare de felul acesta ca aceea descrisă aici de Pavel, nici un grup creștin nu poate să se bucure de o experiență religioasă sănătoasă.

Galateni 5:16

16. Umblați cârmuiți de Duhul. [„Umblați în Duhul,” KJV]. Literal, „umblați în Duh,” adică în armonie cu idealurile spirituale (vezi Rom 8:1.14). Pavel folosește această expresie de repetate ori în epistolele lui. Duhul Sfânt este mijlocul rânduit de Dumnezeu pentru a conduce pe oameni la viața veșnică (vezi Ioan 16:8-14).

Poftele. [„Pofta,” KJV]. Gr. epithumia, „pofță” (vezi Mar 4:19). Pentru comentariu la expresia „poftele firii pământești” [„poftele cărnii”] vezi Rom 13:14. A „împlini poftele firii pământești” înseamnă a accepta călăuzirea pasiunilor sentimentelor și dorințelor trupești, antiteza umblării „în Duhul.” Calea Domnului duce la viață, dar calea firii pământești [a cărnii] duce la moarte (vezi Rom 8:6-8). Cuvântul „fire pământească” [„carne”] aici reprezintă natura umană decăzută.

Galateni 5:17

17. Împotriva Duhului. Lupta aparent interminabilă merge înainte, lupta pentru înclinația de a face binele și înclinația de a face răul. Când Pavel a analizat conflictul acesta în propria sa experiență trecută a văzut victoria cu puțință numai prin Isus Hristos (vezi Rom 7:24 la 8:2).

Acestea stau împotriva unul altuia. [„Acestea sunt contrarii,” KJV]. În mod inevitabil și de neschimbat. Nu e compromis între cele două. Compromisul cu răul niciodată nu aduce ceva bun.

Ceea ce ați voi. Vezi Rom 7:21-24. Învățătura lui Pavel cu privire la slăbiciunea firii pământești este în contradicție cu doctrina că există în om o forță latentă prin care el poate birui tendințele rele.

Galateni 5:18

18. Călăuziți de Duhul. Vezi Rom 8:14.

Nu sunteți sub Lege. Pavel înștiințează pe galateni că Duhul Sfânt nu conduce nicicând pe oameni să caute mântuirea prin conformarea cu cerințele sistemului ritual iudaic, sau cu scopul acesta prin orice sistem de neprihănire legalistă (vezi p. 934). Dimpotrivă, aceia care se supun unei religii legaliste sunt în luptă cu Duhul Sfânt. Vezi cap. 2:16.

Galateni 5:19

19. Faptele firii pământești. [„Faptele cărnii.” KJV]. Adică faptele care rezultă din lucrarea neînfrânată a pasiunilor, sentimentelor și dorințelor trupești. Vezi vers. 16. Pavel dă o listă parțială a acestor „fapte” în vers. 19-21.

Cunoscute. [„Vădite,” KJV]. Lista următoare este ilustrativă și nu exhaustivă. Senzualitatea, superstiția, egoismul și necumpătarea sunt cu toate reprezentate în această listă. Când galatenii au părăsit călăuzirea Duhului Sfânt aceste roade rele fără îndoială au apărut în viața lor.

[„Adulterul,” KJV]. Importante dovezi textuale pot fi citate (cf. p.10) pentru omiterea acestui cuvânt. „Curvia,” adică imoralitatea în general, ar include natural „adulterul.”

Curvia. [„desfrâul,” KJV]. Sau „imoralitatea” (vezi Mat 5:32).

Necurăția. Vezi 2Cor 12:21.

Destrăbălarea. Sau „pofța neînfrânată” (vezi 2Cor 12:21).

Galateni 5:20

20. Idolatrie. Tot ceea ce ia locul lui Dumnezeu în afecțiunile noastre devine un idol. Cultul păgân de obicei cuprindea practici imorale și încuraja pe închinătorii lui să se dedea la ele (vezi Vol. II, p. 39.40; vezi Deu 23:17).

Vrăjitoria. Gr. pharmakeia, literal „otravă,” „poțiune magică,” „administrarea de droguri,” și astfel „vrăjitorie” (vezi Exo 7:11), presupusa abilitate de a produce vrajă. Pavel a dat piept cu practica vrăjitoriei

în Efes (vezi Fapte 19:19). Vrăjitoria se află între păcatele celor care sunt îndepărtați de la fața lui Dumnezeu (Apoc 21:8; cf. cap. 9:21; 18:23).

Cearta. [„Dezacord,” KJV]. Sau „ostilitate, „vrăjmășia.”

Gelozia. [„Emulații,” KJV]. Sau „invidie,” „gelozie.”

Dezbinările. Mai degrabă „disensiuni,” „dezbinări.”

Certurile de partide. [„Ereziile,” KJV]. Gr. haireseis (vezi 2Cor 11:19), aici însemnând „fracțiuni.” Comparați situația din biserica din Corint (vezi 1Cor 1.12.13). Adevăratul spirit creștin este un spirit de unire (vezi Ioan 17:21).

Galateni 5:21

21. Uciderile. Dovezi textuale importante favorizează (cf. p. 10) omiterea acestui cuvânt.

Îmbuibările. Sau „chefurile.”

Nu vor moșteni. Vezi 1Cor 6:9; cf. Apoc 21:27.

Împărăția lui Dumnezeu. Aici împărăția viitoare a slavei divine (vezi Mat 4:17; 5:2).

Galateni 5:22

22. Roada Duhului. Ceea ce în mod natural se dezvoltă în viață când Duhul are controlul (cf. vers. 18). Rezultatele unui asemenea control stau în viu contrast cu lucrările firii pământești (vers. 19-21). Roadă Duhului nu este produsul obișnuit al naturii omenești, ci al unei puteri cu totul în afară de om.

Se poate atrage atenția la faptul că „roadă” este la singular, în timp ce cuvântul „fapte” (vers. 19) e la plural. E numai o „roadă a Duhului” și acea o singură roadă cuprinde toate harurile creștine enumerate în vers. 22.23. În alte cuvinte, toate aceste haruri [„virtuți”] trebuie să fie prezente în viața creștinului, și nu se poate spune că el aduce „roada Duhului” dacă vreunul lipsește. Pe de altă parte, sunt multe forme în care răul se poate manifesta, și e de ajuns ca numai una din trăsăturile rele din lista vers. 19-21 să fie prezentă în viața unui om pentru a fi clasificat la un loc cu aceia care produc „faptele cărnii.” E nevoie de toate harurile creștine pentru a face din cineva un adevărat urmaș al lui Hristos, dar este suficientă numai una din „faptele firii pământești” pentru a face din cineva un om al celui rău.

Dragostea. Vezi Mat 5:43.44; 1Cor 13.

Bucuria. Vezi Rom 14:17.

Pacea. Vezi Ioan 14:27.

Îndelunga răbdare. Sau „răbdarea.” Vezi 1Cor 13:4; 2Cor 6:6.

Bunătatea. [„gentilețea,” KJV]. Sau „amabilitatea.” Gr. chrestos (vezi 2Cor 6:6). O persoană bună are un temperament blând, calm și cu înclinație liniștită. Un creștin nu trebuie să fie niciodată posomorât sau ursuz, ci totdeauna vesel, atent față de alții și curtenitor.

Facerea de bine. [„Bunătatea,” KJV]. Adică, orientare spre bine a inimii și a vieții, în motive și purtare. Vezi Mat 7:12; 12:33; 19:17; Ioan 7:12.

Credincioșia. [„Credința,” KJV]. Gr. pistis, care însemnează și „credință” și „credincioșie.” În timp ce „credință” este o atitudine de încredere în alte persoane sau adevăruri pentru care dovezile obiective sunt incomplete, „credincioșia” este o calitate de conduită care dă altora motiv de încredere în noi. Credința este o atitudine a minții; credincioșia un model de purtare. Aici „credincioșia” ar fi mai corespunzătoare și mai comparabilă cu cealaltă „roadă” pomenite. Vezi Evr 11:16.

Galateni 5:23

23. Blândețea. În ce privește comentariu la această trăsătură de caracter vezi Mat 5:5; 11:29.

Înfrânarea poftelor. [„Cumpătarea,” KJV]. Literal, „stăpânirea de sine.” Cuvântul cuprinde mai mult decât abținerea de la băuturi îmbătătoare. El semnifică cumpătarea în toate și control deplin asupra oricărei pasiuni și oricărei poftă. Excesele de orice fel sunt excluse. E cu putință a fi necumpătat chiar și în lucrarea pentru Domnul, neglijând legile sănătății. În ce privește comentariul la idealul creștin vezi 1Cor 10:31; cf. cu la Mat 5:48. Dovezi textuale pot fi citate (cf. p.10) pentru adăugarea „curăției” la această listă de virtuți creștine.

Nu este lege. Nu există condamnare împotriva aceluia care-și orânduiesc viața în felul acesta. „Fapte” de felul acesta sunt foarte mult laudate (vezi vers. 6:13.14), după cum „faptele” sistemului ceremonial sunt condamnate (vers. 1, 4). Numai aceia care reflectă în viața lor aceste caracteristici ale Duhului sunt cu adevărat liberi, și se pot bucura de fericire adevărată. Numai ei sunt cu totul în pace cu Dumnezeu și cu omul.

Galateni 5:24

24. Și-au răstignit firea pământească. Adică, au renunțat complet și irevocabil la fiecare tendință naturală care e în contradicție cu voia lui Dumnezeu. Pentru comentariu la „răstignit cu Hristos” vezi Gal 2:20; cf. cu Rom 6:2.16. Pentru comentariul la firea pământească vezi Gal 5:13.17.19.

Lupta creștinului împotriva tendințelor, poftelor și patimilor nesfinte, firești constă din două trepte. Prima este o hotărâre bine chibzuită, tare, neclintită și irevocabilă de a preda inima și voința lui Hristos așa ca El să poată curăța din viață fiecare pornire rea. Apoi, hotărârea aceasta trebuie să fie reafirmată în fiecare zi și ori de câte ori se pot ivi ispite sau când cineva rămâne mai prejos de semnul desăvârșirii. Numai în felul acesta poate creștinul împlini porunca de a-și aduce trupul ca „o jertfă vie, bineplăcută lui Dumnezeu” (vezi Rom 12:1). Dumnezeu acceptă hotărârea aceasta tare a voinței și începe lucrarea cerească de transformare a vieții (Rom 12:2) și de aducerea ei la asemănarea cu Hristos. Acesta este procesul sfințirii, al ajungerii la „măsura staturii plinătății lui Hristos” (Efes 4:13). Pentru comentariu la situația creștinului în cursul acestui proces vezi Mat 5:48. Creștinul mai poate face greșeli (MYP 338), deși nu cu voia, dar atâta vreme cât vine la Hristos, cu adevărată căință (Evr 4:15.16; 1Ioan 2:1) și reafirmând votul său inițial de loialitate, el este mai departe recunoscut ca fiu al lui Dumnezeu și i se acordă privilegiul de a purta haina dreptății lui Hristos (vezi Mat 22:1-14). Se poate să vină descurajarea din cauza eșecurilor, când încercăm să biruim păcatul în propria noastră putere și nu ne rezemăm pe Dumnezeu în ce privește puterea, sau când nu conlucrăm cu Dumnezeu (vezi Filp 1:12.13). Mai e primejdie în mulțumirea cu realizările noastre prezente, primejdie în măsurarea progresului nostru, cu acela al celor din jurul nostru. Crucificarea firii pământești [„carnii”] e un război din care nu este eliberare în viața aceasta. Cu toate acestea experiența creștinului poate fi una de continuă biruință în Hristos Isus și de ridicare de îndată ori de câte ori am cădea. Vezi Rom 7:25 la 8:4; 1Ioan 5:4.

Patimile. [„Afecțiunile,” KJV]. Sau „pasiunile.”

Poftele. Vezi vers. 16.

Galateni 5:25

25. Dacă trăim. Dacă mărturisim că primim călăuzirea Duhului Sfânt, să ne ținem cu adevărat de aceasta în viața noastră de toate zilele.

Galateni 5:26

26. Să nu umblăm după slava deșartă. [„Să nu fim doritori de slavă deșartă,” KJV]. Sau „încezută,” „egoistă.” Nici chiar în inima lor creștinii nu trebuie să se fălească cu realizările lor spirituale (vezi vers. 25), ci cu smerenie să socotească pe alții mai pre sus decât ei înșiși (Filp 2:3).

Întărâtându-se unii pe alții. [„Provocându-se unii pe alții,” KJV]. Nimic nu poate fi mai ofensator pentru alții decât denigarea calităților prin care ne sunt superiori.

Pizmuindu-ne unii pe alții. Acesta e opusul „întărâtându-ne unii pe alții.” E tot atât de fatal pentru

caracterul creștin de a fi invidios pe aceia care s-ar putea ca, în anumite privința, să ne fie superiori ca și de a ne socoti pe noi mai presus ca alții. Adesea complexul de superioritate e numai o încercare de a ascunde simțăminte de inferioritate datorită înțelegerii faptului că alții sunt în realitate superiori. Invidia duce la ură, și ura, la rândul ei, caută răzbunare. Umilința rămâne pururea o virtute creștină cardinală.

COMENTARIILE ELLEN G. WHITE

1 AA 388; CSW 35; EW 124; TM 247

6 AH 31; FE 263, 341, 358; MB 53; MH 169; MM 316; 1T 705; 5T 482, 534, 648; 6T 238; 7T 93; 8T 195; 9T 141

7 2T 100

9 FE 55; 4T 203, 489

12–165T 243

13 DA 651; Ed 139

16 SL 30; 5T 243

16, 17 CH 69

17 CD 389; MM 278; MYP 114; SL 92; TM 160

19–215T 244

20, 21 SL 30

21 DA 806; PP 461

22 PP 372; SL 13; 1T 303; 5T 48, 169

22, 23 AA 38; COL 68; Ev 557; FE 240; GC 474; GW 128, 287; ML 50; MYP 242; SC 58; SL 15, 80; 4T 355, 570; 5T 117, 306; WM 152

22–244T 365; 5T 148

22–263T 236; 5T 650

24 CD 44; SL 23, 30; 1T 440; 2T 443, 484; 3T 45, 241; 4T 655; 5T 47, 83

26 FE 121

Galateni 6:1

1. Ar cădea deodată. Adică, prin forța ispitei. Firul gândirii din cap. 5 continuă fără întrerupere. Pavel se referă aici la faptul că un creștin ar putea într-un moment de slăbiciune, sau de neatenția spirituală, să fie luat prin surprindere (vezi cap. 5:24). El nu este un ipocrit încăpățânat. Scopul lui era să „umble în Duhul” (vers. 25), dar a fost luat prin surprindere de o ispită. El a avut de gând ca „roada Duhului” (vers. 22, 23) să fie vădită în viața sa, dar a descoperit spre amărăciunea sa unele din vechile „fapte ale firii pământești” (vers. 17-21). El primise Duhul (cap. 3:2) să aducă „roada Duhului” (vers. 22, 23). Intențiile lui fuseseră bune, dar ca și Pavel (vezi Rom 7:19-24), descoperise spre mâhnirea sa că firea pământească [„carnea”] este slabă.

Duhovnicești. [„Spirituale,” KJV]. Adică, „aceia care sunt „călăuziți de Duhul” (cap. 5:19). Pare că era o grupă reprezentativă în bisericile galatene care nu renunțaseră la Evanghelia lui Pavel și continuau să respingă învățăturile iudaizanților. Pavel nu ar fi putut numi „duhovnicești” pe aceia care apostaziau,

deoarece asemenea persoane renunțau la călăuzirea Duhului (cap. 3:3).

Ridicați. Gr. *matartizo*, „a repara,” „a pregăti,” „a reface,” „a pune în formă.” Scriitorii medicali greci foloseau termenul acesta pentru repunerea la loc a unui os sau a unei încheieturi dislocate. Aceia care rămăseseră „duhovnicești” nu trebuiau să ia o atitudine încrezută față de fratele care căzuse în fața atacurilor ispititei. El nu trebuie să-l descurajeze sau, prin critică și mustrare, să-l întărească și mai multă lăsară în voia „faptelor firii pământești” (vezi cap. 5:19.26). El avea o mare nevoie de o mână plină de simpatie pentru a-l ajuta să iasă din prăpastia păcatului în care căzuse. În dezamăgirea și deziluzia lui el avea nevoie de cineva care să se apropie de el cu răbdare, bunătate și delicatețe (vers. 22.23), cineva care își dădea seama că s-ar fi putut ca el însuși să fie biruit de ispită și să aibă nevoie de un ajutor asemănător.

În tratarea celor care s-au abătut noi ar trebui, mai mult decât în oricare alte împrejurări să practicăm regula de aur (vezi Mat 3:12). Aceasta este datoria și privilegiul celor ce sunt mânați personal de Duhul și care umblă pe căile neprihănirii. Alții nu sunt calificați pentru o sarcină atât de delicată. Dumnezeu cheamă pe cei care sunt „spirituali” să aducă oile rătăcite înapoi la pășunea verde a adevărului și dreptății. Pavel s-a purtat hotărât și fără teamă cu aceia care stăruiau în păcat fățiș (vezi 1Cor 5:3-5) dar cu delicatețe și răbdare cu aceia care dădeau dovadă de o dorință de refacere (2Cor 2:5-11). Disciplina bisericească cere o iscusită îmbinare a fermității și blândeții. Pavel n-a coborât niciodată înaltele idealuri ale Evangheliei, dar ținta lui era totdeauna mântuirea bărbaților și femeilor și readucerea lor la Hristos când se abăteau. Vezi al Mat 6:14.15; 7:1-5, 18:10-35.

Blândeții. Vezi Mat. 5:5; Gal 5:23. Isus era o pildă de blândețe (vezi Mat 11:29) și aceia care merg pe urmele Lui vor fi blânzi și răbdători în purtarea cu frații lor. Ei nu vor fi certăreți și căutători de greșeli, și nici nu se vor gândi să aplice celui greșit disciplina bisericească. Zelul lor pentru dreptate va fi îmblânzit de îndurare. Ținta lor cea dintâi va fi refacerea celui greșit. Propunerile și deciziile lor vor fi vindecătoare și nu represive față de păcat. Menținerea autorității bisericești va fi o preocupare secundară.

Ia seama la tine însuși. Noi nu putem să refacem pe alții și să-i aducem pe calea cea bună decât dacă noi înșine știm bine și nu putem ști dacă trăim bine noi înșine afară de cazul că ne controlăm viața cu măsura divină și ne împărtășim zilnic din viața lui Isus. Când căutăm să vindecăm defectele altora trebuie să îndreptăm un ochi asupra noastră înșine. Aceia care urmează să salveze pe alții din curentul rapid al păcatului trebuie să aibă propriile lor picioare înfipite pe un teren tare. O preocupare pentru propria noastră stare spirituală înaintea lui Dumnezeu este o condiție premergătoare pentru preocuparea pentru acela care are nevoie de ajutorul nostru. Ar trebui să ne dăm seama că noi înșine suntem înclinați să cădem, și acea înțelegere ne va feri de a da pe față o atitudine de „eu sunt mai sfânt ca tine” când căutăm să ajutăm un frate care a căzut.

Galateni 6:2

2. Sarcinile. [„Poverile,” KJV]. Gr. *baros*, „greutate,” „povară,” „apăsare.” Regula de aur (Mat 7:12) cere de la fiecare urmaș al lui Hristos să cerceteze problemele altuia ca și cum ar fi ale sale proprii. Aplicarea acestui principiu în legăturile personale, în cămin, societate, școală și biserică și la nivel național și internațional ar rezolva relele de care suferă lumea astăzi. Numai harul lui Hristos face cu putință să se aplice principiul acesta în toate împrejurările. Vezi Mat 5:43.44; Luc 10:30-37.

Legea lui Hristos. Legea sau principiul, care a determinat felul de viață al lui Isus a fost acela de a purta poverile altora. Hristos a venit pe pământ ca marele purtător de poveri ale altora (vezi Isa 53:6). Singura „poruncă” formală pe care Domnul a dat-o ucenicilor Săi pe când era pe pământ era de a se „iubi unii pe alții” (vezi Ioan 13:34). În ce privește sensul în care această poruncă era „nouă” vezi Ioan 13:34. Hristos a declarat de asemenea că „toată legea și profeții” – toată voia descoperită a lui Dumnezeu (vezi Luc 24:44) – sunt întemeiate pe iubire, iubire față de Dumnezeu și iubire față de oameni. Romanilor Pavel le-a scris că iubirea împlinește Legea (cap. 13:10). În felul acesta, „legea lui Hristos” este rezumatul celor Zece porunci, deoarece atunci când trăim aceste legi, iubim cu adevărat pe Dumnezeu și pe oameni (vezi Mat 22:34-40). În ce privește comentariul mai departe asupra învățăturilor lui Hristos cu privire la iubirea pentru semeni vezi Mat 5:43.44; Luc 10:30-37.

Galateni 6:3

3. Crede că este ceva. [„Se socotește,” KJV]. Adică se consideră superior celor care au căzut în fața

atacurilor ispitei (vers. 1). Vezi Rom 12:3; 1Cor 8:2. În ce privește comentariul asupra mândriei în contrast cu umilința creștină vezi Luc 14:7-11; 18:9-14.

Se înșeală singur. Cel care își supraestimează lucrarea sau valoarea personală este cel care se înșeală. Primejdia înălțării de sine stă în aceea că înăbușă cercetarea de sine și simțământul nevoii personale. Înainte ca Dumnezeu să poată face ceva pentru noi, noi trebuie să devenim conștienți de nevoia noastră (vezi Mat 5:3). În felul acesta omul cel mai lipsit de nădejde din lume e acela care s-a înșelat pe sine să fie în deplină mulțumire de sine. Dumnezeu nu poate face nimic pentru noi afară de cazul că suntem dispuși să acceptăm ceea ce El dorește să ne ofere. Acela care nu-și dă seama de nevoia sa nu va cere niciodată harul lui Dumnezeu.

Galateni 6:4

4. Fiecare să-și cerceteze fapta lui. Și anume să-și cerceteze cu de-amănuntul purtarea și motivele și să le evalueze prin „legea lui Hristos” (vers. 3). Vezi 2Cor 13:5. E lucrarea încredințată Duhului Sfânt aceea de a ajuta la împlinirea acestei sarcini (vezi Ioan 16:8-15). E mai bine ca el să-și cerceteze în mod critic viața acum decât să amâne lucrul acesta până când e prea târziu de a interveni eficient – când Judecătorul tuturor oamenilor îi cere să se înfățișeze la bara judecății divine. Acest proces de punere la probă este esențial pentru creșterea în har, pentru procesul de sfințire. Creștinul face bine dacă în fiecare zi își cântărește înclinațiile și ambițiile în lumina scopului și planului descoperit al lui Dumnezeu pentru el și sub călăuzirea Duhului Sfânt.

Numai în ce-l privește. Când se ajunge la facerea unei analize a caracterului e cel mai bine pentru fiecare om să se concentreze la sine, nu la alții. Cât de nechibzuit ar fi de a se lucra la remedierea defectelor altor oameni și a rămâne inconștient de propriile defecte. În ce privește comentariul mai departe vezi al Mat 7:1-5. Cât de multă bucurie ar găsi el în cele din urmă să contemple desăvârșirea caracterului lor și el însuși să se găsească lepădat? Cât de mult mai bine ar fi să-și devoteze timpul și eforturile pentru remedierea defectelor propriului său caracter. Atunci, în ziua cea mare a judecății va avea motive de bucurie. Vezi Gal 6:7-9.

Galateni 6:5

5. Sarcina. Gr. phortin, „greutatea,” „povara,” un obiect pe care cineva are datoria să-l poarte. „Sarcinile” din vers. 2 pot fi puse deoparte destul de ușor dată e nevoie, în timp ce „sarcina” din vers. 5 este una care trebuie „în orice circumstanță,” să fie purtată. De la fiecare soldat se așteaptă să-și poarte echipamentul, aceasta este răspunderea lui. El poate, uneori, să ajute pe alții să le poarte pe ale lor. El va fi chemat să dea socoteală de propria sa „sarcină”; dar nu în chip necesar pentru „sarcinile” altora. Purtarea poverilor altora pe lângă a sa proprie e lăudabilă, dar neglijarea poverii sale este inadmisibilă. El nu trebuie să impună altora mai mult decât alții îi impun lui.

Pavel nu deduce de aici că Dumnezeu lasă un om să-și poarte singur sarcinile. Isus Se oferă să ia parte la purtarea lor (vezi Mat 11:30). Unii creștini fac greșeala de a nu împărtăși sarcinile lor cu Isus. El cheamă pe toți să vină al El, și îi asigură de ușurare de munca aceea care n-ar trebui să fie purtată de cineva în propria sa putere (vezi Mat 11:28-30).

Galateni 6:6

6. Primește învățătura. [„Învățat în cuvânt,” KJV; „Primește cuvântul învățaturii,” G. Galaction]. Sau primește „învățătură în cuvânt.”

Să facă parte. [„Să comunice,” KJV]. Gr. koinoneo, „a avea părtășie cu,” „a împărți cu,” „a fi părtaș cu” (vezi Rom 15:27; 1Tim 5:22; Evr 2:14; 1Pet 4:13; 2Ioan 11).. se prea poate ca galatenii să fi avut acest fel de părtășie cu Pavel. Acela care „primește învățătura” Evangheliei ar trebui să aibă ca scop să dea mai departe „bunurile” de care învățătorii lui i-au făcut parte. Aceasta îl va ajuta „să-și cerceteze fapta lui” și să-și poarte „sarcina lui însuși.” S-a sugerat de asemenea că Pavel aici recomandă susținerea slujitorilor Evangheliei de către aceia care au folosit de pe urma ei. Dacă aceasta e ceea ce are în gând apostolul, enunțarea lui ar părea să aibă puțină legătură directă cu contextul.

Celui ce-l învață. Adică, fiecare învățător creștin, deși Pavel, fără îndoială, se referă îndeosebi la sine.

Galateni 6:7

7. Nu vă înșelați. Dumnezeu face răspunzător pe fiecare om față de „bunurile” pe care învățătorii creștini i le-au împărtășit (vers. 6). El va socoti pe Galateni răspunzători pentru învățătura pe care le-a dat-o Pavel.

Batjocorit. [„Luat în răs,” KJV; „Nu-l părelește,” G. Galaction]. Gr. mukterizo, „a lua în răs,” „a strâmba din nas la.” Aceia care i-au în răs pe Dumnezeu tratând cu ușurătate sfatul pe care-l trimite El trebuie să sufere consecințele unei astfel de purtări.

Ce. [„Ceea ce,” KJV; G. Galaction]. Principiul expus aici este la fel de adevărat atât în domeniul celor spirituale și în acela al relațiilor sociale ca și în lumea naturală. Că lucrurile se vor reproduce după felul lor, este o lege inflexibilă (vezi Gen 1:12). În acord cu aceasta, un om care seamănă „ovăz sălbatic” nu se poate aștepta la o recoltă abundentă de grâu.

Galateni 6:8

8. În firea pământească. [„În carne,” KJV]. Vezi cap. 5:13.17.24. Pavel se referă aici la aceia care nu fac nici o încercare de a pune frâu dorințelor și înclinațiilor lor naturale (cazi cap. 5:19-21). Numai când un om se împotrivesc răului poate aștepta să fie eliberat de influența și de rezultatele umblării lui. În cap. 6:7 atenția e concentrată la felul de sămânță semănată, dar aici, mai mult la terenul în care e semănată. Comparați parabola semănătorului (vezi Mat 13:3-9). Când terenul este „firea pământească” [„carnea”], roada cu siguranță va fi nimicită.

Seamănă în Duhul. Echivalent cu „mănat de Duhul” (vezi Rom 8:14; Gal 5:16). Nu se poate cita pentru aceasta un exemplu mai bun decât viața apostolului Pavel însuși. El știa din experiență de ceea ce vorbea (cf. Fapte 13:1.2; 16:6.7, etc).

Galateni 6:9

9. Obosim în facerea binelui. Adică, de a merge acolo unde conduce Duhul (vezi vers. 8) și aducerea „roadei Duhului” (vers. 5:22.23). Îndeosebi, creștinii nu ar trebui să obosească în purtarea „sarcinilor” semenilor lor (cap. 6:2). Un astfel de serviciu pornit din iubire niciodată nu devine monoton. Exemplul Domnului de slujire a nevoile celor care se adunau în jurul Său este idealul suprem de serviciu creștin.

La vremea potrivită. Adică, la timpul secerișului. Deși spiritul care conduce la acțiune în serviciul creștin este iubirea, sunt făgăduite răsplătiri (vezi Apoc 22:12). Hristos a ilustrat acordarea de răsplătiri veșnice comparând-o cu secerișul (vezi Mat 13:39-43). Dumnezeu deja specificase timpul pentru recolta pământului (vezi Fapte 17:31). Cei care seamănă sămânța cea bună în viața prezentă, sămânța care pare la data aceea să fi fost irosită pe teren inospitalier, sunt asigurați de recunoaștere la marea zi a secerișului. Atunci fiecare om va primi o răsplată atât corespunzătoare cât și proporțională cu meritele ei (Mat 16:27; Apoc 22:12). În ce privește comentariul cu privire la baza pe care Dumnezeu determină răsplătirile vezi Mat 20:1-16.

Nu vom cădea de oboseală. Numai aceia care rabdă până la sfârșit pot aștepta să primească o răsplătire pentru facerea binelui. Prea adesea în lupta creștină preținși ostași ai crucii au leșinat și au renunțat la luptă. Biruiți de ispită sau descurajați pe cale, ei s-au abătut oboșiți de la urmarea Domnului lor. Pavel citează cazul lui Dima, unul din credincioșii săi colaboratori, care fusese atras de lucrurile lumii și se reîntorsese la vechiul lui fel de a trăi (2Tim 4:10; cf. Col 4:14). Cât de adesea experiența aceasta a fost repetată începând de pe vremea lui Pavel! Pe de altă parte, ce tablou de eroism e prezentat în atitudinea curajoasă a miilor de martiri care aveau de dat piept cu cele mai crude feluri de morți decât să renunțe la încrederea lor statornică în Acela care îi răscumpăraseră din păcatele lor.

Galateni 6:10

10. Prilej. Pavel aici trage concluzia din metafora lui de semănat și secerat (vers. 7-9). E un timp pentru semănat, e un timp pentru secerat. Timpul adunării recoltei este în mâinile lui Dumnezeu; timpul semănatului este în mâinile noastre. Persoana călăuzită de Duhul poate aștepta o continuă îndrumare și sfătuire, pentru a folosi, la maximum prilejurile timpului semănatului (vers. 8). Mai mult decât înțelepciunea omenească e necesară pentru a evalua prilejurile timpului în lumina eternității, și pentru a ști cum să se folosească cel mai bine ocaziile care se prezintă. Ca lucrători în via Domnului (vezi Mat 20:1-16) noi ar

trebui să ne rugăm pentru a înțelege unde și cum să lucrăm cât mai eficient. Creștinul, deci, are să dea socoteală înaintea lui Dumnezeu, nu numai pentru servire, dar și pentru felul lucrării sale.

Fraților în credință. [„Casei credinței,” KJV; „Ai noștri cei de o credință,” G. Galaction]. Adică, biserica (vezi 1Sa 3:15; Efes 2:19; 1Pet 4:17). Biserica are o obligație față de toți oamenii de pretutindeni (vezi Mat 28:19.20), dar mai întâi față de proprii ei membri. Lucrul acesta este adevărat atât în cele spirituale cât și în cele materiale. Biserica nu poate servi lumea în chip acceptabil decât numai dacă propria ei casă e în ordine.

Galateni 6:11

11. Cu ce slove mari. [„Cu ce literă mare,” KJV]. Literal, „litere mari.” Nu e clar dacă Pavel se referă aici la întreaga epistolă sau numai la vers. 11-18 din cap. 6. Cele mai multe din epistolele lui Pavel au fost dictate unui secretar, sau unei persoane care scria după dictare (cf. Rom 16:22). Totuși, cu câțiva ani mai înainte el a început practica de a adăuga o scurtă secțiune scrisă chiar de mâna lui, ca o garanție a autenticității scrisorilor sale (vezi 1Cor 16:16-21; Cols 4:18). Pare că se falsificaseră scrisori sub numele lui (vezi 2Tes. 2:2; 3:17). Aceia care consideră că Pavel a scris întreaga epistolă fără de ajutorul unui secretar sugerează că nu se găsea un scriitor creștin corespunzător pentru sarcina aceasta. Totuși, se admite în general că Epistola către Romani a fost scrisă cam în același timp cu aceea pentru Galateni și la scrierea celei dintâi Pavel a făcut uz de serviciile unui secretar numit Terțiu (Rom 16:22). Părerea cea mai obișnuită este că Pavel însuși a scris numai partea de încheiere a Galatenilor. Dacă, într-adevăr, întreaga epistolă a fost scrisă de apostolul însuși aceasta ar fi singura (cu excepția celei către Filimon) scrisă în felul acesta. Probabilitatea ca acest lucru să fie real este destul de mică.

Scrisul lui Pavel cu „litere mari” sugerează că la data când scria epistola către galatenii cel puțin, caligrafia lui era defectuoasă. Multa învățătură a lui Pavel înlătură posibilitatea că apostolul nu știa să scrie acceptabil. Unii au sugerat că dificultatea lui de a scrie era rezultatul vederii lui slabe (vezi 2Cor 12:7-9; Gal 4:15), alții, că mâinile lui suferiseră răni mai mult sau mai puțin permanente în cursul persecuțiilor lui (cf. 2Cor 11:24-27).

V-am scris. Forma verbului în textul grec permite și traducerea interpretativă „scriu” sau „scriu acum.” Cazuri similare de aceeași formă averbului, în care scriitorul consideră ceea ce el scrie în acel moment din punctul de vedere al celor care o citesc, apar în Filimon 19; 1Pet 5:12; 1Ioan 2:14.21.26. Aceia care cred că Pavel aici se referă numai la postscriptum, folosesc traducerea „scriu acum.” Aceia care gândesc că el se referă la întreaga scrisoare, redau verbul: „V-am scris.”

Galateni 6:12

12. Toți. Pavel specifică pe învățătorii mincinoși cu ale căror învățături s-a ocupat în cursul epistolei.

Umblă după plăcerea oamenilor, [„O frumoasă arătare,” KJV; „Să fie bine văzuți trupește,” G. Galaction]. Ei doreau dovezi pipăibile, fizice ale succesului eforturilor lui. Lucrul acesta putea fi realizat prin readucerea creștinilor înapoi la anumite ritualuri ale Legii, îndeosebi circumciziunea, care își găsiseră împlinirea în Evanghelie.

Ca să nu sufere. Acest pretins zel al învățătorilor mincinoși nu apare atât de mult din iubire pentru cauza pe care o reprezintă cât dintr-o dorință de a evita persecuția de la frații lor, iudeii. Dacă exprimă loialitate față de ceremoniile iudaice, nu vor fi esențial diferiți de alți iudei, și în felul acesta pot să evite persecuția de care aveau parte Pavel și alți conducători creștini. Prin felul acesta de compromis, ei încercu pot să contopească creștinismul cu iudaismul. Remarcabilul succes al acestei uneltiri în bisericile din Galatia procură un comentariu interesant asupra efectului compromisului religios în secolul I. Compromisuri asemănătoare între adevăr și eroare sa-au încercat de atunci, cu rezultate permanente. Teama de ridiculare și persecuție încă poartă răspunderea pentru compromisul în învățătură și practică. Evanghelia curată nu e niciodată populară pentru majoritate, care e satisfăcută numai cu forma evlaviei, fără puterea ei (vezi 2Tim. 3:5).

Galateni 6:13

13. Ei. Adică, iudaizanții.

Nu păzesc Legea. Vezi cap. 2:16. Pavel vrea, fără îndoială să spună, că ei nu țineau toată legea. El atrăsese deja atenția că acela care este tăiat împrejur are obligația de a ține toată legea (vezi cap. 3:10; 5:3). Apostolii mincinoși nu erau nici sinceri nici consecvenți. De fapt, ar fi fost imposibil ca ei să țină fiecare amănunt al legii cu scrupulozitate în mijlocul neamurilor înconjurătoare.

Să se laude în trupul vostru. Ca iudaizantii să izbutească de a face prozeliți ar fi fost spre onoarea și slava lor înaintea iudeilor ortodocși. Ținta lor, aparentă era de a convinge pe compatrioții lor iudeii evlavioși că, în calitate de creștini, ei erau încă buni iudei, și în felul acesta să se facă agreabili înaintea autorităților iudaice. În felul acesta, arătând râvna lor pentru lege, nădăjduiau să evite persecuția.

Galateni 6:14

14. Departe de mine. [„ferească Dumnezeu ” KJV]. Literal, „Să nu fie!” O afirmație destul de puternică.

Laud. Sau „să mă fălesc cu.” Comparați 2Cor 5:12; 11:18; 12:1; etc.

Decât cu crucea. Pavel scria corintenilor că era intenția lui de a da crucii locul suprem în viața lui și în slujirea sa (vezi 1Cor 2:2). În Corinteni, crucea stă în contrast cu „vorbirile înduplecătoare ale înțelepciunii” omului (1Cor 2:4), pe care se bizuise oarecum la Atena. Aici, crucea stă în contrast cu sistemul legalist iudaic (Gal 6:13). El s-ar fi putut fâli cu privire la neamul și strămoșii săi iudei și cu realizările sale iudaice, care depășeau cu mult pe acelea ale potrivnicilor săi (2Cor 11:22). În puținele ocazii când Pavel a menționat pe strămoșii săi iudei a făcut lucrul acesta cu scopul de a-și apăra apostolia, nu pentru lauda de sine. Lucrul acesta nu vrea să spună că se sfia de a se arăta ca iudeu. Deși nu a aprobat învățăturile sau purtarea fariseilor, fără îndoială odată a considerat fosta lui atașare la această sectă ca un motiv de încredere în firea pământească (vezi Filp 3:4-6; cf. Fapte 23:6). Pavel recunoștea cu promptitudine foloasele iudaismului (vezi Rom 3:1.2). Fuseseră avantaje în formele de cult instituite de Dumnezeu în legătură cu serviciile sanctuarului, dar acestea erau toate intenționate să conducă pe închinător la o mai clară înțelegere a lui Dumnezeu și a prescripțiilor Lui. Acum galatenii erau influențați să se reîntoarcă la aceste forme ca la un mijloc de mântuire. Pentru mai departe comentariul la „lauda” crucii vezi Ioan 3:16; Filp 2:6-8.

Lumea este răstignită. „Lumea” aici este echivalentă cu „firea pământească” [„carnea”] din cap. 5:16-21. Acestea nu au mai multă influență asupra gândirii și umblării lui Pavel decât dacă n-ar fi existat. Pentru comentariul asupra răstignirii „lumii” și a „firii pământești” [„cărnii”] vezi cap. 5:24. Vezi Filp 3:8-11.

Eu față de lume. Vezi cap. 2:20.

Galateni 6:15

15. În Hristos Isus. Dovezi textuale importante (cf. p. 10) pot fi citate pentru omiterea acestei expresii.

Tăierea împrejur. Vezi Gal 5:6; cf. 1Cor 7:19. Ritualuri și forme externe nu sunt lucruri importante pentru creștin.

O făptură nouă. Adică, o nouă creațiune, însemnând fie actul creațiunii, fie a fi creat în felul acesta. Vezi 2Cor 5:17; cf. 1Cor 7:19. Lucrurile de însemnătate supremă sunt deci: 1) credința, care pornește din iubire, 2) rezultatul credinței, un om nou în Hristos Isus, și 3) dovada din afară, vizibilă a acestei transformări, și anume ascultarea de voia lui Dumnezeu așa cum e exprimată în Legea Lui. Nici o schimbare în caracter nu vine pe urma tăierii împrejur, ci o nouă creațiune însemnează o nouă ființă.

Galateni 6:16

16. Toți cei ce vor umbla. [„Câți umblă,” KJV]. Adică, toți aceia care umblă potrivit cu principiul vers. 14.15, fie iudei sau neamuri (vezi cap. 3:27-29; 5:16). Nu sunt grupe privilegiate în biserica creștină. Această veste bună a egalității spirituale adusesse multă bucurie tuturor celor dintre neamuri pe unde predicase Pavel. Creșterea creștină depinde de o cunoaștere a adevărului și de buna dispoziție de a „umbla” în armonie cu el (vezi 2Pet 3:18; vezi Mat 7:21-27).

Dreptarul. [„Regula, KJV]. Gr. kanon, „regulă,” „principiu,” „lege,” „standard,” „sferă de activitate.” Pavel aici se referă la „regula,” sau „standardul” dreptății în Hristos scoasă în evidență în vers. 14, 15.

Israelul lui Dumnezeu. Adică, Israelul spiritual, cuprinzând atât iudeii cât și neamuri (vezi Gen 32:28; Rom 2:28.29; Gal 3:7-8). Ei fac parte dintr-un singur organism – biserica lui Isus Hristos.

Galateni 6:17

17. Să nu mă mai necăjească. [„Să nu mă tulbure,” KJV]. Pavel consideră chestiunea ca rezolvată. El a spus tot ce avea de spus asupra subiectului din această epistolă. El nu mai are nimic de adăugat. El răspunsese clar la toate obiecțiunile potrivnicilor săi. Ideea aranjării unui compromis între creștinism și iudaism prin combinarea lor nu e vrednică de cercetare mai departe, și el refuză de a mai folosi timp sau de a mai da atenție acestuio subiect (vezi vers. 12, 13).

Semnele. Gr. stigmata, „semne” de înfierare a sclavilor sau a altei proprietăți cu numele sau simbolul identificator al proprietarului. Captivii uneori erau însemnați în felul acesta și nu rareori soldații se înfierau cu numele ofițerului lor comandant. Sclavii templului sau închinători unei zeități de asemenea fuseseră însemnați ca dovadă a devoțiunii lor. Prin „semnele Domnului Isus” Pavel fără îndoială se referă la cicatricile lăsate asupra corpului Său de persecuție și greutăți (vezi 2Cor 4:10; 11:24-27). Potrivnicii să stăruie acum de a obliga pe convertiții dintre neamuri să accepte semnele tăierii împrejur ca dovadă a supunerii lor la iudaism. Dar Pavel are semne care arată al cui serv a devenit el, și pentru el nu există altă credincioșie decât față de Hristos (vezi Gal 6:14). Cicatricile pe care Pavel le căpătase de la vrăjmașii săi pe când era în serviciul Domnului său vorbeau cât se poate de elocvent despre devoțiunea sa față de Hristos. Cele mai multe din cicatricile acestea mărturiseau despre ura înveterată a iudeilor (vezi cap. 5:11).

Galateni 6:18

18. Fraților. Aceeași formă de adresare cu care Pavel și-a început epistola (cap. 1:2). El prețuiește comuniunea lor, pe deplin încrezător că ei vor primi sfatul său (vezi cap. 5:10). Faptul că nimic nu se aude mai departe despre tulburări în Galatia cu privire la subiectul iudaizării este mărturie tăcută cu privire la succesul prezentului său apel către biserică.

Harul. Vezi Rom 1:7; 3:24; 2Cor 13:14; cf. 2Tim 4:22; Fil 25. În toată epistola Pavel a subliniat faptul că mântuirea vine numai prin har, că niciodată nu poate fi dobândită prin fapte. Nu există altă cale de a fi în pace cu Dumnezeu. El este mai mult decât un atribut pasiv al lui Dumnezeu, el este iubirea și bunătatea divină la lucru. Pavel încheia în felul acesta apelul său către bisericile din Galatia, pe ai căror membri el îi iubește și pentru care el simte preocupare plină de grijă. De s-ar întoarce ei de la ceremonii fără rost și de ar accepta răscumpărarea care vine prin credința în Isus Hristos!

Duhul vostru. Adică, voi (cf. cele de la Psa 1:10).

Amin. Vezi Mat 5:18.

Postscriptul care vine după vers. 18 [KJV] nu apare în nici un manuscris timpuriu, și nu făcea parte din raportul original, inspirat. E acord general că această epistolă a fost scrisă din Corint în cursul celei de-a treia călătorii misionare a lui Pavel (vezi p. 104). Compară cele de la Rom 16:27; 1Cor 16:24; și superscripțiile la anumiți psalmi (vezi Vol. III, p. 615).

COMENTARIILE ELLEN G. WHITE

1 COL 249; DA 440, 504; Ed 113; Ev 353; FE 279; MB 128; MH 166; ML 52; TM 274; 1T 209; 2T 52; 3T 93; 5T 247, 346, 605; 7T 263

1, 2 MH 495; 5T 246; 6T 398

2 CT 552; 1T 201; 2T 75; 3T 526; 4T 228, 5T 18

3 5T 247; 6T 399

4 2T 340

5 5T 247

7 AA 73; AH 525; CG 185; COL 85; CS 27; CT 82; Ed 108; Ev 357; FE 156, 298, 375; MB 83; MH 180, 445; MYP 21; PP 268; 1T 134, 503, 696; 2T 31, 79, 267, 300, 323, 330, 570, 641; 3T 226, 363; 4T 63, 117, 343, 363, 366, 383, 501; 5T 30, 118, 119, 320, 429, 590; 6T 268, 305, 399; 8T 52, 294; 9T 157; WM 19, 84

7, 8 2T 92

7–10FE 250

8 CG 163; COL 41, 84; Ed 109; FE 227, 376; PK 624; 3T 241, 365

9 CG 242; EW 268; 2T 29, 445; 4T 101; 6T 305, 478; 8T 18, 196; 9T 86, 131; WM 97

10 MH 201; ML 232, 245; PK 652; 6T 85, 271, 278; WM 46, 210

14 AA 210, 561; COL 161; CT 23; DA 661; GW 29; MH 460; ML 61; 1T 525; 2T 47, 213, 443; 5T 367; 7T 31; 8T 19, 320

15 AA 204

17 SR 275